

4.
Bib

ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΕΥΓ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ
ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΙΔΕΑ
ΤΗΣ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ

ΥΠΟ
ΧΑΡΙΚΑΛΙΑΣ ΑΥΡΑ
ΜΑΡΙΑΣ ΧΑΤΣΕΛΗ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΚΙΚΗ ΠΑΒΑΣΗ

ΠΑΤΡΑ 1995

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	1555
----------------------	------

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
Σ.Ε.Υ.Π.
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θέμα εργασίας :

ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ
ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΙΔΕΑ
ΤΗΣ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ

Σπουδάστριες :

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΛΥΡΑ
ΜΑΡΙΑ ΧΑΤΖΕΛΛΗ

Υπεύθυνη Καθηγήτρια :

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΙΑΒΑΣΗ

ΤΟΜΟΣ Α'

βιβλιοθήκη.

Πτυχιακή εργασία για την λήψη του πτυχίου στην Κοινωνική
Εργασία, από το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής
Επαγγελματών Υγείας και Πρόνοιας του Τεχνολογικού
Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) Πάτρας.

ΠΑΤΡΑ, ΜΑΙΟΣ 1995

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΕΛΙΔΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	5
ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Εισαγωγή	9
Σκοπός της μελέτης	15
Ορισμοί όρων	15
Οι στάσεις της ελληνικής κοινωνίας και ιδιαίτερα των νέων απέναντι στην οικογένεια	17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Ιστορική αναδρομή	21
Φτάνοντας στο ευτερά	25
Στάδια υιοθεσίας	27
Προετοιμασία για την υιοθεσία	27
Κίνητρα υιοθεσίας	28
Κριτήρια επιλογής θετών γονέων	30
Οι βιολογικοί γονείς	32
Οι θετοί γονείς	33
Η επιλογή των ζευγαριών	35
Τα παιδιά	36
Παιδιά με ειδικές ανάγκες	37
Διακρατική υιοθεσία	38
Η ταυτότητα	38

Η ενημέρωση του θετού παιδιού	39
Οι αρνητικές στάσεις της κοινότητας	41
Ο ρόλος του κοινωνικού λειτουργού	42
Η νομική φύση της υιοθεσίας	45
Η νομοθεσία στην υιοθεσία	46
Συμπεράσματα και προτάσεις για κοινωνική πολιτική και την κοινωνική εργασία	49
Έρευνες που έγιναν για την υιοθεσία	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Μεθοδολογία	57
Επιλογή δείγματος	58
Διαδικασία έρευνας	58
Πλαίσιο	61
Οργάνωση, κόστος, χρόνος	61
Οργάνωση υπολοίπου μελέτης	61
Επεξεργασία	62
Κατηγοριοποίηση δείγματος	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Αποτελέσματα	
Ανάλυση δεδομένων ανδρών αστικής περιοχής	63
Ανάλυση δεδομένων ανδρών ημιαστικής περιοχής	75
Ανάλυση δεδομένων ανδρών αγροτικής περιοχής	87
Ανάλυση δεδομένων γυναικών αστικής περιοχής	100
Ανάλυση δεδομένων γυναικών ημιαστικής περιοχής	112
Ανάλυση δεδομένων γυναικών αγροτικής περιοχής	124

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Συμπεράσματα ανδρών αστικής περιοχής	136
Συμπεράσματα ανδρών ημιαστικής περιοχής	143
Συμπεράσματα ανδρών αγροτικής περιοχής	151
Συμπεράσματα γυναικών αστικής περιοχής	159
Συμπεράσματα γυναικών ημιαστικής περιοχής	166
Συμπεράσματα γυναικών αγροτικής περιοχής	
Εισηγήσεις	180

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

188

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακες ανδρών αστικής περιοχής
Πίνακες ανδρών ημιαστικής περιοχής
Πίνακες ανδρών αγροτικής περιοχής
Πίνακες γυναικών αστικής περιοχής
Πίνακες γυναικών ημιαστικής περιοχής
Πίνακες γυναικών αγροτικής περιοχής
Ερωτηματολόγιο

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε για την πολύτιμη βοήθεια τους, τους:

- Κα Γαβάνη Μ. Εκπαιδευτικό Τ.Ε.Ι. Πάτρας για τον χρόνο που μας διέθεσε στη δημιουργία του ερωτηματολογίου.

-Κα Αποστολάκη Σ. Στατιστικολόγο για την καθοδήγηση και βοήθεια που μας προσέφερε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας.

-Κα Καλόγλου Ν. Κοινωνική Λειτουργός υπεύθυνη του τμήματος υιοθεσιών στο κέντρο βρεφών "Η Μητέρα" για την συμβολή της στην συγκέντρωση βιβλιογραφικού υλικού.

-Επίσης ευχαριστούμε θερμά την κα Γιαβάση Καθηγήτρια του Τ.Ε.Ι. Πάτρας και υπεύθυνη για την πτυχιακή μας εργασία, για την καθοδήγησή της.

- Λύρα Γ. Για την επιμέλεια του εξωφύλλου.

Τέλος τις υπηρεσίες:

- Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα"

-Κέντρο Ερευνών

-ΠΙ.Κ.Π.Α.

-Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η μελέτη αυτή πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της πτυχιακής μας εργασίας με θέμα: "Στάσεις των νέων απέναντι στην ιδέα της υιοθεσίας". Σκοπός της μελέτης είναι να εξετάσει τις στάσεις των νέων στον θεσμό της υιοθεσίας. Ένα μέρος της μελέτης σκιαγραφεί τον θεσμό της υιοθεσίας από νομική και κοινωνική πλευρά. Περιγράφει την ιστορική πορεία όπως φαίνεται από το αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό δίκαιο και φτάνει στο σύγχρονο δίκαιο.

Περιγράφει την διαδικασία της υιοθεσίας; τα στάδια της, την προετοιμασία για την υιοθεσία, τα κίνητρα υιοθεσίας, τα κριτήρια επιλογής θετών γονέων, τους βιολογικούς και θετούς γονείς, την επιλογή των ζευγαριών, τα παιδιά, τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, τη διακρατική νομοθεσία, την ταυτότητα, την ενημέρωση του θετού παιδιού, τις αρνητικές στάσεις της κοινότητας, τον ρόλο του κοινωνικοί λειτουργού, την νομική φύση της υιοθεσίας, την νομοθεσία στην υιοθεσία, συμπεράσματα και προτάσεις για κοινωνική πολιτική, την κοινωνική εργασία και τέλος έρευνες που έγιναν για την υιοθεσία.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στο ερευνητικό κομμάτι που αναφέρεται στις στάσεις των νέων απέναντι στην υιοθεσία.

Για τη μελέτη αυτή χρησιμοποιήθηκε μια διερευνητική έρευνα με ερευνώμενο πληθυσμό νέους για να δούμε πόσο ενημερωμένοι, ευαισθητοποιημένοι, προβληματισμένοι είναι και τι προκαταλήψεις έχουν.

Ακολουθεί η ανάλυση των δεδομένων της έρευνας κατά τις κατηγορίες: ανδρών αστικής, ημιαστικής, αγροτικής περιοχής και γυναικών αστικής, ημιαστικής, αγροτικής περιοχής.

Βάση των δεδομένων αυτών ακολουθούν τα συμπεράσματα και
οι εισηγήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

(άνδρες - γυναίκες αστικής, ημιαστικής, αγροτικής περιοχής)

	Σελίδα
Ηλικία	28
Επίπεδο εκπαίδευσης	2
Μορφές παιδικής προστασίας	3
Σκοπός της υιοθεσίας ✓	4
Πηγές πληροφόρησης	5
Ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο υπουργείο	6
Γάμος και παιδιά	7
Εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού	8
Η συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων	9
Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψήφιων θετών γονέων	10
Προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς	11
Ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια	12
Καταλληλότητα των υποψήφιων θετών γονέων	13
Οι ειδικοί που πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων	14
Κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού	15
Υιοθεσία και καταγωγή	16
Υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες	17
Φύλο και υιοθεσία	18
Ηλικία και υιοθεσία	19
Υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας	20
Υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας	29
Φόβοι πριν την υιοθεσία	21
Φόβοι μετά την υιοθεσία	22
Η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι	23

Η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία	24
Η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού	25
Ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία	26
Πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πρόλογος

Η υιοθεσία είναι ένας από τους αρχαιότερους και εξελίξιμους θεσμούς. Από την αρχαιότητα ως το σήμερα πέρασε από πολλά στάδια και άλλαξε μορφές. Σήμερα όπου επίκεντρό της είναι το "παιδί" προβάλλεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και αντιμετωπίζει προβλήματα με νέες διαστάσεις (εμπόριο βρεφών) όπως και άλλα γνωστά από το παρελθόν.

Σήμερα ποιά στάση έχει διαμορφώσει η Ελληνική κοινωνία όσο αφορά τον θεσμό; Ιδιαίτερα ποιά η στάση των νέων, οι οποίοι θα δημιουργήσουν την κοινωνία του αύριο;

Τέτοια ερωτήματα μας απασχόλησαν και κάνοντας μια μικρή προέρευνα διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχουν παρόμοιες έρευνες και επειδή και οι δύο σπουδάστριες έχουμε προσωπικό ενδιαφέρον για το θέμα, αποφασίσαμε ν' αναλάβουμε για την πτυχιακή μας εργασία ένα ερευνητικό θέμα σχετικά με την υιοθεσία.

Το πρόβλημα

Στις μέρες μας η υιοθεσία θεωρείτε η καλύτερη λύση για την προστασία των παιδιών που στερούνται το οικογενειακό περιβάλλον και ο θεσμός αποβλέπει προς το συμφέρον του παιδιού.

Υπάρχει ωστόσο ποικιλία απόψεων για τον θεσμό, την λειτουργία του όπως και για τα προβλήματα που προκύπτουν.

Η προσφορά της υιοθεσίας σαν κοινωνικός θεσμός θεωρείτε σημαντική. Εκτείνει την ευεργετική δράση της στους εξής

τέσσερις τομείς: στο παιδί, στους φυσικούς γονείς, στους θετούς γονείς και στο κοινωνικό σύνολο.

Στο παιδί η υιοθεσία παρέχει την δυνατότητα να μεγαλώσει μέσα σε οικογενειακό περιβάλλον και να φτάσει στην ενηλικίωσή του με όλες τις προϋποθέσεις για την αξιοποίηση των ικανοτήτων του. Επίσης προσφέρει νομική και κοινωνική κατοχύρωση, διότι εξομοιώνει το θετό παιδί με το φυσικό παιδί και του δίνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του φυσικού παιδιού. Η υιοθεσία μπορεί να καλύψει τις ανάγκες όλων των παιδιών που έχουν την ικανότητα να πάρουν και να δώσουν αγάπη. Τυχόν προβλήματα που απορρέουν είτε από την υγεία του ίδιου του παιδιού είτε από το ιστορικό του δεν πρέπει να εμποδίζουν την υιοθεσία, εκτός από περιπτώσεις σοβαρώς καθυστερημένων παιδιών. Επίσης η φυλή, η θρησκεία, η εθνικότητα δεν πρέπει να θεωρούνται εμπόδια για την αποκατάσταση του παιδιού, αλλά αντίθετα πρέπει να προωθηθούν οι διακρατικές και διαφυλετικές υιοθεσίες, ώστε να ευρίσκονται οι οικογένειες και για τα παιδιά εκείνα που δεν μπορούν να τακτοποιηθούν μέσα στον δικό τους εθνικό χώρο.

Οι υιοθεσία του παιδιού μπορεί να θεωρηθεί μια σωστή προσφορά και για τους φυσικούς γονείς, δηλαδή για άτομα που αποκτούν ένα παιδί χωρίς να είναι προετοιμασμένα για τον ρόλο αυτό, για άτομα που δεν είναι παντρεμένα ή για συζύγους όπου υπάρχει σοβαρή δυσαρμονία σχέσεων και άλλα ψυχοκοινωνικά προβλήματα ώστε να είναι το παιδί ανεπιθύμητο και ανέφικτη σωστή φροντίδα του. Σ' αυτές τις περιπτώσεις όμως, θα πρέπει, πριν καταφύγει κανείς στην υιοθεσία, να εξαντλήσει όλες τις προσπάθειες για την επίλυση των υφιστάμενων προβλημάτων και

τη δημιουργία οικογενειακού περιβάλλοντος ώστε να μην απομακρυνθεί το παιδί από τους φυσικούς γονείς.

Για τους θετούς γονείς υιοθεσία σημαίνει ολοκλήρωση τις προσωπικότητάς τους με την ανάληψη του ρόλου του γονέως και εξομοίωσή τους με τις άλλες οικογένειες.

Τέλος, με την υιοθεσία εξυπηρετείται το κοινωνικό σύνολο διότι τα παιδιά τα οποία αλλιώς τα μεγάλωναν σε ιδρύματα ή σε οικογένειες ακατάλληλες να τα φροντίσουν σωστά και πιθανώς θα εξελίσσονται σε άτομα στερημένα και αντικοινωνικά και οικονομικής επιβαρύνσεως για το κοινωνικό σύνολο, έχουν την δυνατότητα να εξελιχθούν σε υγιή και παραγωγικά μέλη του συνόλου (Μ. Μαγκανιώτου "Ιατροκοινωνικά Προβλήματα στην Υιοθεσία", Σεμινάριο Ιατρικής, 1974, Τόμος 25, Τεύχος 3, σελίδα 230).

Από την άλλη πλευρά του νομίσματος συναντάμε διάφορα προβλήματα, όπως οι παρακάτω φόβοι των θετών γονέων:

Πώς θα μεγαλώσει το παιδί; Ποιό ρόλο θα παίξει οι κληρονομικότητα του στη ζωή του, στο μέλλον του, στην προσωπικότητά του, και γενικά πως θα επηρεαστεί από τους προγόνους του; Η εξώγαμια κύηση είναι γενικώς μια διακινδυνευμένη κύηση και ένα άγνωστο ιστορικό είναι πάντα ένα ρίσκο που παίρνουν οι θετοί γονείς. Ακόμα ο φόβος της παρουσίας του φυσικού γονέα ή η αναζήτηση των ριζών του παιδιού, απασχολούν τους θετούς γονείς. (Α. Καραγγέλη "Ιατροκοινωνικά Προβλήματα στην Υιοθεσία", Σεμινάριο Ιατρικής, 1974, Τόμος 25, Τεύχος 3, σελίδα 229).

Σ' όλα αυτά έρχονται να προστεθούν και άλλα προβλήματα που προκύπτουν από τις σημερινές κοινωνικές αλλαγές. Κύριο

χαρακτηριστικό στον τομέα τις υιοθεσίας κατά την τελευταία δεκαετία, είναι οι κατακόρυφη αύξηση των ζευγαριών που επιθυμούν να υιοθετήσουν και η αναλογικά μικρή προσφορά παιδιών για υιοθεσία. Από τις 900 κατά μέσο όρο υιοθεσίες ανηλίκων που γίνονται κάθε χρόνο, οι μισές περίπου αφορούν παιδιά εκτός γάμου (κατά κανόνα βρέφη και νήπια) που υιοθετούνται από μη συγγενικά πρόσωπα, ενώ οι υπόλοιπες αφορούν υιοθεσίες παιδιών - συχνά νομίμων - από συγγενικά πρόσωπα. Τα προβλήματα στον τομέα θα μπορούσαμε να τα συνοψίσουμε στα εξής:

1) Στις υιοθεσίες βρεφών τα οποία οι υποψήφιοι θετοί γονείς "βρίσκουν" ιδιωτικά από μαιευτήρια και κλινικές, με την βοήθεια μεσαζόντων και συχνά με οικονομική συναλλαγή. Στις περιπτώσεις αυτές - που σπάνια έρχονται στην δημοσιότητα διότι είναι δύσκολο να αποδειχθεί η οικονομική συναλλαγή - η κοινωνική έρευνα για να κριθεί η καταλληλότητα των οικογενειών για να υιοθετήσουν (σύμφωνα με το Ν.Δ. 610/1970) γίνεται από τις Διευθύνσεις και τα Τμήματα Κοινωνικής Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας εκ των υστέρων, δηλαδή με το παιδί ήδη τοποθετημένο στην οικογένεια. Αυτό όμως δυσκολεύει το έργο του κοινωνικού λειτουργού που αγωνίζεται να κάνει σωστά την δουλεία του κάτω από προκαθορισμένες συνθήκες. Επιπλέον οι απομάκρυνση του παιδιού από μια πιθανώς ακατάλληλη οικογένεια είναι στην πράξη πολύ δύσκολη. Μπορεί ακόμα, στη δικαστική απόφαση για την υιοθεσία να μην ληφθεί υπόψη η τυχόν αρνητική πρόταση του κοινωνικού λειτουργού. Έτσι σε αρκετές περιπτώσεις υιοθεσιών που γίνονται με την παραπάνω διαδικασία δεν εξασφαλίζεται η πιο κατάλληλη οικογένεια για το συγκεκριμένο παιδί και ούτε

υπάρχουν οι προϋποθέσεις συστηματικής συνεργασίας με την οικογένεια μετά την υιοθεσία για να αντιμετωπιστούν τυχόν προβλήματα. (Τασούλα Κουσίδου "Πρακτικά Γ' Συνεδρίου Κοινωνικών Λειτουργών", 1987, Σελίδα 303).

Στην πραγματικότητα, η ζήτηση είναι μεγαλύτερη από την προσφορά, πράγμα που ανεβάζει την στάθμη κριτηρίων των υποψηφίων γονέων προς όφελος του παιδιού. Αλλά αυτό, σε συνδυασμό με τις αργές γραφειοκρατικές διαδικασίες, και στην καλλιέργεια και αυτού ακόμα του εμπορίου βρεφών.

2) Παράλληλα όμως πολλά από τα παιδιά αυτά, είτε γιατί οι γονείς τους δεν αποφασίζουν έγκαιρα για μια ριζική λύση (υιοθεσία ή ανάληψη ουσιαστικών γονεϊκών ευθυνών), είτε γιατί έχουν κάποιο πρόβλημα υγείας και δεν τα προτιμούν για υιοθεσία περνούν την παιδική ηλικία κάτω από κρατική μέριμνα ποικίλης μορφής, με τις ανάλογες δυσμενείς επιπτώσεις. (Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, "Θέματα Προγραμματισμού Ε1", 1985, σελίδα 181).

3) Άλλο πρόβλημα αποτελούν οι σημαντικές διαφορές που παρατηρούνται στα κριτήρια καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων και στις διαδικαστικές μεθόδους που ακολουθούν οι αρμόδιες οργανώσεις. Ζευγάρια που απορρίπτονται από μια οργάνωση μπορεί να εγκρίνονται από άλλη ή να μην γίνεται πάντοτε η επιλογή της κατάλληλης οικογένειας ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες του συγκεκριμένου παιδιού και η προετοιμασία της για το έργο που αναλαμβάνει.

Στις υιοθεσίες παιδιών από συγγενικά πρόσωπα, το βασικό πρόβλημα δεν αφορά τόσο στην επιλογή θετής οικογένειας, εφόσον η οικογένεια έχει επιλεγεί από τους φυσικούς γονείς και

το παιδί δεν απομακρύνεται από το φυσικό του περιβάλλον παρόλο ότι και εδώ μπορεί να τεθεί θέμα ακαταλληλότητας της υποψήφιας θετής οικογένειας είναι κυρίως πρόβλημα σχέσεων μεταξύ φυσικής και θετής οικογένειας και του ρόλου τους στη ζωή του παιδιού. Η απαραίτητη συμβουλευτική βοήθεια Σ' αυτές τις περιπτώσεις τις περισσότερες φορές δεν παρέχεται. (Τασούλα Κουσίδου, "Πρακτικά Γ' Πανελληνίου Συνεδρίου Κοινωνικών Λειτουργών", 1987, σελίδα 303).

4) Αδυναμία παρουσιάζει και ο Νόμος Υιοθεσίας ανηλίκων (ΝΔ 60/1976) που δεν ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στις σημερινές ανάγκες και χρειάζεται τροποποίηση και συμπλήρωση για να κατοχυρωθεί ουσιαστικά το συμφέρον του παιδιού.

Μια άλλη εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη από αυτή που υποστηρίζει την ευεργετική δράση της υιοθεσίας είναι η ακόλουθη. Υποστηρίζεται, ότι η υιοθεσία είναι μια μορφή κοινωνικής εκμετάλλευσης γιατί επιτρέπει στους πλούσιους ατέκνους να παίρνουν τα παιδιά φτωχών οικογενειών για να ικανοποιήσουν το κέφι τους, <<επενδύοντας>> τα αισθήματά τους αλλά αδιαφορώντας για τον ψυχικό ακρωτηριασμό των φυσικών γονέων. Ακόμα επισημάνεται ότι η υιοθεσία μπορεί να προκαλέσει σοβαρά ψυχικά τραύματα όχι μόνο στους γονείς που χάνουν το παιδί τους αλλά ακόμα και στο παιδί όταν ανακαλύψει η συνειδητοποιήσει ότι μόνον ένας τεχνητός νομικός δεσμός το συνδέει με τα πρόσωπα που παρουσιάζονται σαν γονείς τους, που σε κάθε παράπτωμα του θετού παιδιού μοιραία θυμούνται ότι κατάγεται από άλλους γονείς που φέρνει μαζί του κληρονομικά γνωρίσματα ξένα. (Γ. Κουμάντος, "Παραδόσεις Οικογενειακού Δικαίου", Τόμος 2ος, 1984, σελίδα 251).

Υπάρχουν επίσης προκαταλήψεις απέναντι από τους φυσικούς γονείς που χαρακτηρίζονται ως "ανήθικη", στους θετούς γονείς και στα υιοθετημένα παιδιά. Όλα αυτά δημιουργούν δυσκολίες για μια επιτυχή υιοθεσία τόσο γι' αυτόν που υιοθετείται όσο και που υιοθετεί.

Σκοπός μελέτης

Σκοπός της μελέτης είναι να ερευνηθούν η στάση των νέων απέναντι στην υιοθεσία, δηλαδή πόσο ευαισθητοποιημένοι, προβληματισμένοι και ενημερωμένοι είναι οι νέοι για τον θεσμό της υιοθεσίας. Αν η στάση τους είναι θετική ή αρνητική. Την δέχονται; Την απορρίπτουν; Ακόμα πώς βλέπουν τα υιοθετημένα άτομα και ποιές οι προκαταλήψεις και αντιλήψεις γενικότερα για τον θεσμό.

Τέλος θέσαμε δύο επί μέρη στόχους: Να συμβάλουμε στην ευαισθητοποίηση του ερωτώμενου πληθυσμού με το ερωτηματολόγιο, και να δώσουμε στους σπουδαστές του τμήματος κοινωνικής εργασίας μια εικόνα για τις διαστάσεις αυτού του κοινωνικού θεσμού στην Ελλάδα.

Ορισμοί Όρων

Παιδική Προστασία:

Ο όρος παιδική προστασία χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις υπηρεσίες που παρέχονται σε οικογένειες και παιδιά οι περιπτώσεις των οποίων έρχονται σε γνώση κρατικών ή ιδιωτικών κοινωνικών οργανώσεων εξαιτίας της αδυναμίας της φυσικής οικογένειας να φροντίσει το παιδί. Η παιδική προστασία στοχεύει

στην ευημερία των παιδιών που για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορούν να έχουν φροντίδα από την οικογένεια τους και πρέπει να απομακρυνθούν απ' αυτή για κάποιο διάστημα ή για πάντα. Έχει πιο στενή έννοια απ' αυτήν του όρου παιδική πρόνοια που συνήθως αναφέρεται σε προγράμματα βοήθειας σε γονείς και κηδεμόνες για την ανατροφή και φροντίδα των παιδιών τους. (John Triseliotis, Τασούλα Κουσίδου, " Η Κοινωνική Εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή" Αθήνα 1989, σελ. 7).

Ένας άλλος ορισμός του όρου "κοινωνική προστασία παιδιού" αναφέρεται στο ότι αποτελείτε στο σύνολο των μέτρων και των δραστηριοτήτων που πρέπει να αναπτύσσονται από την πολιτεία και τους κοινωνικούς φορείς με σκοπό να εξασφαλίσουν για ολόκληρο τον παιδικό πληθυσμό ίσες ευκαιρίες ανάπτυξης των σωματικών, πνευματικών, ψυχικών, ηθικών και κοινωνικών του δυνατοτήτων κατά τρόπο υγιή, ελεύθερο και αξιοπρεπή. (Χρήστος Δ. Ζηλίδης "Η Κοινωνική προστασία του παιδιού στην Ελλάδα", Κοινωνική Εργασία, τεύχος 20ο, 1990, σελ. 221).

Υιοθεσία:

Υιοθεσία είναι η δημιουργία μιας σχέσης γονιού και παιδιού όχι με γέννηση αλλά με νομική πράξη οικογενειακού δικαίου που πραγματοποιείται με ιδιωτική απόφαση. ("Βασικά Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας", Σημειώσεις για το Α και Β εξάμηνο του τμήματος κοινωνικής εργασίας).

Ένας άλλος ορισμός του όρου "υιοθεσία" αναφέρει ότι:

Υιοθεσία είναι η νομική πράξη με την οποία δημιουργείται μεταξύ δύο προσώπων έννομη σχέση γονέως και τέκνου. Αυτός που έχει την θέση του γονέα λέγεται θετός γονέας και αυτός που έχει

την θέση του τέκνου λέγεται θετό τέκνο. Η οικογένεια που δημιουργείται με την υιοθεσία λέγεται θετή οικογένεια. (Ι. Σ. Σπυριδάκη, "Οικογενειακό Δίκαιο", 1983, σελ. 292).

Υιοθετήσιμο Παιδί:

Κάθε παιδί είναι υιοθετήσιμο, αρκεί να υπάρχει μια οικογένεια που να επιθυμεί να το υιοθετήσει. (John Triseliotis, Τασούλα Κουσίδου, "Η Κοινωνική Εργασία στην Υιοθεσία και στην Αναδοχή", Αθήνα 1989, σελ. 37).

Οι στάσεις της Ελληνικής κοινωνίας και ιδιαίτερα των νέων απέναντι στην οικογένεια:

Οι ραγδαίες οικονομικοτεχνικές εξελίξεις και οι συνακόλουθες κοινωνικές αλλαγές της σύγχρονης εποχής είναι γενικά αποδεκτό ότι επηρεάζουν έντονα τους κοινωνικούς θεσμούς. Ένας από τους βασικούς θεσμούς τον οποίο η επίδραση από τις αλλαγές αυτές ήταν σημαντική είναι και η οικογένεια. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, οι κοινωνικές εξελίξεις που έχουν σημειωθεί μετά τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο, όπως η μαζική έξοδος του αγροτικού πολιτισμού και η έντονη αστικοποίηση, η άνοδος του εκπαιδευτικού επιπέδου των γυναικών η σημαντική συμμετοχή τους σε μη παραδοσιακά επαγγέλματα, η σταδιακή εξίσωση των δύο φύλων όσο αναφορά την αμοιβή εργασίας και γενικότερα την επαγγελματική τους εξέλιξη και άλλες αλλαγές, θεωρείται ότι έχουν μεταβάλλει ριζικά τους οικογενειακούς ρόλους και τις στάσεις των ατόμων και των φύλων προς στην οικογένεια.

Ταυτόχρονα όμως, λόγω της μεταβατικής φάσης στην οποία βρίσκεται ακόμη η Ελληνική κοινωνία, εμφανίζεται να συνυπάρχουν έντονα στις κοινωνικές δομές και στους θεσμούς και

τα παραδοσιακά στοιχεία, με αποτέλεσμα να επιτραπεί ασάφεια ως προς τους ενδεδειγμένους ρόλους και τις τάσεις.

Στα πλαίσια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ενός Ολλανδού κοινωνιολόγου του S.J. Vermeulen το 1970 για την Ελληνική αστική οικογένεια, σε περιορισμένο όμως και όχι τυχαίο δείγμα, προσφέρει ενδείξεις ότι στις πρόσφατα αστικοποιημένες αγροτικές οικογένειες, εξαιτίας των κοινωνικοοικονομικών πιέσεων που ασκούνται σ' αυτές κατά την διαδικασία τις αστικοποίησης, ο εξουσιαστικός ρόλος του πατέρα - συζύγου εμφανίζεται αποδυναμωμένος.

Αλλαγές βασικές έχουν διαπιστωθεί όσο αναφορά την στάση γονέων έναντι των γονεϊκών ρόλων τους. Έτσι, ενώ στην παραδοσιακή οικογένεια η απόκτηση παιδιών λόγω της σημασίας τους σαν παραγωγικών μονάδων, είχε μεγάλη αξία για τους γονείς και σε μια μεταγενέστερη φάση τα παιδιά ενσάρκωσαν τις προσδοκίες των γονέων, ιδιαίτερα της μητέρας και γίνονταν σκοπός ζωής, φυσικά και με ορισμένα αρνητικά ψυχολογικά επακόλουθα, σήμερα, τουλάχιστον σε ορισμένα τμήματα αστικού πληθυσμού αλλά και συνεχώς αυξανόμενου αριθμού και αγροτικών πληθυσμών η απόκτηση παιδιών φαίνεται να έχει χάσει πολλές από τις αξίες που άλλοτε επενδύονταν σ' αυτήν με δυσμενείς επιπτώσεις και στον τρόπο κοινωνικοποίησης των παιδιών και γενικότερα στις σχέσεις γονέων - παιδιών.

Επίσης από τις ίδιες έρευνες προκύπτει και η ύπαρξη σημαντικής σύγκρουσης στις νέες γυναίκες μεταξύ συνειδητών και υποσυνειδητών τάσεων στην επιλογή ρόλων. Ενώ στο άμεσο προφορικό επίπεδο δηλώνεται η επιθυμία για ανεξαρτησία και ισότητα, σε έμμεσες προβληματικές δοκιμασίες, φανερώνεται σαν

πραγματικά επιθυμητός ρόλος ο οικογενειακός, δηλαδή τις συζύγου και της μητέρας.

Η ηλικία φαίνεται να προσδιορίζει σε σημαντικό βαθμό βέβαια την ιδεολογική τοποθέτηση. Οι νεότερες ηλικίες και των δύο φύλων παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά προοδευτικών, ενώ η μέσες και μεγαλύτερες ηλικίες φυσικά - όπως το περιμέναμε - κλίνουν περισσότερο προς τις συντηρητικές στάσεις.

Η άνδρες εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά υψηλής ταύτισης με τον θεσμό της οικογένειας απ' ό,τι η γυναίκες. Και εδώ η ηλικία επηρεάζει ως ένα βαθμό και στα δύο φύλα την έκταση που δηλώνουν προσήλωση στην ιδέα της οικογένειας. Οι νεότερες ηλικίες εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά χαμηλής ταύτισης ενώ η μεγαλύτερες το αντίστοιχο. Οι παρατηρήσεις αυτές υποδηλώνουν μια γενική αστάθεια και ασάφεια στις αξίες που αφορούν την Ελληνική οικογένεια σε όλα τα κοινωνικοοικονομικά στρώματα και ενδεχόμενες συγκρούσεις, τόσο μεταξύ των δύο φύλων όσο και μεταξύ των γενεών, με αναπόφευκτες δυσμενείς επιπτώσεις στη φυσική και ψυχική υγεία των μελών της.

Από την ανάλυση δεδομένων ερευνών μας δίνονται συμπερασματικά τα εξής στοιχεία:

Η στάση τις Ελληνικής κοινωνίας απέναντι στο θεσμό της οικογένειας έχει διαφοροποιηθεί σημαντικά σε ένα γενικό κλίμα, μάλλον παραδοσιακών στάσεων και αξιών που αφορούν την οικογένεια. Ορισμένες ομάδες ατόμων που αποτελούνται κυρίως από τις νεότερες ηλικίες και τα περισσότερο εκπαιδευμένα άτομα, υιοθετούν πιο σύγχρονες στάσεις στις οποίες ατομικές επιδιώξεις και δικαιώματα έχουν προτεραιότητα έναντι οικογενειακών στόχων και υποχρεώσεων προς στην οικογενειακή ομάδα και τα μέλη της.

Ιδιαίτερα νεότερες και περισσότερο εκπαιδευμένες γυναίκες εμφανίζονται στις στάσεις τους απέναντι στην οικογένεια. Είναι φυσικό ότι τέτοιες διαφοροποιήσεις ήδη σημειώνονται στα πλαίσια της καθημερινής οικογενειακής ζωής πολλών Ελληνικών οικογενειών και ιδιαίτερα εκείνων, των οποίων το γενικότερο κοινωνικό περιβάλλον είναι νέο και τις ωθεί σε γρήγορες αλλαγές, προκειμένου να επιτύχουν μια ικανοποιητική ένταξη σ' αυτό. Τέτοιες οικογένειες είναι βασικά οι αγροτικές που σχετικά πρόσφατα εγκαταστάθηκαν στα μεγάλα αστικά κέντρα. (Όλγα Ζάρκαρη, "Πρακτικά Γ' πανελλήνιου συνεδρίου κοινωνικών λειτουργών", σελίδα 241).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΥΙΟΘΕΣΙΑ

Ιστορική Αναδρομή

Η υιοθεσία είναι από τους αρχαιότερους κοινωνικούς θεσμούς, γνωστή είναι στην Ελληνική μυθολογία η περίπτωση του Οιδίποδος και στην Παλαιά Διαθήκη η περίπτωση του Μωυσέως. (Ι. Παρασκευόπουλος, "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 7).

Από πολλές ιστορικές πηγές μας είναι γνωστό ότι η υιοθεσία δεν ήταν άγνωστη στην αρχαιότητα. Με διάφορες μορφές η υιοθεσία ίσχυσε σε πολλούς αρχαίους λαούς, όπως στους Εβραίους, στους Ινδούς, στους Αιγυπτίους και στην αρχαία Ελλάδα και Ρώμη, όπου ο θεσμός γνώρισε ιδιαίτερη εξέλιξη.

Στην αρχαία Ελλάδα ρυθμιζόταν με πολλούς και λεπτομερειακούς κανόνες. Βασική λειτουργία της ήταν η συνέχιση της οικογένειας, που είχε τότε μεγάλη σημασία για λόγους θρησκευτικούς αλλά και δημοσιονομικούς.

Η υιοθεσία αναφερόταν με τους όρους "ποίησης" ή "εισποίησης" και "θέσις", σαν ρήματα χρησιμοποιούσαν ακόμα και το "τίθημι υιόν" ή το "υιώω" (κάνω κάποιον να γίνει γιος μου) ενώ η αντίστοιχη πράξη του φυσικού πατέρα που έδινε το παιδί του για

υιοθεσία λεγόταν "εκποίησης". Εκείνος που είχε υιοθετηθεί λεγόταν "ποιητός υιός" ή, όπως σήμερα, "θετός" και από την άλλη πλευρά της φυσικής οικογένειας, "εκποιητός". Ανάλογα και ο θετός πατέρας λεγόταν "ποιητός" ή "θετός" ή "θέσει πατήρ".

Όσον αφορά την διαδικασία της, η υιοθεσία ήταν μια σύμβαση ανάμεσα σε κείνον που υιοθετούσε, από την μια μεριά, και σε εκείνον που γινόταν θετό παιδί και στο φυσικό του πατέρα από την άλλη. Μετά την συμφωνία, δινόταν ένας όρκος ότι αυτός που υιοθετούσε είναι Αθηναίος πολίτης.

Η υιοθεσία μπορούσε να λυθεί είτε με συμφωνία ανάμεσα στο θετό πατέρα και το θετό παιδί είτε και με μονομερή ενέργεια του ενός ή του άλλου, αν συνέτρεχαν ορισμένοι λόγοι.

Και στο ρωμαϊκό δίκαιο η υιοθεσία (adoptio) είχε μεγάλη σημασία, καθώς επιτελούσε τις ίδιες λειτουργίες όπως και στο αρχαίο αττικό. (Γ. Κουμάντος, "Παραδόσεις Οικογενειακού Δικαίου", 1984, τόμος 2ος, σελ. 247-249).

Το προοδευτικό τότε ρωμαϊκό δίκαιο έδωσε επίσημη μορφή στην υιοθεσία και την προστασία της. Ο θεσμός της υιοθεσίας στην Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία επιβλήθηκε από λόγους ιδιαίτερα θρησκευτικούς και κοινωνικοοικονομικούς με κύριο σκοπό να δώσει στον υιοθετούντα έναν κληρονόμο. Έτσι άτομα άνω των 21 ετών μπορούσαν να υιοθετηθούν και μόνο άνω των 50 μπορούσαν να υιοθετήσουν. (Α. Καραγγέλη, "Ιατροκοινωνικά προβλήματα μετά την υιοθεσία", 1974, τόμος 25, τεύχος 3, σελ. 228).

Προϋποθέσεις στην υιοθεσία ήταν: εκείνος που πρόκειται να υιοθετήσει να έχει συμπληρώσει τα 60 του χρόνια (ή να είναι ανίκανος να κάνει παιδιά), να μην έχει φυσικά παιδιά, να είναι πνευματικά υγιής, να έχει διαφορά ηλικίας με εκείνον που

πρόκειται να υιοθετηθεί (ο Ιουστινιανός όρισε: δέκα οκτώ χρόνια) και άλλες ειδικότερες. Ειδικά για τη μορφή της υιοθεσίας που λεγόταν "εισποίησης", προϋπόθεση της υιοθεσίας ήταν ακόμα να υπάρχει στην οικογένεια εκείνου που επρόκειτο να υιοθετηθεί κάποιο άλλο πρόσωπο που θα εξακολουθούσε να φροντίζει για τα οικογενειακά "ιερά". Αρχαιότερη μορφή υιοθεσίας ήταν η εισποίηση (adrogatio) που αφορούσε υιοθεσία ανδρών ενηλίκων και αυτεξουσίων και γινόταν με απόφαση μιας λαϊκής συνέλευσης (comitia curiata), ύστερα από έρευνα για τις αιτίες που την προκαλούσαν. Η εισποίηση μπορούσε να γίνει μόνο στην Ρώμη γιατί εκεί ήταν η έδρα των comitia curiata.

Αλλά και στο Βυζάντιο έγιναν τροποποιήσεις του θεσμού. Ο Ιουστινιανός κατήργησε τις περίπλοκες και απαρχαιωμένες διατυπώσεις της υιοθεσίας και έκανε μετατροπές, απλουστεύοντας την διαδικασία της. (Γ. Κουμάντος, "Παραδόσεις Οικογενειακού Δικαίου", 1984, τόμος 2ος, σελ. 249-251).

Μετάπειτα, από τον 19ο αιώνα η υιοθεσία είχε ως σκοπό να δώσει στις κατώτερες τάξεις φθηνά εργατικά χέρια, απαραίτητα μετά την κατάργηση της δουλείας. Το 1926 ψηφίστηκε στην Αγγλία, ο πρώτος νόμος υιοθεσίας, ο οποίος αποτέλεσε μέτρο για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της αύξησης των εξώγαμων γεννήσεων και παιδιών που είχαν μείνει ορφανά εξαιτίας του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Οι αντιλήψεις της εποχής αυτής κάλυπταν την υιοθεσία με μυστικότητα και τα υιοθετημένα παιδιά είχαν το κοινωνικό στίγμα.

Η περίοδος μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου σημαδεύει το τέταρτο στάδιο στην εξέλιξη της πρακτικής στην υιοθεσία. Αυτή την εποχή, οι φόβοι για το "κακό αίμα" και την

κληρονομικότητα αμβλύνονται και η υιοθεσία, βαθμιαία αλλά σταθερά, γίνεται σεβαστή και παραδεκτή από τη μεσαία τάξη. Επίσης την περίοδο αυτή, η υιοθεσία αρχίζει να θεωρείται η λύση στο πρόβλημα της ατεκνίας και της στειρότητας. Ικανοποιώντας τις ανάγκες των άτεκνων ζευγαριών, υπήρχε η ελπίδα ότι παράλληλα θα καλύπτονταν και οι ανάγκες των παιδιών. Αυτός ο τύπος της υιοθεσίας έφτασε στο αποκορύφωμά του στη δεκαετία του 1960. Μάλιστα η υιοθεσία είχε γίνει τόσο παραδεκτή μεταξύ των ανώτερων τάξεων, που οι κατώτερες τάξεις εθεωρούντο κατάλληλες να υιοθετήσουν παιδιά με ειδικές ανάγκες ή παιδιά προερχόμενα από παρόμοιο περιβάλλον με το δικό τους. Γενικά οι οργανώσεις υιοθεσίας τοποθετούσαν τα παιδιά προς χάριν των οικογενειών και δεν επέλεγαν οικογένειες προς χάριν των παιδιών.

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1960, ένας νέος τύπος υιοθεσίας αναπτύσσεται. Η υιοθεσία αρχίζει να θεωρείται μια *υπηρεσία παιδικής προστασίας* που στόχο έχει κυρίως την εξασφάλιση του συμφέροντος του παιδιού παρά του άτεκνου ζευγαριού. Η έκκληση τώρα απευθύνεται σε οικογένειες πρόθυμες και ικανές να προσφέρουν αγάπη και φροντίδα σ' ένα παιδί ή να προσφέρουν το σπίτι τους σε μεγαλύτερα, ανάπηρα ή έγχρωμα παιδιά, που δέκα, δεκαπέντε χρόνια πριν, κανείς δεν θα σκεφτόταν ότι θα μπορούσαν να υιοθετηθούν. Οι ανάγκες των στείρων ζευγαριών προβάλλονται ελάχιστα, ή καθόλου, σ' αυτόν τον τύπο της υιοθεσίας. Πράγματι, τα δύο θέματα, αυτό των άτεκνων ζευγαριών και των παιδιών χωρίς γονείς, εξετάζονται σαν χωριστά και ανεξάρτητα το ένα από το άλλο. (John Triseliotis, Τασούλα Κουσίδου, "Η Κοινωνική Εργασία στην Υιοθεσία και στην Αναδοχή", Αθήνα 1989, σελ. 33).

Φτάνοντας στο "Σήμερα"

Οι εξελίξεις στα μέσα της δεκαετίας του 1960 επέφεραν αλλαγές στις στάσεις και τις αντιλήψεις απέναντι στο θεσμό, με αποτέλεσμα η ζήτηση παιδιών για υιοθεσία να αυξηθεί θεαματικά.

Αργά μόν, αλλά σταθερά, προοδευτικά, απομακρύνονται οι υποψήφιοι θετοί γονείς από τον φόβο και την καχυποψία για το ξένο παιδί που γεννήθηκε κάτω από ανώμαλες συνθήκες και που η κληρονομικότητα του είναι άγνωστη. Μαθαίνουν οι υποψήφιοι θετοί γονείς πως τα παιδιά που προτείνονται για υιοθεσία είναι όπως όλα τ'άλλα παιδιά, άτομα με τις δικές τους δυνατότητες, τα δικά τους μοναδικά χαρακτηριστικά, τη δική τους προσωπικότητα. Είναι παιδιά υγιή, παιδιά με μικρές ιάσιμες ασθένειες ή μικρές αναπηρίες, παιδιά που τυχόν οι γονείς των έχουν μικρή νοητική καθυστέρηση ή ψυχικό νόσημα παιδιά που δείχνουν αυτά τα ίδια σημεία μικρής νοητικής ή συναισθηματικής καθυστέρησης. Αναμφίβολα η εκλογή ενός παιδιού με ένα τέτοιο πρόβλημα θα γίνει κατ'εκλογήν και με πλήρη παραδοχή του προβλήματος του από τους θετούς γονείς.

Η βασική αρχή που καθιερώθηκε είναι ότι η υιοθεσία θα αποβλέπει προς το συμφέρον του υιοθετούμενου. Η αρχή αυτή συμπεριλαμβάνεται σε όλες τις σύγχρονες νομοθεσίες καθώς και στο Ελληνικό Ν.Δ. 610/70 "περί υιοθεσίας μέχρι 18 ετών ανηλικών".

Στην Ελλάδα ο αριθμός των υιοθεσιών που γίνονται κατ'έτος αυξάνει ολοένα. Κατά τα επίσημα δεδομένα φθάνουν τις χίλιες πεντακόσιες περίπου υιοθεσίες τον χρόνο. Παρόλο που ένα σημαντικό ποσοστό απ'αυτές αφορά υιοθεσίες παιδιών από συγγενείς, το ποσοστό των παιδιών που υιοθετούνται από ιδρύματα συνεχώς αυξάνει. Μια διπλή τάση οδήγησε στην σημερινή αντίληψη

της υιοθεσίας από ανεγνωρισμένα ιδρύματα όπου η υψηλή στάθμη της εργασίας των Κοινωνικών Λειτουργών, των Βρεφοκόμων, των Γιατρών, των Ψυχολόγων, των Νομικών δημιουργεί διαρκώς αυξανόμενο αίσθημα ασφαλείας και εμπιστοσύνης στους υποψήφιους θετούς γονείς. Και κατά δεύτερο λόγο η βελτίωση του πολιτισμικού επιπέδου του λαού μας, που δημιουργεί όλο και περισσότερο κατάλληλο κλίμα όπου αναπτύσσεται το βαθύτερο ανθρώπινο ενδιαφέρον για την ευτυχία του εγκαταλελειμμένου παιδιού όταν του προσφέρεται μια οικογένεια όμοια με την φυσική. (Α. Καραγγέλη "Ιατροκοινωνικά προβλήματα στην Υιοθεσία", Ιατρική, 1974, τόμος 25, τεύχος 3, σελ. 229)

Σήμερα στην χώρα μας για τα παιδιά που περιθάλπονται ήδη από κάποιο ίδρυμα (ΠΙΚΠΑ, κέντρο βρεφών "Η ΜΗΤΕΡΑ", δημοτικά βρεφοκομεία) την ευθύνη της υιοθεσίας φέρει το ίδιο ίδρυμα το οποίο λειτουργώντας σαν κηδεμόνας του παιδιού, παραγματοποιεί με δικούς του κοινωνικούς λειτουργούς την απαραίτητη κοινωνική έρευνα.

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις ευθύνη έχουν οι διευθύνσεις ή τα τμήματα κοινωνικής πρόνοιας της κάθε νομαρχίας. Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται στην Ελλάδα 800 ως 1.000 περίπου υιοθεσίες. Πιο συγκεκριμένα το 1988 πραγματοποιήθηκαν 861 υιοθεσίες, από τις οποίες 785 από τα τμήματα Κ. Πρόνοιας νομαρχιών, 68 από το κέντρο βρεφών Η Μητέρα, 7 από το ΠΙΚΠΑ και 4 από το Δημοτικό βρεφοκομείο Πατρών. (Χρήστος Δ. Ζηλίδης, "Η Κοινωνική Προστασία του παιδιού στην Ελλάδα", Κοινωνική Εργασία, τεύχος 20, σελ.228)

- Στάδια υιοθεσίας-

Η McKay διακρίνει τέσσερα στάδια από την πρώτη επικοινωνία του ζεύγους με την οργάνωση έως την οριστική δικαστική απόφαση για την υιοθεσία:

- α) Εκδήλωση αρχικού ενδιαφέροντος.
- β) Προετοιμασία.
- γ) Σύνδεση παιδιού με οικογένεια.
- δ) Οριστικοποίηση της τοποθέτησης.

Ένα πέμπτο στάδιο θα μπορούσε να προστεθεί, αυτό της "στήριξης μετά την υιοθεσία" (Triseliotis, Κουσίδου "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή" Κέντρο Βρεφών "Η μητέρα" 1989 Σελ. 98).

Το να υιοθετηθεί όμως ένα παιδί είναι γεγονός πολύπλοκο, επειδή στην υιοθεσία υπεισέρχονται και αλληλεπιδρούν ποικίλοι παράγοντες κοινωνικοί, ψυχολογικοί, βιολογικοί, ατομικοί που προκαλούν περίπλοκα συναισθήματα και αντιδράσεις στα πρόσωπα που συμμετέχουν. Επιπλέον στην υιοθεσία υπεισέρχονται και οι παράγοντες της λογικής και της εκλογής και έτσι δημιουργούνται πολύπλευρες και λεπτές αντιδράσεις στα πρόσωπα που λαμβάνουν μέρος. Γι' αυτούς τους λόγους η υιοθεσία θεωρείται ένας από τους συνθετότερους κοινωνικούς θεσμούς (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας" Σελ. 8).

- Προετοιμασία για την υιοθεσία-

Με την υιοθεσία μπορεί να δημιουργηθούν πραγματικά ευτυχισμένες οικογένειες αν προηγηθεί σωστή προετοιμασία του παιδιού, των φυσικών γονέων, και των θετών γονέων.

Το παιδί προετοιμάζεται από την γέννησή του με την παρακολούθηση της υγείας του, την αποφυγή των συνεπειών του ιδρυματισμού και την συγκέντρωση στοιχείων για το οικογενειακό του ιστορικό.

Η φυσική μητέρα προετοιμάζεται, όταν της δίνεται η ευκαιρία να καταλάβει τι σημαίνει υιοθεσία και να σταθμίσει την δική της προοπτική και του βρέφους και για την περίπτωση που θα το μεγάλωνε η ίδια και για την περίπτωση που θα αποφάσιζε την υιοθεσία του. Μόνο τότε μπορεί ψύχραιμα να αποφασίσει για το μέλλον του βρέφους της, και η ψύχραιμη απόφαση αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την επιτυχία της υιοθεσίας.

Οι θετοί γονείς προετοιμάζονται όταν συζητήσουν και σκεφτούν:

- Την έννοια της υιοθεσίας και τις προσδοκίες τους από μια τέτοια απόφαση.
- Τα προβλήματα που μπορεί να παρουσιάσει μια υιοθεσία και πώς μπορούν να τα αντιμετωπίσουν.
- Την ανάγκη να ενημερωθεί το παιδί για την υιοθεσία του.

(Κέντρο Βρεφών "Η μητέρα" Σημειώσεις 1955-1975 Σελ. 18)

- Κίνητρα υιοθεσίας-

Για να εξακριβωθεί κατά πόσο οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι κατάλληλοι να υιοθετήσουν ο νόμος περί υιοθεσίας επιβάλλει να γίνει επισταμένη κοινωνική έρευνα από αναγνωρισμένη κοινωνική

υπηρεσία. Στον προληπτικό αυτόν έλεγχο παράλληλα με την υγεία, το ήθος, την οικογενειακή κατάσταση και τις δυνατότητες να μεγαλώσουν ένα παιδί εξετάζονται και οι λόγοι για τους οποίους οι υποψήφιοι θετοί γονείς θέλουν να υιοθετήσουν.

Γιατί πιστεύεται ότι όσο περισσότερο υγιή είναι τα κίνητρα που ωθούν τους γονείς στην υιοθεσία, τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα για τη δημιουργία ευτυχισμένης οικογένειας.

Τα κίνητρα υιοθεσίας μπορούν να ταξινομηθούν με βάση τα πρόσωπα, των οποίων τις ανάγκες αποβλέπουν να ικανοποιήσουν. Έτσι μερικά κίνητρα έχουν ως κέντρο αναφοράς τους θετούς γονείς και η υιοθεσία έχει βασικά υποκινηθεί για να ικανοποιηθούν οι προσωπικές ανάγκες των θετών γονέων. Στις περιπτώσεις αυτές με τέτοια εγωκεντρικά κίνητρα υιοθεσίας, το παιδί γίνεται μέσον για την ικανοποίηση των αναγκών των γονέων.

Άλλα κίνητρα ξεκινούν απ' τις ανάγκες του απροστάτευτου παιδιού και αποβλέπουν στο να προσφέρουν στο παιδί ένα οικογενειακό περιβάλλον που θα το βοηθήσει να αναπτύξει την ατομικότητά του. Σ' αυτές τις περιπτώσεις με τέτοια παιδοκεντρικά κίνητρα οι γονείς γίνονται μέσον για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες του παιδιού (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας" Σελ. 23).

Οι κύριοι παράγοντες που χρειάζεται να διερευνηθούν και να αξιολογηθούν είναι:

Η ατομική προΐστορία κάθε γονιού, το πώς ο καθένας από τους δυο έχει διεργασθεί τον οικογενειακό του μύθο, η ύπαρξη ή όχι ατεκνίας, αν η επιθυμία για υιοθεσία αναφέρεται σε παιδιά μειονεκτικά, αν οι γονείς θέλουν αγόρι ή κορίτσι. Πολιτισμική λόγοι που μπορεί να είναι διαφορετικοί σε κάθε χώρα είναι

παράγοντες που επίσης παίζουν ρόλο (Τσιάντης Ι. "Εκτίμηση της ικανότητας των γονιών για παροχή ικανοποιητικής φροντίδας με αναφορά στην υιοθεσία", Εγκέφαλος 26, 1989, Σελ. 69). Τα κίνητρα τα οποία ωθούν τα άτεκνα ζευγάρια στην υιοθεσία είναι: η αγάπη για τα παιδιά, η ικανοποίηση της μητρότητας ή πατρότητας, η επιδίωξη ενός σκοπού και η απόκτηση μιας απασχολήσεως, η αναζήτηση μιας συντροφιάς στη ζωή, η αναπλήρωση αποθανόντος φυσικού τέκνου, η ολοκλήρωση της οικογένειας, η άμεση γνωριμία και ο σύνδεσμος με το παιδί, η μεταβίβαση περιουσίας και η εξασφάλιση ενός κληρονόμου, η συνέχιση του ονόματος της οικογένειας ή προσφιλούς προσώπου, διάφορα αλτρουιστικά συναισθήματα και η εξιλέωση αμαρτιών (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας" Σελ. 108).

- Κριτήρια επιλογής θετών γονέων-

Ξέρουμε ότι για να μεγαλώσει κανείς ένα θετό παιδί χρειάζονται κάποιες ειδικές προϋποθέσεις που κατά κανόνα δεν απασχολούν στο μέγαλωμα του φυσικού παιδιού.

Οι προϋποθέσεις αυτές είναι οι εξής:

1. Η αποδοχή ή προσαρμογή των υποψήφιων θετών γονέων στο πρόβλημα της ατεκνίας τους, ώστε να μπορέσουν να δεχτούν τις τυχόν διαφορές που παρουσιάζει ο ρόλος των θετών γονέων από τον ρόλο των φυσικών γονέων.
2. Τα υγιή και κατά προτίμηση παιδοκεντρικά κίνητρα για την υιοθεσία. Με τον όρο "υγιή κίνητρα" εννοούμε ότι το ζευγάρι ορμάται από την επιθυμία τους να γίνουν γονείς σ' ένα παιδί και από

την προσωπική τους ανάγκη να νιώσουν τις χαρές της μητρότητας και της πατρότητας.

3. Οι θετοί γονείς να είναι απαλλαγμένοι από το άγχος της κληρονομικότητας. Θα πρέπει να κατανοούν και να αποδέχονται την αλληλεπίδραση κληρονομικότητας και περιβάλλοντος στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του παιδιού, να πιστεύουν στις ικανότητές τους, ν' αναπτύξουν το δυναμικό του παιδιού και να κατευθύνουν ευνοϊκά τις όποιες κληρονομικές του προδιαθέσεις, όπως και να μπορούν να δουν και τη δική τους ευθύνη, εάν υπάρχει, σε πιθανά μελλοντικά προβλήματα του παιδιού.

4. Οι υποψήφιοι θετοί γονείς να μην έχουν προκαταλήψεις γύρω από την άγαμη μητέρα και το εξώγαμο παιδί.

5. Να είναι ευέλικτοι στο να αποδεχτούν το όποιο δυναμικό του παιδιού, τις κλίσεις του, τις ικανότητες ή αδυναμίες του χωρίς να προσπαθούν να του επιβάλλουν τις δικές τους επιθυμίες.

6. Το μρφωτικό, επαγγελματικό και οικονομικό επίπεδο των μελλόντων θετών γονέων εξετάζεται με βάση την ικανότητα των γονέων να προσφέρουν στο παιδί μια άνετη ζωή με ερεθίσματα που θα το βοηθήσουν να διατηρήσει και να αναπτύξει περαιτέρω τις φυσικές του ικανότητες.

7. Να έχουν ολοκληρωμένη προσωπικότητα και να μπορούν με επιτυχία να αναλάβουν τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του ρόλου των γονέων.

8. Να κατανοούν και να αποδέχονται ότι το παιδί τους έχει ένα παρελθόν, ένα ξεκίνημα στη ζωή που του ανήκει, που είναι μέρος της ταυτότητάς του και που πρέπει να γνωρίζει, προκειμένου να ολοκληρωθεί ψυχοκοινωνικά σαν άτομο. Αυτό σημαίνει ότι οι θετοί γονείς πιστεύουν στην ενημέρωση του παιδιού για την

υιοθεσία του, και αποδέχονται την ανάγκη του να πληροφορηθεί για τους φυσικούς του γονείς, για τις συνθήκες της γέννησής του και τους λόγους που το έδωσαν για υιοθεσία καθώς και την πιθανή επιθυμία του να αναζητήσει τις ρίζες του και να γνωρίσει τους φυσικούς του γονείς.

9. Οι μέλλοντες θετοί γονείς πρέπει να είναι υγιείς σωματικά και ψυχικά.

10. Το συγγενικό και ευρύτερο περιβάλλον των θετών γονέων πρέπει να παραδέχεται την υιοθεσία και να έχει την διάθεση να δεχτεί το παιδί στους κόλπους του σαν μέλος της οικογένειας (Κουσίδου Τ. "Η υιοθεσία: Υπηρεσία παιδικής προστασίας", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1988, Αρ. 77, Σελ. 62-63).

Το κέντρο της υιοθεσίας είναι το παιδί, αλλά η διαδικασία της υιοθεσίας δεν το απομονώνει ούτε αγνοεί τους ανθρώπους από όπου άρχισε το παιδί τη ζωή του και την οικογένεια όπου θα τη συνεχίσει μετά την υιοθεσία. Οι φυσικοί γονείς του παιδιού και οι θετοί γονείς απασχολούν με το ίδιο ενδιαφέρον τη διαδικασία της υιοθεσίας. Επιπλέον οι φυσικοί γονείς και οι θετοί έχουν και εκείνοι με την σειρά τους το δικαίωμα να βοηθηθούν και να προετοιμαστούν για την υιοθεσία (Βασικά προγράμματα κοινωνικής προστασίας, Σημειώσεις για το Α' και Β' εξάμηνο Τ.Ε.Ι. Πάτρας, 1982, Σελ. 36).

- Οι βιολογικοί γονείς-

Μερικοί φυσικοί γονείς μπορεί να μην έχουν ξεπεράσει τα συναισθήματά τους για την απόφασή τους να δώσουν το παιδί για υιοθεσία, ακόμα και αν έχουν συναινέσει σ' αυτήν και τους

εξηγήθηκε τότε ότι δεν θα μπορούσαν να το ξαναδούν. Το να δώσεις ένα παιδί για υιοθεσία βιώνεται από τους περισσότερους φυσικούς γονείς σαν ένα πολύ τραυματικό γεγονός που αφήνει σε πολλούς από αυτούς βαθιά ριζωμένες αναμνήσεις και ενοχές. Μερικοί μπορεί να έδωσαν τα παιδιά τους όταν ήταν ακόμη σε υποβόλιμη ηλικία ή πολύ ανώριμοι για να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις του γονικού ρόλου. Το συναίσθημα της απώλειας και το πένθος είναι οι πιο συνήθεις αντιδράσεις των μητέρων που δίνουν τα παιδιά τους. Μερικές μπορεί ποτέ να μην ξεπεράσουν αυτά τα συναισθήματα και να βασανίζονται σ' όλη τους τη ζωή. Αυτά τα συναισθήματα φαίνεται να διαρκούν περισσότερο χρόνο όταν η μητέρα δεν πληροφορείται νέα για το παιδί της (Triseliotis, Κουσίδου, "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή", Κέντρο Βρεφών "Η μητέρα", 1989, Σελ. 84).

Οι βιολογικοί γονείς θεωρούνται κακοί, ανήθικοι, ανεύθυνοι με κακή κληρονομικότητα, ιδίως επειδή το παιδί που υιοθετείται είναι συχνά εξώγαμο και στιγματισμένο κοινωνικά. Η σεξουαλικότητα εδώ θεωρείται σαν ανήθικη, κακή, παρορμητική. Το τελευταίο μπορεί να έχει ιδιαίτερη σημασία για εκείνες τις περιπτώσεις της ατεκνίας που οφείλονται σε συγκρούσεις των γονιών αναφορικά με την σεξουαλικότητά τους. Συνδεδεμένο με αυτό είναι ότι οι θετοί γονείς τείνουν ν' αποδίδουν κάθε πρόβλημα που εμφανίζεται στο θετό παιδί, στην κληρονομικότητα (Τσιάντης Ι. "Εκτίμηση της ικανότητας των γονιών για παροχή ικανοποιητικής φροντίδας με αναφορά στην υιοθεσία", Εγκέφαλος 26, 1989, Σελ. 66).

- Οι θετοί γονείς-

Το να είσαι θετός γονέας έχει τους δικούς του αγώνες και τις εντάσεις που απορρέουν από μια ποικιλία παραγόντων, μεταξύ των οποίων ίσως ο πιο σημαντικός είναι αυτός που ο Kitk περιέγραψε σαν "μειονέκτημα ρόλου" εξαιτίας της ασάφειας και της ανασφάλειας του ρόλου του θετού γονέα στην κοινότητα, η οποία γενικά τον κάνει να έχει συνεχή επίγνωση της θέσης του. Η κοινότητα μπορεί μερικές φορές να ασκεί κριτική, να μην είναι υποστηρικτική και ακόμα να είναι σκληρή στις στάσεις και στις προσδοκίες της. Έτσι οι θετοί γονείς αισθάνονται εκτεθειμένοι και ευάλωτοι στις έμμεσες ή άμεσες ερωτήσεις και σχόλια των γύρω τους. Μεταξύ άλλων δυσκολιών και εντάσεων, που πολλοί θετοί γονείς αντιμετωπίζουν, είναι τα συναισθήματα για την μη γονιμότητα και την ατεκνία τους. Η ατεκνία για τα περισσότερα ζεύγη αποτελεί μια έντονα οδυνηρή εμπειρία που μεταφράζεται σε προσωπική αποτυχία και μειονεξία. Οι σύζυγοι στερούνται την ικανοποίηση που τους παρέχει η συνέχιση του "φυσικού εγώ" τους στο παιδί. Η έλλειψη συναισθηματικής προετοιμασίας τους για τον γονικό ρόλο μέσω της εγκυμοσύνης, οι μακρές περίοδοι αναμονής για να υιοθετήσουν, οι ανησυχίες που αυξάνονται όσο μειώνεται ο αριθμός των παιδιών που είναι διαθέσιμα για υιοθεσία, οι περίοδοι δοκιμασίας της καταλληλότητάς τους και παρακολούθησης του παιδιού στο σπίτι, με όλη την αβεβαιότητα που τις συνοδεύει και τελικά η υποχρέωση να πουν στο παιδί για την υιοθεσία και τους βιολογικούς του γονείς. Το τελευταίο έργο είναι ιδιαίτερα δύσκολο και απειλητικό. Όλα τα παραπάνω δημιουργούν στους θετούς γονείς ένα υπερβολικό φόβο αποτυχίας που συνήθως δεν συναντάται στους φυσικούς γονείς. Πολλοί θετοί γονείς τείνουν, λανθασμένα, να

εκτιμούν το ενδιαφέρον του παιδιού στην καταγωγή του σαν αποτυχία δική τους. Ο φόβος ότι θα χάσουν την αγάπη του παιδιού με το να το ενημερώσουν και να του εξηγήσουν μπορεί να αναβιώσει πολύπλοκα συναισθήματα για τους εαυτούς τους, το παιδί και τη φυσική οικογένεια (Triseliotis, Κουσίδου, "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή", Κέντρο Βρεφών "Η μητέρα", 1989, Σελ. 95).

-Η επιλογή των ζευγαριών-

Η υιοθεσία δεν αποτελεί λύση προβλήματος για όλα τα άτεκνα ζευγάρια, αλλά είναι μια ιδιαίτερα ευαίσθητη, πολύπλοκη και πολύπλευρη σχέση μεταξύ του θετού παιδιού και των θετών γονιών του. Η σχέση αυτή απαιτεί ειδική στάση των θετών γονιών απέναντι στην ατεκνία τους και την προέλευση του παιδιού αλλά και στις απαιτήσεις τους από το παιδί που μεγαλώνει κοντά τους. Βέβαια, η επιλογή των ζευγαριών είναι δύσκολη, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι γίνονται δεκτά μόνο τα ιδανικά ζευγάρια. Σχετικά με την υιοθεσία είναι αρκετά σημαντικό να προετοιμάζονται οι γονείς για την ενημέρωση αλλά κυρίως και για την ώρα που το παιδί θα αναζητήσει τις ρίζες του (Πρακτικά σεμιναρίου, Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", 1983, Σελ. 132).

- Τα παιδιά-

Η κατάλληλη ηλικία για να υιοθετηθεί ένα παιδί είναι κάτω του 1ος έτους και άνω των 5 ετών, ενώ αντίθετα σε ηλικία 1-5 ετών

παρουσιάζουν συγκριτικά τα περισσότερα προβλήματα (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας", 1985, Σελ. 122).

Η εξεύρεση του κατάλληλου παιδιού για την κατάλληλη οικογένεια είναι από τα πιο ευαίσθητα και νευραλγικά στάδια της υιοθεσίας και απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή. Οι υποψήφιοι γονείς πρέπει να αποκτήσουν αυτογνωσία, ώστε οι επιθυμίες και τα κριτήριά τους να είναι περισσότερο ρεαλιστικά και υγιή (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", Σελ. 47).

Το "ταίριασμα" μικρών παιδιών με υποψήφιους θετούς γονείς δεν παρουσιάζει συνήθως πολλές δυσκολίες. Οι περισσότεροι υιοθετούντες είναι προετοιμασμένοι να γίνουν γονείς σε μια μεγάλη ποικιλία μικρών παιδιών, χωρίς να θέτουν ιδιαίτερους όρους. Οι περισσότεροι θετοί γονείς αναγνωρίζουν ότι η υιοθεσία είναι διαφορετική από τη βιολογική γονικότητα και είναι προετοιμασμένοι να αποδεχτούν τις διαφορές. Συνήθως τα κύρια κριτήρια "ταιριάσματος" που λαμβάνουν υπόψη είναι οι θρησκευτικές πεποιθήσεις των βιολογικών γονέων και /ή φυλετικούς/ εθνικούς παράγοντες στο παιδί (δηλαδή να τοποθετείται το παιδί σε οικογένεια της ίδιας εθνικής και φυλετικής ομάδας). Βέβαια, σε καμιά περίπτωση δεν θα πρέπει ένα παιδί να στερείται την οικογένεια επειδή δεν βρίσκεται οικογένεια της ίδιας θρησκευτικής ή φυλετικής προέλευσης να το υιοθετήσει. Μερικοί υιοθετούντες μπορεί επίσης να έχουν συγκεκριμένες απαιτήσεις σχετικά με το φύλο του παιδιού, την εμφάνισή του, το νοητικό του επίπεδο ή την προσωπικότητα και την ιδιοσυγκρασία του, αν και μειώνονται όλο και περισσότερο αυτοί που έχουν

τέτοιες απαιτήσεις. Ακόμα και αν ξεκινήσουν να υιοθετήσουν με τέτοιες σκέψεις και συναισθήματα, η διαδικασία της προετοιμασίας θα πρέπει να τους βοηθήσει να διερευνήσουν τις αντιλήψεις τους για τα παιδιά και να δουν με άλλη προοπτική τον ρόλο των θετών γονέων.

Μεγαλύτερα παιδιά από 5-15 χρόνων συνήθως έχουν ένα ιστορικό αλλαγών περιβάλλοντος, προσώπων και καταστάσεων. Όλες οι προηγούμενες εμπειρίες τους έχουν αφήσει τα σημάδια τους, μερικά θετικά, τα περισσότερα αρνητικά. Μερικά από αυτά τα παιδιά μπορεί να έχουν προβλήματα συναισθηματικά ή συμπεριφοράς. Η υιοθεσία έχει στόχο να προλάβει την ανάπτυξη τέτοιων προβλημάτων ή να προσφέρει τις εμπειρίες εκείνες που μπορεί να βοηθήσουν να υπερπηδηθούν υπάρχοντα προβλήματα.

Το "ταίριασμα" μεγαλύτερων παιδιών με οικογένειες συγκρινόμενο με αυτό των μικρότερων παιδιών διαφέρει από πολλές απόψεις. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα στοιχεία που αφορούν τους υποψήφιους γονείς και το παιδί, με έμφαση στις συγκεκριμένες ανάγκες και απαιτήσεις τους (Triseliotis, Κουσίδου, "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή" Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" 1989, Σελ. 151,152).

- Παιδιά με ειδικές ανάγκες-

Χωρίς αμφιβολία η διαδικασία της υιοθεσίας παιδιών με ειδικές ανάγκες είναι πολύπλοκη. Οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να βρουν οικογένειες που να μπορούν να ανταποκριθούν σε κάποιες ιδιαιτέρως προσωπικές και ειδικές ανάγκες. Πολύπλοκες

αποφάσεις πρέπει να ληφθούν, οι οποίες απαιτούν την εκτίμηση του δυναμικού των γονέων να ανταποκριθούν στο ρόλο τους στο μέλλον, επίσης απαιτούν τον καθορισμό του καλύτερου τρόπου ανταπόκρισης στις ανάγκες του παιδιού και τέλος στην επιλογή και προετοιμασία της νέας οικογένειας (Triseliotis, Κουσίδου, "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή" Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" 1989, Σελ. 65).

- Διακρατική υιοθεσία-

Ανάλογη και πιο δύσκολη εργασία απαιτείται στις διακρατικές υιοθεσίες ώστε να βοηθηθούν τα παιδιά να διατηρήσουν τους δεσμούς με τις ρίζες τους και να αναπτύξουν τη φυλετική και εθνική τους ταυτότητα. Οι διακρατικές υιοθεσίες εξυπηρετούν μια πραγματική ανάγκη όταν στην ίδια τους τη χώρα το παιδί δεν μπορεί να βρει θετή οικογένεια ή μπορεί να μείνει σε ίδρυμα τόσο καιρό που να τεθεί σε κίνδυνο η ανάπτυξη και η ψυχική του υγεία (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", Σημειώσεις 1955-1975, Σελ. 19).

- Η ταυτότητα-

Η ταυτότητα ή η προσωπικότητα είναι το αποτέλεσμα πολλαπλών ψυχολογικών, κοινωνικών και πολιτισμικών επιδράσεων, που όλες ενώνονται με στόχο τη δημιουργία ενός ενιαίου και ολοκληρωμένου εαυτού. Κατά τη διαδικασία της διαμόρφωσης της ταυτότητας αφομοιώνονται οι νέες γνώσεις, τα βιώματα παραδοχής και φροντίδας που είχε το άτομο, η θετική του

θέση μέσα στην κοινότητα και η γνώση της προσωπικής ιστορίας και γενεαλογίας του.

Η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης ταυτότητας γι' αυτούς που μεγαλώνουν με υποκατάστατα φυσικών γονέων συνδέεται πρώτα με την ποιότητα της φροντίδας που είχαν και τους δεσμούς που βίωσαν στην παιδική τους ηλικία, δεύτερο με τη γνώση για την καταγωγή τους, την προσωπική τους ιστορία και τη γενεαλογία τους και τρίτο με την εμπειρία τους για το πως οι άλλοι τους βλέπουν και τους συμπεριφέρονται και πως οι ίδιοι βλέπουν τον εαυτό τους σε σχέση με την κοινωνία. Η απόκτηση ταυτότητας είναι μια φυσιολογική διεργασία που περνά κάθε άτομο και που διαρκεί όλη τη βρεφική, νηπιακή, παιδική και εφηβική ((Triseliotis J." Θέματα ταυτότητας στα παιδιά που μεγαλώνουν χωριστά από τους φυσικούς τους γονείς", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1984, Αρ. 65, Σελ. 158).

-Η ενημέρωση του θετού παιδιού-

Η πληροφόρηση και συνάντηση του θετού παιδιού με τους φυσικούς του γονείς είναι μια διαδικασία πολύπλοκη και ευαίσθητη που μπορεί να έχει θετικά αλλά και αρνητικά αποτελέσματα ψυχοκοινωνικού χαρακτήρα για τα συμμετέχοντα άτομα (Κουσίδου Τ. "Σκέψεις και προτάσεις για συμπλήρωση και τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά στην υιοθεσία ανηλίκων", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας 1982, Αρ. 57, Σελ. 54). Το θετό παιδί νιώθει την ανάγκη και έχει το δικαίωμα να μάθει για την καταγωγή του και ότι η επιθυμία του αυτή πρέπει να ικανοποιείται ακόμη και αν ζητήσει να γνωρίσει τους φυσικούς του γονείς, εφ' όσον αυτό είναι

εφικτό και επιθυμητό από τους τελευταίους (Καλούτση - Ταυλαρίδου "Παγκόσμιο συνέδριο του Μιλάνου για υιοθεσία και ανάδοχες οικογένειες" Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1973, Αρ.28, Σελ. 25).

Το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται για τη πραγματική του κατάσταση από μικρή ηλικία παίρνοντας υπόψη τα στάδια εξέλιξης του παιδιού και τις ειδικές ανάγκες που απορρέουν από την προσωπικότητα του.

Υπάρχουν χώρες όπου η ενημέρωση του θετού παιδιού είναι προϋπόθεση του νόμου υιοθεσίας. Ορισμένοι ερευνητές πρότειναν κατά καιρούς διάφορους τρόπους ενημέρωσης, εν τούτοις όλοι συμφωνούν ότι:

α) Η ζωή μιας οικογένειας πρέπει να χτιστεί πάνω στην αλήθεια, τον ανοιχτό διάλογο και την αμοιβαία εμπιστοσύνη και β) το θετό παιδί έχει απόλυτο δικαίωμα στην προσωπική του ιστορία, πράγμα που το βοηθά να σχηματίσει την εικόνα του εαυτού του και να ολοκληρώσει την ταυτότητα του.

Η ενημέρωση του θετού παιδιού για την υιοθεσία του θεωρείται κεντρικής σημασίας για την καλή έκβαση της υιοθεσίας. Η ενημέρωση θα πρέπει να έχει γίνει μέχρι τα επτά χρόνια του παιδιού και ποτέ μετά τα εννιά από τους ξένους. Δεν θα πρέπει να έχει τη μορφή πληροφόρησης που δίνεται σε κάποια στιγμή της ζωής του, αλλά να αποτελεί βίωμα για το παιδί όπου οι πληροφορίες που θα του δίνονται θα είναι ανάλογες με τις ερωτήσεις του, τις ανάγκες του και το στάδιο της ψυχοκοινωνικής του ανάπτυξης. Η διαδικασία αυτή φτάνει στο ποιο κρίσιμο σημείο της στην εφηβεία όπου συχνά το θετό παιδί δεν αρκείται στην

απλή πληροφόρηση, αλλά εκφράζει την επιθυμία να γνωρίσει τους φυσικούς του γονείς.

Οι θετοί γονείς αντιμετωπίζουν τις περισσότερες φορές το θέμα της ενημέρωσης με πολλές ανησυχίες και φόβους. Η ενημέρωση είναι μια έντονα συναισθηματικά φορτισμένη κατάσταση και όταν φτάνει στον κόμπο, ορισμένοι θετοί γονείς απλά αισθάνονται ανίσχυροι να το πουν. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε μια καλοπροαίρετη αλλά εσφαλμένη επιθυμία να προστατέψουν το παιδί ή σε σοβαρή ανησυχία και φόβο μήπως δεν τους αγαπήσει και το χάσουν ή και σε βαθύτερες ανάγκες και αναστολές τους (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες" Πρακτικά σεμιναρίου, 1983, Σελ. 72).

- Οι αρνητικές στάσεις της κοινότητας-

Η υιοθεσία είναι μια νομική διαδικασία που επιχειρεί να λύσει σοβαρά κοινωνικά προβλήματα, όπως είναι η αποκατάσταση του απροστάτευτου παιδιού, η περίθαλψη του εξώγαμου, η ατεκνία κ. ά. Είναι όμως συγχρόνως και μια ανθρώπινη εμπειρία φορτισμένη με ποικίλα και έντονα συναισθήματα και προκαταλήψεις. Δυστυχώς στην κοινωνία μας υπάρχει ακόμα διάχυτη και βαθιά ριζωμένη η απορριπτική διάθεση και η προκατάληψη για την στειρότητα και για το παιδί που δεν γεννήθηκε από την σαρκική σχέση των γονέων του. Όταν η προκατάληψη προέρχεται από μεγάλο τμήμα της κοινότητας, μπορούν να επηρεάσουν την αντίληψη του υιοθετημένου ατόμου για τον κόσμο και να έχουν σημαντική επίδραση στην συμπεριφορά του και τις διαπροσωπικές του σχέσεις. Πολλοί άνθρωποι στην κοινότητα φαίνεται να διατηρούν

στερεότυπα και "ταμπέλες" για τους υιοθετημένους, συνδέοντάς τους με "αδυναμίες" και "προβλήματα". Οι υιοθετημένοι και άλλες ανάλογες ομάδες παίρνουν τη θέση που η κοινωνία τους καθορίζει (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας" 1985, Σελ. 132).

Πόσο σημαντικός είναι ο κοινωνικός παράγοντας: δηλαδή πόσο η στάση που ο καθένας μας έχει απέναντι στην υιοθεσία και που, φυσικά, καθορίζεται από τον τρόπο που έχουμε μεγαλώσει και έχουμε μάθει να σκεφτόμαστε είναι εδραιωμένη, και πόσο πολύ δύσκολο να την αλλάξουμε ("Ιατροκοινωνικά προβλήματα στην υιοθεσία" Περιοδικό Ιατρικής, τόμος 25ος, τεύχος 3ον, 1974, Σελ. 243).

Η Ελληνική κοινωνική στάση είναι βέβαια που δεν ενθαρρύνει τα άτεκνα άτομα να υιοθετήσουν και ούτε βοηθάει τους θετούς γονείς να ζήσουν σωστά τον ρόλο τους.

Τις δυσμενείς επιδράσεις της αρνητικής αυτής στάσης δεν είναι δυνατόν να αποφύγουν ούτε οι θετοί γονείς ούτε τα θετά παιδιά, εφόσον η άγνοια και η προκατάληψη εξακολουθούν να υπάρχουν στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο και να καθορίζουν τις διαπροσωπικές σχέσεις (Καλούτση - Ταυλαρίδου "Συμβολή στην κατανόηση προβλημάτων υιοθεσίας. Η διαταραχή της ταυτότητας στην υιοθεσία", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1973, Αρ. 28, Σελ. 22).

- Ο ρόλος του κοινωνικού λειτουργού-

Το έργο του κοινωνικού λειτουργού στο θεσμό της υιοθεσίας είναι:

1. Περιλαμβάνει κάθε αίτηση για υιοθεσία προερχόμενη είτε από τον κηδεμόνα του ανηλίκου είτε από τους υπόψηφίους θετούς γονείς.
2. Διεξάγει κοινωνική έρευνα τόσο για την φυσική οικογένεια όσο και για την οικογένεια των υποψηφίων θετών γονέων. Διερευνά και μελετά εάν υφίστανται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την υιοθεσία.
3. Στη φάση που προηγείται της υιοθεσίας, συνεργάζεται στενά με τους φυσικούς γονείς όσο και με τους μέλλοντες θετούς, τους οποίους προετοιμάζει ψυχολογικά για την υιοθεσία, ενημερώνει αυτούς για την διαδικασία και προσφέρει κάθε δυνατή βοήθεια για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.
4. Συνεργάζεται με το παιδί, το προετοιμάζει για την προσαρμογή του στο νέο οικογενειακό περιβάλλον και μεριμνά για την σταδιακή του ένταξη.
5. Συντάσσει έκθεση κοινωνικής μελέτης που περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία που συνηγορούν υπέρ της υιοθεσίας, ο κοινωνικός λειτουργός παρευρίσκεται στο δικαστήριο όπου διεξάγεται η συζήτηση και πληροφορεί το δικαστή σε κάθε θέμα στο οποίο θα ερωτηθεί.
6. Μετά την υιοθεσία, παρακολουθεί και συνεργάζεται με τους θετούς γονείς για την αντιμετώπιση και διευθέτηση κάποιου ενδεχόμενου προβλήματος.
7. Συνεχίζει την παρακολούθηση με τους φυσικούς γονείς και συνεργάζεται ιδιαίτερα με τις άγαμες μητέρες είτε ατομικά είτε με ομάδες για την επίλυση ατομικών και κοινωνικών προβλημάτων ή τις παραπέμπει σε αρμόδιες κοινωνικές οργανώσεις.

8. Συνεργάζεται με τους απορριπτόμενους υποψήφιους για την δυνατόν καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από την απόρριψη της αίτησής τους ("Ο ρόλος του κοινωνικού λειτουργού. Εις προγράμματα βοήθειας παρ' οικογένεια δημοσίων ή ιδιωτικών κοινωνικών οργανώσεων" Σελ. 10-11).

Τέσσερα θέματα που είναι σημαντικά στην δουλειά του κοινωνικού λειτουργού είναι:

- α) Η καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.
- β) Η ιατρική αξιολόγηση του παιδιού.
- γ) Η ενημέρωση του θετού παιδιού.
- δ) Η αναζήτηση ριζών.

Πριν προβεί στην ιατρική εξέταση του παιδιού για υιοθεσία, ο εξεταστής γιατρός πρέπει να πάρει ένα ολοκληρωμένο ιστορικό της φυσικής μητέρας και του φυσικού πατέρα όσο είναι δυνατόν, που θα αφορά την κατάσταση της υγείας τους, το οικογενειακό τους ιστορικό, το ιστορικό εγκυμοσύνης της μητέρας και του τοκετού της εάν υπήρξε ή όχι ανωμαλία στην περιγεννητική περίοδο και ιστορικό της κατάστασης που ακολούθησε για το παιδί.

Η αντικειμενική ιατρική εξέταση του παιδιού για υιοθεσία με την πρόθεση να επιβεβαιωθεί η κατάσταση υγείας του και να δοθούν στους θετούς γονείς όλα τα ιατρικά στοιχεία μέχρι της υιοθεσίας του, που θα συνδέουν τη μελλοντική φροντίδα και προστασία του. Μια τέτοια πλήρης εξέταση συμβάλλει στην επιτυχία της υιοθεσίας. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά σεμιναρίου, 1983, Σελ. 60, 69).

Οι κοινωνικοί λειτουργοί κατά τη διάρκεια της συνεργασίας τους με τους θετούς γονείς, τους προετοιμάζουν και προσπαθούν να τους βοηθήσουν για τη μελλοντική ενημέρωση του παιδιού.

Ο ρόλος του κοινωνικού λειτουργού είναι ιδιαίτερα λεπτός και απαιτεί προσεκτικό χειρισμό, όταν μάλιστα υπάρχουν στο ιστορικό του παιδιού τέτοια στοιχεία που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την εικόνα που έχει σχηματίσει για τους φυσικούς του γονείς και για τον τρόπο που το έδωσαν για υιοθεσία. Η επιφύλαξη ότι η υιοθεσία αναπόφευκτα δημιουργεί συναισθηματικά προβλήματα στο παιδί εφ' όσον το παιδί έχει να αντιμετωπίσει μια "αλήθεια" όχι ευχάριστη (Καλότση - Ταυλαρίδου "Παγκόσμιο συνέδριο του Μιλάνου για υιοθεσίες και ανάδοχες οικογένειες", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1973, Αρ. 28, Σελ. 25).

- Η Νομική φύση της υιοθεσίας-

Η υιοθεσία γίνεται με δικαστική απόφαση. Αρμόδιο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της κατοικίας ή της διαμονής του υιοθετούντος ή του υιοθετούμενου, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (Σπυριδάκη Ι.Σ. "Οικογενειακό δίκαιο", 1983, Σελ. 298).

A) Η αίτηση για υιοθεσία πρέπει να συνοδεύεται από βεβαίωση αναγνωρισμένης υπηρεσίας ότι έγινε κοινωνική έρευνα για τον υιοθετούντα για τους λόγους για τους οποίους επιθυμεί την υιοθεσία, για το συμφέρον του υιοθετούμενου. Αλλιώς η αίτηση είναι απαράδεκτη.

B) Η συναίνεση των γονέων για την υιοθεσία του τέκνου τους δεν επιτρέπεται να δοθεί πριν περάσουν 3 μήνες από την γέννηση του τέκνου.

Γ) Προβλέπεται η δυνατότητα αναπλήρωσεως της συναινέσεως των γονέων με δικαστική απόφαση. Έτσι είναι δυνατή και η υιοθεσία εκθέτων.

Δ) Προβλέπεται προστασία του απορρήτου της υιοθεσίας.

Το θετό τέκνο απέναντι στους φυσικούς γονείς και στους εξ αίματος συγγενείς εξακολουθεί να έχει την ίδια σχέση που είχε και πριν την υιοθεσία.

- Γονική μέριμνα
- Κληρονομικά θέματα
- Θέματα διατροφής
- Επώνυμο

(Κουμάντος Γεώργιος "Παραδόσεις οικογενειακού δικαίου", τόμος 2ος, 1984. Σελ. 312, 304).

- Η νομοθεσία στην υιοθεσία-

Σήμερα η υιοθεσία ανηλίκων ρυθμίζεται από:

- α) Το Ν.Δ. 610/1970 "περί υιοθεσίας της μέχρι ηλικίας δέκα οκτώ ετών ανηλίκων".
- β) Το Π.Δ. 193/1973 "περί καθορισμού των αναγνωρισμένων υπηρεσιών και οργανισμών προς σύμπραξιν εις τα τελουμένας υιοθεσίας και καθορισμού του τρόπου προπαρασκευής κ.λ.π. υιοθεσιών παρ' αλλοδαπών".
- γ) Την Ευρωπαϊκή Συμβολή "περί της υιοθεσίας παιδιών" που κυρώθηκε από την ελληνική κυβέρνηση το Μάιο του 1980 και θέτει τα ευρύτερα γενικά πλαίσια μέσα στα οποία πρέπει να κινηθεί και η ελληνική νομοθεσία και
- δ) ορισμένες διατάξεις του αστικού κώδικα.

Οι σημαντικότερες βελτιώσεις στη νομοθεσία που εκτιμάται ότι θα εξυπηρετήσουν καλύτερα τα συμφέροντα των ανήλικων υιοθετημένων αφορούν:

α) Τη νομοθετική ρύθμιση για τον έλεγχο όλων των υιοθεσιών και ειδικότερα την απαγόρευση των ιδιωτικών υιοθεσιών μη συγγενικών παιδιών, ώστε κανένα παιδί να μην τοποθετείται σε υποψήφια θετή οικογένεια με τη μεσολάβηση τρίτων αρμοδίων προσώπων, παρά μόνον από τις αρμόδιες οργανώσεις υιοθεσίας και μετά από μελέτη καταλληλότητας και προετοιμασία των υποψήφιων θετών γονέων.

β) Τον καθορισμό ανωτάτου ορίου ηλικίας γι' αυτούς που υιοθετούν βρέφη και νήπια, με ορισμένες εξαιρέσεις, όπως στις υιοθεσίες παιδιών με ειδικές ανάγκες, στις συγγενικές υιοθεσίες κ. ά. Η νομοθεσία δεν προβλέπει σήμερα κανέναν περιορισμό στο θέμα του ανωτάτου ορίου ηλικίας με αποτέλεσμα η ηλικία πολλών υιοθετούντων να είναι σημαντικά μεγαλύτερη από την επιθυμητή, ειδικότερα στις υιοθεσίες βρεφών και νηπίων. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα έντονο στις ιδιωτικές και ανεξάρτητες υιοθεσίες. Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της ελληνικής πραγματικότητας, αλλά και ερευνητικά δεδομένα, μια πρόταση είναι να καθοριστεί το 45ο έτος ως ανώτατο όριο γι' αυτούς που υιοθετούν παιδιά ηλικίας έως 3-4 χρόνων.

γ) Την άρση της απαγόρευσης να υιοθετήσουν σε όσους έχουν φυσικά παιδιά. Οι γονείς που έχουν φυσικά παιδιά έχουν κατά κανόνα παιδοκεντρικά κίνητρα στην υιοθεσία και είναι αυτοί που συχνά προσφέρονται να υιοθετήσουν παιδιά με ειδικές ανάγκες.

δ) Τη μείωση σε έξι εβδομάδες του ελαχίστου διαστήματος των τριών μηνών από τη γέννηση του παιδιού, που απαιτείται σύμφωνα

με το νόμο για να συναινέσουν οι γονείς στην υιοθεσία τού. Μέσα στα πλαίσια της σημερινής αντίληψης για την αποκατάσταση των παιδιών σε μόνιμο οικογενειακό περιβάλλον, σε όσο το δυνατό μικρότερη ηλικία, θα πρέπει να παρέχεται η ευχέρεια στους γονείς που έχουν οριστικά αποφασίσει την υιοθεσία του παιδιού τους να συναινούν ενωρίτερα των τριών μηνών.

ε) Την πρόβλεψη δοκιμαστικού σταδίου τοποθεσίας του παιδιού στην υποψήφια θετή οικογένεια για να εκτιμηθεί περαιτέρω τόσο η αποδοχή και η καλή φροντίδα του παιδιού από τους γονείς όσο και η ανάπτυξη δεσμού παιδιού - γονέων πριν από την οριστικοποίηση της υιοθεσίας. Ως προς τη διάρκεια του δοκιμαστικού σταδίου θα πρέπει να υπάρχει κάποια ευελιξία ανάλογα με την περίπτωση.

στ) Την αναθεώρηση των αποτελεσμάτων υιοθεσίας με τη θέσπιση μορφής πλήρους υιοθεσίας με χαρακτηριστικά την πλήρη ένταξη του θετού παιδιού στη θετή οικογένεια και την οριστική ρήξη όλων των νομικών δεσμών του με τη βιολογική του οικογένεια.

ζ) την αναθεώρηση των διατάξεων για τη λύση της υιοθεσίας, η οποία αντίθετα απ' ό,τι προβλέπει το Ν.Δ. 610/1970, δεν θα πρέπει να επιτρέπεται και ειδικότερα ενόσω το παιδί είναι ανήλικο.

η) Τη θέσπιση διάταξης που παρέχει ρητά στα υιοθετημένα ανήλικα άτομα το δικαίωμα σε πληροφόρηση για τη βιολογική τους οικογένεια και θα προβλέπει και κάποιες διαδικασίες συμβουλευτικής βοήθειας. Αν και το δικαίωμα να γνωρίζει κανείς τη βιολογική του καταγωγή είναι κατοχυρωμένο συνταγματικά, εκτιμάται ότι η προσθήκη μιας τέτοιας διάταξης στη νομοθεσία για την υιοθεσία θα ευαισθητοποιήσει τους αρμόδιους, θα τονίσει τη σημασία της πληροφόρησης για τον υιοθετούμενο και θα ρυθμίσει επιμέρους σχετικά θέματα.

θ) Τη νομοθετική ρύθμιση για να χορηγηθούν επιδόματα υιοθεσίας. Τα επιδόματα αυτά, διευκολύνουν τις υιοθεσίες παιδιών με ειδικές ανάγκες, διότι αρκετές οικογένειες ενθαρρύνονται να υιοθετήσουν τέτοια παιδιά, εάν γνωρίζουν ότι θα έχουν από την Πολιτεία την οικονομική στήριξη που απαιτεί η αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των παιδιών (Triseliotis, Κουσίδου "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή", Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", 1989, Σελ. 239, 240-242).

-Συμπεράσματα και προτάσεις για κοινωνική πολιτική και την κοινωνική εργασία-

Η κυριότερη πρόταση για κοινωνική πολιτική αφορά τη νομοθεσία, η οποία επιβάλλεται να αναγνωρίσει την πρόσφατη γνώση και τις εξελίξεις στον τομέα της υιοθεσίας και να προβλέψει για παροχή τέτοιων δικαιωμάτων, όπου αυτά δεν προβλέπονται. Τα άτομα έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν για τους πραγματικούς γονείς τους και την καταγωγή τους. Από μελέτες θεωρείται σαν ένα θεμελιώδες δικαίωμα που δεν θα πρέπει κανείς να το στερείται. Η νομοθεσία μπορεί να προβλέψει τρόπους για πρόσβαση σε πληροφόρηση, χωρίς να θίγονται τα συναισθήματα κανενός. Οι οργανώσεις υιοθεσίας στη Βρετανία, Ελλάδα και άλλες χώρες πρέπει να είναι πιο "ανοιχτές" και έτοιμες να μοιραστούν και να χορηγήσουν πληροφόρηση από τα αρχεία τους. Ο νόμος επίσης θα πρέπει να προβλέψει την απαγόρευση των "ιδιωτικών" ή "ανεξάρτητων" υιοθεσιών. Μεταξύ άλλων μειονεκτημάτων, σ' αυτές τις υιοθεσίες οι θετοί γονείς συνήθως δεν έχουν τη σχετική

πληροφόρηση για την καταγωγή του παιδιού για να το ενημερώσουν.

Το να μεγαλώσει κανείς σαν υιοθετημένος δεν θα πρέπει να βιώνεται με κανέναν τρόπο σαν κάτι το ασυνήθιστο ή προβληματικό, με τη διαφορά ότι οι υιοθετημένοι έχουν να επεξεργαστούν κάποια επιπρόσθετα θέματα και ανάγκες, συγκρινόμενοι με τους άλλους. Η κοινωνική εργασία και οι οργανώσεις υιοθεσίας μπορούν να συμβάλλουν σε μια ομαλή εξέλιξη, όπου η βοήθεια τους απαιτείται (Triseliotis, Κουσίδου "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή", Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", 1989, Σελ. 175-176, 177).

-Ερευνες που έγιναν για την υιοθεσία-

Η υιοθεσία έχει προσφέρει στους ερευνητές διάφορων επιστημονικών κλάδων γόνιμο έδαφος για μελέτες, αν και με διαφορετικούς στόχους. Μερικές από τις μελέτες έχουν άμεση σχέση με την πρακτική της υιοθεσίας, άλλες έμμεση.

Οι περισσότερες μελέτες προσπαθούν να δώσουν απαντήσεις σ' ένα ή περισσότερα ερωτήματα.

α) Η κρίσιμη σημασία των πρώιμων εμπειριών.

Οι μελέτες του Bowlby (1951) και άλλων προς το τέλος της δεκαετίας του 1940 και στις αρχές της δεκαετίας του 1950, επέδρασαν σημαντικά στις αντιλήψεις για την φροντίδα του παιδιού γενικά και ειδικότερα την υιοθεσία. Συνοπτικά, όλες αυτές οι μελέτες ήταν πολύ απαισιόδοξες, για να μην πούμε ζοφερές, για τη μελλοντική εξέλιξη των παιδιών που είχαν υποστεί το τραύμα του αποχωρισμού από τις μητέρες τους ή από τα υποκατάστατα των

μητέρων στα πρώτα χρόνια της ζωής τους. Πιο πρόσφατες μελέτες έχουν διατυπώσει πολύ σοβαρές επιφυλάξεις για τα συμπεράσματα αυτά των πρώτων μελετών, υποστηρίζοντας ότι το τραύμα του αποχωρισμού μπορεί να το ξεπεράσει με νέες εμπειρίες, σ' ένα νέο περιβάλλον.

β) Υιοθεσίες στη βρεφική ηλικία.

Η μεγάλη πλειοψηφία των παιδιών που υιοθετήθηκαν νωρίς στη ζωή τους φαίνεται να αναπτύσσονται το ίδιο καλά και να μην παρουσιάζουν περισσότερα κοινωνικά ή προσωπικά προβλήματα, συγκριτικά με τα παιδιά που μεγαλώνουν με τους φυσικούς τους γονείς. Τα τυχόν προβλήματα ελαχιστοποιούνται με την πάροδο της ηλικίας.

Η Raynot (1980) υποστηρίζει ότι η ικανοποίηση των θετών γονέων φαίνεται να συσχετίζεται με την αντίληψη της ομοιότητάς τους με το παιδί.

Η μελέτη του Triseliotis για τις ρίζες το 1973 και ακόλουθες μελέτες υιοθεσιών βοήθησαν στο να διαλυθεί ο μύθος του "δεσμού αίματος" υποστηρίζοντας τη θέση ότι οι άνθρωποι που μετρούν για τα παιδιά είναι εκείνοι που τα φροντίζουν, παρά εκείνοι που τα γεννούν.

γ) Η υιοθεσία των παιδιών "υψηλού κινδύνου".

Τα αποτελέσματα ερευνών σε υιοθεσίες παιδιών "υψηλού κινδύνου" που τοποθετήθηκαν πριν την ηλικία των 10 ετών είναι ενθαρρυντικά. Πράγματι, η έκβαση αυτών των υιοθεσιών δεν φαίνεται να είναι λιγότερο ευνοϊκή απ' αυτή των "υγιών" παιδιών που υιοθετήθηκαν σε βρεφονηπιακή ηλικία και δεν είχαν υποστεί πολλές αλλαγές περιβάλλοντος.

Η "ανάρρωση" του παιδιού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα της νέας του οικογένειας και παρόλο ότι πολλές οικογένειες φαίνεται να τα καταφέρνουν, μερικές δεν μπορούν. Ένα ποσοστό από τα υιοθετημένα, τόσο σε βρεφική ηλικία όσο και σε μεγαλύτερη ηλικία παιδιά δεν θα εξελιχθούν σε καλά προσαρμοσμένους και με φυσιολογική συμπεριφορά ενήλικες. Αν και το ποσοστό αυτό δεν φαίνεται να είναι υψηλότερο απ' ό τι στον υπόλοιπο πληθυσμό, θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι η υιοθεσία με τη δυνατότητα "επιλογής" οικογένειας που δίνει θα μπορούσε ίσως να έχει καλύτερα αποτελέσματα.

δ) Επιπτώσεις της ιδρυματικής φροντίδας.

Το όλο πεδίο της ανάπτυξης του παιδιού αποτελεί μια πολύπλοκη διαδικασία και διεργασία και πολλά θέματα που αφορούν τη σημασία των δεσμών, των αποχωρισμών και τη δημιουργία νέων σχέσεων, παραμένουν ακόμα άλυτα. Ο Rutter (1981) εν τούτοις παρουσιάζει ένα σύνολο ερευνητικής δουλειάς που, μεταξύ άλλων, δείχνει ότι "πολλά βρέφη παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξή τους μετά την εισαγωγή τους σ' ένα ποιοτικά υποβαθμισμένο ίδρυμα... ότι οι ψυχικές διαταραχές μερικές φορές είναι συνέπεια πολλαπλών εμπειριών αποχωρισμού και της ιδρυματικής ζωής σε πρώιμη παιδική ηλικία".

ε) Διαδικασίες επιλογής θετών γονέων.

Οι μελέτες δεν είναι ακόμη αρκετά επιμερισμένες για να διακρίνουν μεταξύ των διαφόρων τοποθετήσεων παιδιών σε οικογένειες και ιδιαίτερα ποιές οικογένειες πετυχαίνουν με ποιόν τύπο παιδιού. Η σύγχρονη άποψη είναι ότι διαφορετικές οικογένειες έχουν διαφορετικές ιδιότητες που ταιριάζουν σε διαφορετικά παιδιά.

στ) Υιοθεσία παιδιών με ειδικές ανάγκες.

Η μελέτη της Macaskill και άλλες ακόμα αδημοσίευτες μελέτες υποστηρίζουν ότι οι άνθρωποι που προχωρούν στην υιοθεσία παιδιών με ειδικές ανάγκες, δεν έχουν το ίδιο ιστορικό και τις ίδιες ιδιότητες με αυτούς που υιοθετούν βρέφη. Οι πρώτοι προέρχονται από όλα τα μονοπάτια της ζωής και από πολλές απόψεις δεν είναι "συνηθισμένοι" συγκρινόμενοι με τους παραδοσιακούς θετούς γονείς.

Τέλος και ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι ότι η υπό εξέλιξη μελέτες τείνουν να υποστηρίζουν ότι, οι αποτυχίες στις τοποθετήσεις παιδιών με ειδικές ανάγκες μειώνονται όταν οι θετές οικογένειες και τα παιδιά είναι καλά προετοιμασμένα και όταν οι υπηρεσίες μετά την υιοθεσία τίθενται στη διάθεση των θετών οικογενειών.

Μια άλλη έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την κοινωνική υπηρεσία του βρεφοκομείου Αθηνών και το πανεπιστήμιο ψυχολογίας Ιωαννίνων, είναι η ψυχολογική ανάπτυξη, κοινωνική προσαρμογή και σχολική επίδοση των θετών παιδιών.

Κύριος σκοπός της έρευνας αυτής ήταν η ψυχοδιαγνωστική μελέτη και περιγραφή των θετών παιδιών στους τρεις βασικούς τομείς της ψυχοκοινωνικής ανάπτυξεως: την ψυχογλωσσική ανάπτυξη, την προβληματική συμπεριφορά και την σχολική επίδοση.

Στην ψυχογλωσσική ανάπτυξη τα δεδομένα δείχνουν ότι τα θετά παιδιά, σε σύγκριση με τα παιδιά που ζουν με τις φυσικές τους οικογένειες, παρουσιάζουν συστηματικά χαμηλότερη επίδοση.

Στον τομέα της προβληματικής συμπεριφοράς οι διαφορές μεταξύ θετών και γνήσιων παιδιών είναι πολύ μεγάλες. Και στα τέσσερα σύνδρομα (αντικοινωνική συμπεριφορά, υπερβολική αναστολή - νευρωτισμός, ανωριμότητα - ανεπάρκεια, ψυχοσωματικά συμπτώματα) η αναλογία στη βαθμολογία μεταξύ θετών και γνήσιων παιδιών αγοριών και κοριτσιών, είναι 4:1, σε ορισμένα μάλιστα συμπτώματα σοβαρής μορφής είναι 10:1.

Σχετικά με την σχολική επίδοση βρέθηκε ότι οι βαθμοί που παίρνουν τα θετά παιδιά είναι περίπου ίδιοι με τους βαθμούς των παιδιών των φυσικών οικογενειών και ότι τα θετά παιδιά προάγονται από τάξη σε τάξη σχεδόν κανονικά. Διαπιστώθηκε όμως ότι μεγάλος αριθμός θετών παιδιών φοιτά σε τάξη κατώτερη από ό,τι προϋποθέτει η χρονολογική τους ηλικία. Η σχολική καθυστέρηση των θετών παιδιών πρέπει να οφείλεται σε αναβολή της πρώτης εγγραφής και εισόδου τους στο σχολείο.

Μια άλλη έρευνα που πραγματοποιήθηκε με θέμα: "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για το θεσμό της υιοθεσίας" με τον Ιωάννη Παρασκευόπουλος σε συνεργασία με τον καθηγητή της Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Ιλλινόις κ. Joseph Mc Vicket Hunt. Είναι η πρώτη μιας σειράς μελετών, που διεξάγονται από τον ερευνητή στην Ελλάδα και αναφέρονται στον θεσμό της υιοθεσίας. Έχει ως κέντρο αναφοράς τους θετούς γονείς και βασικός σκοπός είναι να περιγράψει τις εμπειρίες και τις απόψεις των θετών σχετικά με τον θεσμό ως υιοθεσίας. Μελετά τις αντιδράσεις και τα προβλήματα των θετών γονέων σε μια εξελικτική μορφή, καλύπτοντας τη χρονική περίοδο πριν την υιοθεσία, κατά την διαδικασία της και μετά από αυτήν.

Τα κυριώτερα ευρήματα είναι:

Τα κίνητρα υιοθεσίας είναι κυρίως εγωκεντρικά, έχουν δηλ. ως κέντρο αναφοράς τους θετούς γονείς. Η υιοθεσία υποκινείται κυρίως για να ικανοποιηθούν οι προσωπικές ανάγκες των θετών γονέων. Χαρακτηριστικό των κινήτρων είναι η έλλειψη παιδοκεντρικών ελατηρίων.

Το γεγονός ότι οι γονείς αποφασίζουν να υιοθετήσουν, δεν σημαίνει απαραίτητα ότι δεν έχουν ενδοιασμούς, προκαταλήψεις και φόβους σχετικά με την υιοθεσία.

Οι υποψήφιοι θετοί γονείς, οι οποίοι έρχονται σε επαφή με οικογένειες που έχουν ήδη υιοθετήσει, έχουν αποβάλει πολλούς από τους βασικούς φόβους που θα εξακολουθούσαν να υπάρχουν χωρίς αυτή την επαφή.

Οι φόβοι των θετών γονέων μετά την υιοθεσία και με την παραμονή του παιδιού στην οικογένεια περιορίζονται σε αριθμό και σε είδος.

Οι θετές μητέρες σε σύγκριση με τους πατέρες, διακατέχονται από περισσότερους φόβους, ίσως διότι ο ρόλος της Ελληνίδας μητέρας είναι περισσότερο ογκώδης και η διαπαιδαγώγηση των παιδιών στην Ελλάδα είναι θέμα της μητέρας περισσότερο παρά του πατέρα.

Σχετικά με τα κριτήρια, τα οποία προβάλλουν οι υποψήφιοι θετοί γονείς στο ίδρυμα για την επιλογή του παιδιού, διαπιστώνεται ότι <<ιδανικό>> παιδί για υιοθεσία θεωρείται: το σωματικώς και διανοητικώς υγιές παιδί, θήλυ μικρής ηλικίας, αβάπτιστο, έκθετο ή ορφανό, όμορφο ή με κάποια εξωτερική ομοιότητα με τους υποψήφιους θετούς γονείς.

Στις περιπτώσεις, που τα κριτήρια των γονέων στην επιλογή του παιδιού δεν ικανοποιούνται από το ίδρυμα, οι γονείς δεν

κατορθώνουν να αποδεχθούν το παιδί συναισθηματικά και στην οικογένεια δημιουργούνται προβλήματα προσαρμογής.

Στην πλειονότητα οι θετοί γονείς και τα θετά παιδιά αποτελούν ευτυχείς, κανονικές και ολοκληρωμένες οικογένειες.

Στις μονομερείς υιοθεσίες, εξ αιτίας της απουσίας του πατέρα, δημιουργείται πρόβλημα.

Οι θετές οικογένειες δείχνουν τόσο ικανοποιημένες και ευτυχισμένες από την υιοθεσία, ώστε οι περισσότερες θα υιοθετούσαν και δεύτερο παιδί.

Αν και οι θετοί γονείς, όταν υιοθετούν, είναι πεπεισμένοι και αποφασισμένοι να αποκαλύψουν στο παιδί την αλήθεια μόνο σε ελάχιστες περιπτώσεις το πραγματοποιούν.

Ο θεσμός της υιοθεσίας και τα θετά παιδιά αντιμετωπίζονται από τους νέους συγγενείς και το κοινωνικό σύνολο με ευμείνεια.

Σχετικά με την νομική υπόσταση του θεσμού της υιοθεσίας οι θετοί γονείς συνιστούν στο ίδρυμα να φροντίσει να συντομευτεί η διαδικασία της υιοθεσίας, να χορηγηθούν στο θετό παιδί ίσα δικαιώματα με το φυσικό παιδί, να μην έρχεται σε επαφή το θετό ζευγάρι με τους φυσικούς γονείς του παιδιού στην αίθουσα του δικαστηρίου.

Οι θετοί γονείς συνιστούν στο ίδρυμα να ενημερώνει τα υποψήφια ζευγάρια σχετικά με τον θεσμό της υιοθεσίας, να φροντίσει ώστε η διαδικασία της υιοθεσίας να εξανθρωπιστεί, να παρέχεται η ευκαιρία στους γονείς να συμμετέχουν ενεργώς στην επιλογή του παιδιού.

Σε μια νεότερη έρευνα που πραγματοποιήθηκε από την κυρ. Ρήγα Αναστασία Βαλεντ. Με θέμα την υιοθεσία.

Εξετάστηκαν 68 γυναίκες με προβλήματα στειρότητας που οφείλονταν:

A) Σε κληρονομικά αίτια

B) Ορμονικές διαταραχές και

Γ) Ψυχολογικά αίτια.

Σκοπός της εργασίας ήταν να αξιολογηθούν οι αντιδράσεις τους στην αποδοχή η μη υιοθεσίας παιδιού. Για τον έλεγχο χρησιμοποιήθηκαν:

1) Το ημικατευθυνόμενο ερωτηματολόγιο,

2) Η ελεύθερη συζήτηση και

3) Το προβολικό TEST ADIT για διάγνωση της ψυχοσύνθεσης του ατόμου. Από τις 68 γυναίκες 28 είχαν έντονη επιθυμία να υιοθετήσουν παιδί, 33 απέρριψαν την υιοθεσία και 7 επιθυμούσαν να υιοθετήσουν ζώο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Μεθοδολογία

Η υιοθεσία είναι ένας πολυδιάστατος και σύνθετος κοινωνικός θεσμός ο οποίος έχει ερευνηθεί ποικιλοτρόπως από μεγάλο αριθμό ερευνητών. Η πλευρά που εμείς επιθυμούμε να ερευνήσουμε είναι η στάση των νέων απέναντι στην ιδέα της υιοθεσίας.

-Επιλογή δείγματος-

Ο τρόπος επιλογής του πληθυσμού που αποτέλεσε το δείγμα ήταν τυχαίος και ο αριθμός των ερωτώμενων 100.

Κριτήρια για την επιλογή του δείγματος ήταν: α) ο πληθυσμός να έχει ηλικία μεταξύ των 20-30 χρονών και β) να είναι άγαμος. Για να επιτύχουμε πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα, μοιράστηκαν τα ερωτηματολόγια σε αστική, ημιαστική και αγροτική περιοχή καθώς και σε ίσο αριθμό ανδρών και γυναικών.

Οι λόγοι για τους οποίους επιλέχτηκαν οι ηλικίες μεταξύ των 20-30 χρονών ήταν γιατί εξασφάλιζαν τα εξής:

α) Το ζητούμενο της έρευνας μας, ήταν οι στάσεις των νέων απέναντι στην ιδέα της υιοθεσίας. Άτομα ηλικίας από 20-30 χρόνων χαρακτηρίζονται νέοι.

β) Έχουν την ωριμότητα να κρατήσουν αντικειμενική στάση απέναντι στο θέμα.

γ) Βρίσκονται περισσότερο κοντά στο θέμα συναισθηματικά εφόσον στην ηλικία τους αρχίζουν να δημιουργούν τις δικές τους οικογένειες.

Το δείγμα βέβαια αυτό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί απόλυτα αντιπροσωπευτικό για όλους τους νέους ηλικίας 20-30 ετών, αλλά μπορεί να μας δώσει κάποιες ενδείξεις για τις στάσεις του αναφερόμενου πληθυσμού γενικότερα.

-Διαδικασία έρευνας-

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή στοιχείων ήταν ένα ερωτηματολόγιο, 30 ερωτήσεων. Μ' αυτό επιζητούσαμε τα εξής:

α) Δημογραφικά στοιχεία απαραίτητα για την ανάλυση των δεδομένων.

β) Την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και τις πηγές πληροφόρησής τους απέναντι στο θεσμό της υιοθεσίας.

γ) Αν η υιοθεσία είναι ως προς το συμφέρον του παιδιού ή της οικογένειας που υιοθετεί.

δ) Αν υπάρχουν προκαταλήψεις απέναντι στο θεσμό και τα υιοθετημένα άτομα.

ε) Τι προβλήματα μπορεί να προκύψουν από την υιοθεσία.

στ) Έχουν κάποια πρόταση ή νομίζουν ότι κάτι πρέπει ν' αλλάξει όσον αφορά το θεσμό.

ζ) Συμφωνούν με το θεσμό ή τον απορρίπτουν.

η) Με ποιά κριτήρια θα επέλεγαν ένα παιδί.

Η έρευνα είναι διερευνητική ο σχεδιασμός των ερωτήσεων βασίστηκε σε βιβλιογραφικά δεδομένα. Περιείχε 10 κλειστές ερωτήσεις, 21 προκατασκευασμένες και έκλεινε με μια ανοιχτή ερώτηση.

Δόθηκαν δύο μέρες προθεσμία στους ερωτώμενους έτσι ώστε να μπορέσουν να το συμπληρώσουν κάποια ώρα που είχαν διάθεση και άνεση χρόνου. Θα τους δινόταν έτσι η ευκαιρία να το σκεφτούν και να το διαβάσουν όσο χρόνο τους χρειαζόταν. Ο μέσος χρόνος που χρειαζόταν για ν' απαντήσει κάποιος το ερωτηματολόγιο υπολογίσθηκε πως ήταν 15-20 λεπτά. Διευκρινήσεις Δόθηκαν από τις σπουδάστριες όταν μοιραζόταν τα ερωτηματολόγια. Τους τονίστηκε επίσης το απόρρητο των απαντήσεων όπως και στο που

αποσκοπούσε η έρευνα έτσι ώστε να επιτύχουμε πιο ειλικρινείς απαντήσεις. Θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι ερωτήθηκαν άτομα που οι σπουδάστριες γνώριζαν έτσι ώστε να προσεχθούν οι απαντήσεις. Υπήρξε όμως ένα ποσοστό 3% διαρροής, που είτε δεν απαντήθηκαν όλες οι ερωτήσεις, είτε δεν επιστράφηκαν. Το ποσοστό αποχής θεωρήσαμε ότι δεν ήταν μεγάλο για να μας οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να ξανασχεδιαστεί η έρευνα, αλλά απλώς ερωτήθηκαν ακόμα 3 άτομα.

Ένας από τους βασικότερους προβληματισμούς μας ήταν πως ένας νέος που δεν είχε ασχοληθεί ιδιαίτερα με το θέμα θα δυσκολευόταν να απαντήσει. Έτσι από τη μια πλευρά προσπαθήσαμε οι ερωτήσεις να είναι απλές και κατανοητές. Από την άλλη προσέξαμε οι ερωτήσεις να έχουν τέτοια μορφή και σειρά έτσι ώστε οι ερωτώμενοι, βαθμιαία να ενταχθούν στο θέμα και να το σκεφτούν φτάνοντας τέλος στους δικούς τους προβληματισμούς.

Εν περιλήψει το ερωτηματολόγιο αποτελείται από τα εξής μέρη:

- α) δημογραφικά στοιχεία
- β) την ενημέρωση των νέων για την υιοθεσία
- γ) την στάση τους απέναντι στην ατεκνία
- δ) πως βλέπουν τα υιοθετημένα άτομα
- ε) την καταλληλότητα των υποψήφιων θετών γονέων
- στ) κριτήρια επιλογής παιδιού
- ζ) θετικές ή αρνητικές επιδράσεις που μπορεί να επιφέρει η υιοθεσία ενός παιδιού στην οικογένεια
- η) η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία του

θ) κλείνοντας το ερωτηματολόγιο περιέχει ερώτηση που προωθούν τους ερωτώμενους να σημειώσουν ελλείψεις ή και να κάνουν προτάσεις.

-Πλαίσιο-

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο Ν. Λέσβου και η επιλογή του νομού έγινε με κριτήριο τη μόνιμη κατοικία.

Τα άτομα που επιλέχθηκαν ήταν γνωστά στις σπουδάστριες και ως κοινό σημείο είχαν ότι:

- α) ήταν άγαμοι και
- β) ήταν άτομα ηλικίας 20-30 ετών.

-Οργάνωση, κόστος, χρόνος-

Η διατύπωση του σκοπού, η κατάρτιση του σχεδίου και η μέθοδος συλλογής πληροφοριών διήρκεσε συνολικά 4 μήνες. Η κατασκευή του ερωτηματολογίου διήρκεσε ένα μήνα. Στη συνέχεια η επεξεργασία των στοιχείων έγινε από ηλεκτρονικό υπολογιστή και τα αποτελέσματα δίνονται σε πίτες. Η όλη διαδικασία επεξεργασίας των στοιχείων διήρκεσε 2 μήνες.

Το κόστος της πτυχιακής ήταν:

-Οργάνωση υπολοίπου μελέτης-

Στα επόμενα κεφάλαια παρουσιάζονται τ' αποτελέσματα της έρευνας, τα συμπεράσματα και οι εισηγήσεις.

Για να γίνει όσον το δυνατό καλύτερη ανάλυση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας προτιμήθηκε να

χωριστούν τα αποτελέσματα σε ενότητες η κάθε μία από τις οποίες αντιστοιχεί στο ανάλογο τμήμα, όπως αυτά έχουν διατυπωθεί στο κεφάλαιο της μεθοδολογίας.

Τα αποτελέσματα που ακολουθούν βασίζονται στην ανάλυση πινάκων, οι οποίοι παρουσιάζονται στο ίδιο κεφάλαιο αριθμημένοι με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνεται ο αναγνώστης. Ο τύπος των πινάκων επιλέχθηκε να έχει τέτοια μορφή έτσι ώστε να δίνει τη δυνατότητα να πάρει μια ολοκληρωμένη εικόνα των αποτελεσμάτων γρήγορα και χωρίς δυσκολία.

Στα επόμενα κεφάλαια ακολουθεί η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας όπως φαίνεται σε κάθε κατηγορία. Το κάθε κεφάλαιο περιλαμβάνει τα ευρήματα από τις ερωτήσεις που καλύπτουν ορισμένα θέματα όσον αφορά την υιοθεσία.

-Επεξεργασία-

Οι απαντήσεις σε κάθε ερώτηση αποδελτιώθηκαν και ταξινομήθηκαν σε τρεις κατηγορίες βάση του τόπου μόνιμης κατοικίας σε: αστική, ημιαστική, αγροτική περιοχή και σε φύλο. Τα ποσοστά των απαντήσεων κατά κατηγορίες παρουσιάζονται σε πίνακες. Κάθε πίνακας αντιπροσωπεύει μια ερώτηση και φαίνεται το ποσοστό που συγκέντρωσαν (επί τις 100).

-Κατηγοριοποίηση δείγματος-

Όσον αφορά την κατανομή του δείγματος σε κατηγορίες από τα 100 άτομα οι 50 ήταν άνδρες και οι 50 ήταν γυναίκες.

Άνδρες	50
Γυναίκες	50

Από τους 50 άνδρες οι 17 είχαν μόνιμη κατοικία αστική περιοχή, 17 ημιαστική περιοχή και 16 αγροτική περιοχή.

Αστική περιοχή	17
Ημιαστική περιοχή	17
Αγροτική περιοχή	16

Από τις 50 γυναίκες οι 17 είχαν μόνιμη κατοικία αστική περιοχή, οι 17 ημιαστικά περιοχή και οι 16 αγροτική περιοχή.

Αστική περιοχή	17
Ημιαστική περιοχή	17
Αγροτική περιοχή	16

Παρακάτω ακολουθεί η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας όπως φαίνονται σε κάθε κατηγορία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

(Άνδρες αστική-περιοχή)

1. Δημογραφικά στοιχεία

1.1. Ηλικία

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία" η κατανομή του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής είναι η ακόλουθη: το 23% είναι 20 ετών (4), το 6% είναι 21 ετών (1), το 6% είναι 22 ετών (1), το 0% είναι 23 ετών (0), το 0% είναι 24 ετών (0), το 12% είναι 25 ετών (2), το 17% είναι 26 ετών (3), το 12% είναι 27 ετών (2), το 12% είναι 28 ετών (2), το 12% είναι 29 ετών (2), το 0% είναι 30 ετών (0).

1.2. Επίπεδο εκπαίδευσης

Όπως φαίνεται στον πίνακα "επίπεδο εκπαίδευσης", το 0% το δείγματος ανδρών αστικής περιοχής είχε τελειώσει το δημοτικό (0), το 12% είχε τελειώσει το γυμνάσιο (2), το 12% είναι απόφοιτοι λυκείου (2), το 12% είναι απόφοιτοι ανωτέρας σχολής (Τ.Ε.Ι.) (2), το 64% είναι απόφοιτοι της ανωτάτης σχολής (Α.Ε.Ι.) (11), το 0% απάντησε ότι έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές (0) και το 0% απάντησε καμιά (0).

2. Ενημέρωση για την υιοθεσία

2.1. Μορφές παιδικής προστασίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "μορφές παιδικής προστασίας" το 46% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι γνώριζε την υιοθεσία (15), το 27% απάντησε ότι γνώριζε την αναδοχή (9), το 27% απάντησε ότι γνώριζε την ιδρυματική φροντίδα (9), το 0% απάντησε ότι δεν γνώριζε καμία (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.2. Σκοπός της υιοθεσίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "σκοπός της υιοθεσίας" το 25% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η αποφυγή της ιδρυματικής περίθαλψης για τα παιδιά (7), το 46% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για παιδιά (13), το 29% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι η κάλυψη προβλημάτων του ζευγαριού που προέρχονται από το γεγονός της μη απόκτησης τέκνου (8), 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.3. Πηγές πληροφόρησης.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "πηγές πληροφόρησης" το 50% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (17), το 29% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τον τύπο (10), το 18% από συζητήσεις, ομιλίες, κ.τ.λ. από ειδικούς πάνω στο θέμα (6) και το 3% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από προσωπική επαφή που είχε με το θέμα (1), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.4. Ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο" το 0% από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι έχουν γίνει διαφωτιστικές

ενημερώσεις (0), το 35% απάντησε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικό ενημερώσεις (6), και το 65% απάντησε ότι δεν γνωρίζουν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (11).

3. Γάμος και απόκτηση παιδιού.

3.1. Γάμος και παιδιά.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "γάμος και παιδιά" το 100% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι τα παιδιά φέρνουν ατυχία σ' ένα γάμο (17) το 0% απάντησε ότι τα παιδιά δεν φέρνουν ευτυχία σ' ένα γάμο (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο. (0)

3.2. Εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού" το 50% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε σαν λύση απόκτησης παιδιού την υιοθεσία (7) το 0% θα επέλεγε την αναδοχή (0), το 50% θα επέλεγε την εξωσωματική γονιμοποίηση (7), το 0% δεν θα αναζητούσε λύση (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

4. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

4.1. Συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων" το 64% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε

ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς τη συμπεριφορά φυσιολογικά (11), το 24% απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι προβληματικά (4), το 0% απάντησε ότι είναι εκδικητικά (0), το 0% απάντησε ότι είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας (0), το 12% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις φυσιολογικά με κάποιους όμως προβληματισμούς σχετικά με το παρελθόν τους και την αγάπη των θετών γονιών τους (2).

5. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

5.1. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψήφιων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 100% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων (17) το 0% απάντησε ότι δεν πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψήφιων γονέων (0).

5.2. Προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς" του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι το 17% απάντησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί (15), το 10% του δείγματος απάντησε η αποδοχή τους στο γεγονός της ατεκνίας τους (8), το 12% του δείγματος απάντησε να αποδέχονται το παιδί όπως είναι (10), το 10% απάντησε να είναι απαλλαγμένοι από προκαταλήψεις (8), το

10% απάντησε να αποδέχονται ότι το παιδί προέρχεται από άλλους γονείς και να πιστεύουν στην ενημέρωση του για την υιοθεσία του (8), το 6% του δείγματος απάντησε να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς (5), το 8% απάντησε να εξασφαλίσουν στο παιδί μια καλή οικονομική κατάσταση (7) το 14% απάντησε να έχουν προετοιμασίες ψυχολογικά να είναι βέβαιοι ότι θέλουν να υιοθετήσουν χωρίς να ενδιαφέρονται για το "τι θα πει ο κόσμος" (12) το 13% απάντησε να είναι αγαπημένοι και σύμφωνοι για κάθε τι που αφορά την υιοθεσία (11), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

5.3. Ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια" το 45% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών (8), το 22% απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετηθούν όσο είναι 35-45 χρονών (4), το 11% απάντησε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 45 και πάνω (2), το 22% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όταν αισθάνονται έτοιμοι για μια τέτοια ευθύνη. (4)

5.4. Καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων" το 35% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή

σωματική υγεία (9), το 57% απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή ψυχική υγεία (15), το 8% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όταν οι θετοί γονείς είναι κοινωνικά ώριμοι ώστε να μπορέσουν να σταθούν με όλες τις προϋποθέσεις (2).

5.5. Οι ειδικοί που πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψήφιων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 43% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψήφιων θετών γονέων (15) το 34% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχολόγοι (12) το 3% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχίατροι (1), το 6% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι δικηγόροι (2), το 14% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι γιατροί (5) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

6.1. Κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού" το 29% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής σωματικής του υγείας (14), το 25% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής πνευματικής του υγείας, (12) το 8% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση του φύλου (4) το 21% απάντησε βάση της ηλικίας του (10) το 2% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της εμφάνισης του (1) το 2% απάντησε βάση του αν είναι

βαπτισμένο (1) το 13% βάση του να μην υπάρχουν στη ζωή οι φυσικοί γονείς (6) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.2. Υιοθεσία και καταγωγή.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία και καταγωγή" το 24% του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι η εθνική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (4), το 35% απάντησε ότι η φυλετική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (6), το 41% απάντησε ότι δεν θα έπαιζε κανένα ρόλο (7), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.3. Υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες" το 18% από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (3), το 70% απάντησε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (12) το 12% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: μπορεί (2).

6.4. Φύλο και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φύλο και υιοθεσία" το 17% από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε

ότι θα υιοθετούσε κορίτσι (2) το 72% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο (13).

6.5. Ηλικία και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία και υιοθεσία" το 82% από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας (14) το 0% απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας (0) το 18% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει η ηλικία (3).

6.6. Υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας για τους εξής λόγους: το 9% απάντησε ότι τα παιδιά δεν θυμούνται το παρελθόν (2) το 55% απάντησε ότι το παιδί θα περάσει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (12) το 36% απάντησε ότι οι γονείς θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί, (8) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.7. Υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής

περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας για του εξής λόγους: το 0% απάντησε ότι όσο μεγαλύτερο είναι το παιδί τόσο πιο καλά φαίνεται η σωματική και ψυχική του κατάσταση (0) το 0% απάντησε ότι αποφεύγονται οι δυσκολίες της βρεφικής ηλικίας (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7. Φόβοι με την υιοθεσία.

7.1. Φόβοι πριν την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι πριν την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι το 18% θα είχε ως φόβο την πιθανή παρουσία της φυσικής μητέρας (3), το 24% θα είχε ως φόβο τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (4) το 6% θα είχε ως φόβο την σωματική υγεία του παιδιού (1) το 28% θα είχε ως φόβο την ψυχική υγεία του παιδιού (5) το 6% θα είχε ως φόβο ότι το παιδί θα μοιάζει τους φυσικούς του γονείς (1) το 18% θα είχε ως φόβο το ότι είναι δύσκολο να είναι κανείς γονιός (3) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.2. Φόβοι μετά την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι μετά την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής απάντησε ότι το 57% θα είχε ως φόβο τις αρνητικές αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (12) το 38% θα είχε ως φόβο την παρουσία της φυσικής μητέρας στη ζωή του παιδιού (8) το 5% απάντησε ότι δεν θα είχε κανένα από τους αναφερόμενους φόβους (1) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.3. Η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής το 39% απάντησε ότι η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στην όλη ζωή του ζευγαριού (9) το 61% απάντησε ότι θα νοιώθουν ότι έχουν ολοκληρωθεί σαν οικογένεια (14) το 0% απάντησε ότι το παιδί θα αποτελεί αιτία σοβαρών διαφωνιών λόγω του ότι θα δυσκολεύονται να το διαπαιδαγωγήσουν (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

8. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

8.1. Η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής το 73% απάντησε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (14) το 16% απάντησε ότι το παιδί δεν έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (3) το 11% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: εξαρτάται (2).

8.2. Η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής το 24% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η παιδική ηλικία (5-8 ετών) (5) το 14% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η εφηβική ηλικία (12-15 ετών) (3) το 10% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να

ενημερωθεί όταν είναι 18 ετών (2) το 10% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 20 ετών (2) το 32% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σ' όλες τις ηλικίες (7) το 5% απάντησε ότι το θετό παιδί δεν θα πρέπει να ενημερωθεί καθόλου (1) το 5% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε την απάντηση: όταν οι γονείς θεωρήσουν ότι η στιγμή είναι πλέον η κατάλληλη (1).

9. Προτάσεις - Σχόλια.

9.1. Ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής το 72% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (13) το 17% απάντησε ότι δεν θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (3) το 11% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όχι προς το παρόν (2).

9.2. Πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής το 38% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό (14) το 35% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από τον ιερέα της ενορίας του (13) το 19% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν ψυχολόγο (7) το 8% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν δικηγόρο (3) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

9.3. Σχόλια

Στην ανοιχτή ερώτηση στο τέλος του ερωτηματολογίου "έχετε τίποτα να προσθέσετε" μεγάλο μέρος του πληθυσμού φάνηκε να είχε ευαισθητοποιηθεί από την έρευνα αναφέροντας ότι πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση, δραστηριοποίηση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για να διερευνηθεί το θέμα.

(Άνδρες ημιαστική-περιοχή)

1. Δημογραφικά στοιχεία

1.1. Ηλικία

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία" η κατανομή του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής είναι η ακόλουθη: το 28% είναι 20 ετών (5), το 12% είναι 21 ετών (2), το 0% είναι 22 ετών (0), το 6% είναι 23 ετών (1), το 0% είναι 24 ετών (0), το 0% είναι 25 ετών (0), το 18% είναι 26 ετών (3), το 12% είναι 27 ετών (2), το 18% είναι 28 ετών (3), το 0% είναι 29 ετών (0), το 6% είναι 30 ετών (1).

1.2. Επίπεδο εκπαίδευσης

Όπως φαίνεται στον πίνακα "επίπεδο εκπαίδευσης", το 0% το δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής είχε τελειώσει το δημοτικό (0), το 24% είχε τελειώσει το γυμνάσιο (4), το 52% είναι απόφοιτοι λυκείου (9), το 12% είναι απόφοιτοι ανωτέρας σχολής (Τ.Ε.Ι.) (2), το 12% είναι απόφοιτοι της ανωτάτης σχολής (Α.Ε.Ι.) (2), το 0% απάντησε ότι έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές (0) και το 0% απάντησε καμιά (0).

2. Ενημέρωση για την υιοθεσία

2.1. Μορφές παιδικής προστασίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "μορφές παιδικής προστασίας" το 53% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι γνώριζε την υιοθεσία (17), το 16% απάντησε ότι γνώριζε την αναδοχή (5), το 31% απάντησε ότι γνώριζε την ιδρυματική φροντίδα (10), το 0% απάντησε ότι δεν γνώριζε καμία (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.2. Σκοπός της υιοθεσίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "σκοπός της υιοθεσίας" το 19% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η αποφυγή της ιδρυματικής περίθαλψης για τα παιδιά (5), το 55% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για παιδιά (15), το 26% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι η κάλυψη προβλημάτων του ζευγαριού που προέρχονται από το γεγονός της μη απόκτησης τέκνου (7), 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.3. Πηγές πληροφόρησης.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "πηγές πληροφόρησης" το 54% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (13), το 29% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τον τύπο (7), το 17% από συζητήσεις, ομιλίες, κ.τ.λ. από ειδικούς πάνω στο θέμα (4) και το 0% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από προσωπική επαφή που είχε με το θέμα (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.4. Ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο" το 6% από τον πληθυσμό του δείγματος

ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (1), το 65% απάντησε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικό ενημερώσεις (11), και το 29% απάντησε ότι δεν γνωρίζει αν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (5).

3. Γάμος και απόκτηση παιδιού.

3.1. Γάμος και παιδιά.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "γάμος και παιδιά" το 100% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι τα παιδιά φέρνουν ατυχία σ' ένα γάμο (17) το 0% απάντησε ότι τα παιδιά δεν φέρνουν ευτυχία σ' ένα γάμο (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο. (0)

3.2. Εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού" το 55% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε σαν λύση απόκτησης παιδιού την υιοθεσία (10) το 28% θα επέλεγε την αναδοχή (5), το 6% θα επέλεγε την εξωσωματική γονιμοποίηση (1), το 11% δεν θα αναζητούσε λύση (2), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

4. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

4.1. Συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων" το 64% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς τη συμπεριφορά φυσιολογικά (11), το 24% απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι προβληματικά (4), το 12% απάντησε ότι είναι εκδικητικά (2), το 0% απάντησε ότι είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας (0), το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις φυσιολογικά με κάποιους όμως προβληματισμούς σχετικά με το παρελθόν τους και την αγάπη των θετών γονιών τους (0).

5. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

5.1. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψήφιων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 94% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων (16) το 6% απάντησε ότι δεν πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψήφιων γονέων (1).

5.2. Προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς" του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι το 30% απάντησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί (16), το 4% του δείγματος απάντησε η αποδοχή τους στο γεγονός της ατεκνίας τους (2), το

11% του δείγματος απάντησε να αποδέχονται το παιδί όπως είναι (6), το 8% απάντησε να είναι απαλλαγμένοι από προκαταλήψεις (4), το 9% απάντησε να αποδέχονται ότι το παιδί προέρχεται από άλλους γονείς και να πιστεύουν στην ενημέρωση του για την υιοθεσία του (5), το 2% του δείγματος απάντησε να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς (1), το 11% απάντησε να εξασφαλίσουν στο παιδί μια καλή οικονομική κατάσταση (6) το 17% απάντησε να έχουν προετοιμασίες ψυχολογικά να είναι βέβαιοι ότι θέλουν να υιοθετήσουν χωρίς να ενδιαφέρονται για το "τι θα πει ο κόσμος" (9) το 8% απάντησε να είναι αγαπημένοι και σύμφωνοι για κάθε τι που αφορά την υιοθεσία (4), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

5.3. Ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια" το 47% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών (8), το 53% απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετηθούν όσο είναι 35-45 χρονών (9), το 0% απάντησε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 45 και πάνω (0), το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όταν αισθάνονται έτοιμοι για μια τέτοια ευθύνη (0).

5.4. Καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "καταλληλότητα των υποψήφιων θετών γονέων" το 35% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή σωματική υγεία (8), το 65% απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή ψυχική υγεία (15), το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όταν οι θετοί γονείς είναι κοινωνικά ώριμοι ώστε να μπορέσουν να σταθούν με όλες τις προϋποθέσεις (0).

5.5. Οι ειδικοί που πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψήφιων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 51% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψήφιων θετών γονέων (16) το 31% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχολόγοι (10) το 9% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχίατροι (3), το 3% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι δικηγόροι (1), το 6% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι γιατροί (2) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

6.1. Κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού" το 22% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής σωματικής του υγείας (13), το 26% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής πνευματικής του υγείας, (15) το 14% απάντησε ότι

θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση του φύλου (8) το 19% απάντησε βάση της ηλικίας του (11) το 5% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της εμφάνισης του (3) το 5% απάντησε βάση του αν είναι βαπτισμένο (3) το 9% βάση του να μην υπάρχουν στη ζωή οι φυσικοί γονείς (5) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.2. Υιοθεσία και καταγωγή.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία και καταγωγή" το 34% του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι η εθνική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (6), το 33% απάντησε ότι η φυλετική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (6), το 33% απάντησε ότι δεν θα έπαιζε κανένα ρόλο (6), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.3. Υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες" το 12% από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (2), το 82% απάντησε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (14) το 6% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: μπορεί (1).

6.4. Φύλο και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φύλο και υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι το 53% θα υιοθετούσε αγόρι (9) το 6% απάντησε ότι θα υιοθετούσε κορίτσι (1), το 41% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο (7).

6.5. Ηλικία και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία και υιοθεσία" το 82% από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας (14) το 12% απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας (2) το 6% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει η ηλικία (1).

6.6. Υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας για τους εξής λόγους: το 19% απάντησε ότι τα παιδιά δεν θυμούνται το παρελθόν (4) το 57% απάντησε ότι το παιδί θα περάσει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (12) το 24% απάντησε ότι οι γονείς θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (5) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.7. Υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας για του εξής λόγους: το 0% απάντησε ότι όσο μεγαλύτερο είναι το παιδί τόσο πιο καλά φαίνεται η σωματική και ψυχική του κατάσταση (0) το 100% απάντησε ότι αποφεύγονται οι δυσκολίες της βρεφικής ηλικίας (2) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7. Φόβοι με την υιοθεσία.

7.1. Φόβοι πριν την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι πριν την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι το 21% θα είχε ως φόβο την πιθανή παρουσία της φυσικής μητέρας (4), το 31% θα είχε ως φόβο τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (6) το 11% θα είχε ως φόβο την σωματική υγεία του παιδιού (2) το 16% θα είχε ως φόβο την ψυχική υγεία του παιδιού (3) το 21% θα είχε ως φόβο ότι το παιδί θα μοιάζει τους φυσικούς του γονείς (4) το 0% θα είχε ως φόβο το ότι είναι δύσκολο να είναι κανείς γονιός (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.2. Φόβοι μετά την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι μετά την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι το 52% θα είχε ως φόβο τις αρνητικές αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (12) το 39% θα είχε ως φόβο την παρουσία της φυσικής μητέρας στη ζωή του παιδιού (9) το 9% απάντησε ότι δεν

θα είχε κανένα από τους αναφερόμενους φόβους (2) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.3. Η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής το 43% απάντησε ότι η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στην όλη ζωή του ζευγαριού (10) το 48% απάντησε ότι θα νοιώθουν ότι έχουν ολοκληρωθεί σαν οικογένεια (11) το 9% απάντησε ότι το παιδί θα αποτελεί αιτία σοβαρών διαφωνιών λόγω του ότι θα δυσκολεύονται να το διαπαιδαγωγήσουν (2) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

8. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

8.1. Η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής το 82% απάντησε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (14) το 18% απάντησε ότι το παιδί δεν έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (3) το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: εξαρτάται (0).

8.2. Η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής το 24% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του

θετού παιδιού είναι η παιδική ηλικία (5-8 ετών) (4) το 0% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η εφηβική ηλικία (12-15 ετών) (0) το 6% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 18 ετών (1) το 24% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 20 ετών (4) το 28% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σ' όλες τις ηλικίες (5) το 18% απάντησε ότι το θετό παιδί δεν θα πρέπει να ενημερωθεί καθόλου (3) το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε την απάντηση: όταν οι γονείς θεωρήσουν ότι η στιγμή είναι πλέον η κατάλληλη (0).

9. Προτάσεις - Σχόλια.

9.1. Ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής το 76% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (13) το 24% απάντησε ότι δεν θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (4) το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όχι προς το παρόν (0).

9.2. Πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής το 69% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό (13) το 0% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από τον ιερέα της ενορίας του (0) το 21% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν ψυχολόγο (4) το 5% απάντησε ότι θέλει να

ενημερωθεί από έναν δικηγόρο (1) το 5% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (1).

9.3. Σχόλια

Στην ανοιχτή ερώτηση στο τέλος του ερωτηματολογίου "έχετε τίποτα να προσθέσετε" μεγάλο μέρος του πληθυσμού αναφέρθηκε ότι είναι σημαντική έρευνα, αναφέρθηκε στην έλλειψη ενημέρωσης γι' αυτό υπάρχουν προκαταλήψεις απέναντι στο θεσμό.

(Άνδρες αγροτική-περιοχή)

1. Δημογραφικά στοιχεία

1.1. Ηλικία

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία" η κατανομή του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής είναι η ακόλουθη: το 17% είναι 20 ετών (3), το 18% είναι 21 ετών (3), το 23% είναι 22 ετών (4), το 18% είναι 23 ετών (3), το 6% είναι 24 ετών (1), το 6% είναι 25 ετών (1), το 6% είναι 26 ετών (1), το 0% είναι 27 ετών (0), το 0% είναι 28 ετών (0), το 0% είναι 29 ετών (0), το 6% είναι 30 ετών (1).

1.2. Επίπεδο εκπαίδευσης

Όπως φαίνεται στον πίνακα "επίπεδο εκπαίδευσης", το 6% το δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής είχε τελειώσει το δημοτικό (1), το 6% είχε τελειώσει το γυμνάσιο (1), το 69% είναι απόφοιτοι λυκείου (11), το 6% είναι απόφοιτοι ανωτέρας σχολής (Τ.Ε.Ι.) (1), το 13% είναι απόφοιτοι της ανωτάτης σχολής (Α.Ε.Ι.) (2), το 0% απάντησε ότι έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές (0) και το 0% απάντησε καμιά (0).

2. Ενημέρωση για την υιοθεσία

2.1. Μορφές παιδικής προστασίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "μορφές παιδικής προστασίας" το 50% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι γνώριζε την υιοθεσία (19), το 14% απάντησε ότι γνώριζε την αναδοχή (4), το 32% απάντησε ότι γνώριζε την ιδρυματική φροντίδα

(9), το 4% απάντησε ότι δεν γνώριζε καμία (1), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.2. Σκοπός της υιοθεσίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "σκοπός της υιοθεσίας" το 9% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η αποφυγή της ιδρυματικής περίθαλψης για τα παιδιά (2), το 56% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για παιδιά (13), το 35% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι η κάλυψη προβλημάτων του ζευγαριού που προέρχονται από το γεγονός της μη απόκτησης τέκνου (8), 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.3. Πηγές πληροφόρησης.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "πηγές πληροφόρησης" το 56% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (15), το 22% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τον τύπο (6), το 11% από συζητήσεις, ομιλίες, κ.τ.λ. από ειδικούς πάνω στο θέμα (3) και το 11% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από προσωπική επαφή που είχε με το θέμα (3), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.4. Ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο" το 0% από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (0), το 69% απάντησε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (11), και το 31% απάντησε ότι δεν γνωρίζει αν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (5).

3. Γάμος και απόκτηση παιδιού.

3.1. Γάμος και παιδιά.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "γάμος και παιδιά" το 100% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι τα παιδιά φέρνουν ατυχία σ' ένα γάμο (16) το 0% απάντησε ότι τα παιδιά δεν φέρνουν ευτυχία σ' ένα γάμο (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο. (0)

3.2. Εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού" το 58% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε σαν λύση απόκτησης παιδιού την υιοθεσία (11) το 0% θα επέλεγε την αναδοχή (0), το 42% θα επέλεγε την εξωσωματική γονιμοποίηση (8), το 0% δεν θα αναζητούσε λύση (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

4. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

4.1. Συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων" το 75% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς τη συμπεριφορά φυσιολογικά (12), το 13% απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι προβληματικά (2), το 0% απάντησε ότι είναι εκδικητικά (0), το 6% απάντησε ότι είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας (1), το 6% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις φυσιολογικά με κάποιους όμως προβληματισμούς σχετικά με το παρελθόν τους και την αγάπη των θετών γονιών τους (1).

5. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

5.1. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψήφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 100% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων (16) το 0% απάντησε ότι δεν πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψήφίων γονέων (0).

5.2. Προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς" του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι τα κριτήρια που πρέπει να

πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι το 19% απάντησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί (11), το 5% του δείγματος απάντησε η αποδοχή τους στο γεγονός της ατεκνίας τους (3), το 12% του δείγματος απάντησε να αποδέχονται το παιδί όπως είναι (7), το 7% απάντησε να είναι απαλλαγμένοι από προκαταλήψεις (4), το 10% απάντησε να αποδέχονται ότι το παιδί προέρχεται από άλλους γονείς και να πιστεύουν στην ενημέρωση του για την υιοθεσία του (6), το 8% του δείγματος απάντησε να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς (5), το 10% απάντησε να εξασφαλίσουν στο παιδί μια καλή οικονομική κατάσταση (6) το 14% απάντησε να έχουν προετοιμασίες ψυχολογικά να είναι βέβαιοι ότι θέλουν να υιοθετήσουν χωρίς να ενδιαφέρονται για το "τι θα πει ο κόσμος" (8) το 15% απάντησε να είναι αγαπημένοι και σύμφωνοι για κάθε τι που αφορά την υιοθεσία (9), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

5.3. Ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια" το 35% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών (6), το 53% απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετηθούν όσο είναι 35-45 χρονών (9), το 0% απάντησε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 45 και πάνω (0), το 12% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όταν αισθάνονται έτοιμοι για μια τέτοια ευθύνη (2).

5.4. Καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων" το 32% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή σωματική υγεία (7), το 63% απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή ψυχική υγεία (14), το 5% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όταν οι θετοί γονείς είναι κοινωνικά ώριμοι ώστε να μπορέσουν να σταθούν με όλες τις προϋποθέσεις (1).

5.5. Οι ειδικοί που πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 37% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων (12) το 27% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχολόγοι (9) το 12% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχίατροι (4), το 9% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι δικηγόροι (3), το 15% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι γιατροί (5) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

6.1. Κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού" το 28% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής σωματικής

του υγείας (9), το 24% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής πνευματικής του υγείας, (8) το 6% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση του φύλου (2) το 12% απάντησε βάση της ηλικίας του (4) το 3% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της εμφάνισης του (1) το 0% απάντησε βάση του αν είναι βαπτισμένο (0) το 21% βάση του να μην υπάρχουν στη ζωή οι φυσικοί γονείς (7) το 6% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (2).

6.2. Υιοθεσία και καταγωγή.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία και καταγωγή" το 25% του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι η εθνική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (4), το 19% απάντησε ότι η φυλετική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (3), το 50% απάντησε ότι δεν θα έπαιζε κανένα ρόλο (8), το 6% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (1).

6.3. Υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες" το 31% από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (5), το 44% απάντησε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (7) το 25% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: μπορεί (4).

6.4. Φύλο και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φύλο και υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι το 13% θα υιοθετούσε αγόρι (2) το 0% απάντησε ότι θα υιοθετούσε κορίτσι (0), το 87% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο (14).

6.5. Ηλικία και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία και υιοθεσία" το 62% από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας (10) το 19% απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας (3) το 19% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει η ηλικία (3).

6.6. Υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας για τους εξής λόγους: το 13% απάντησε ότι τα παιδιά δεν θυμούνται το παρελθόν (2) το 43% απάντησε ότι το παιδί θα περάσει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (7) το 44% απάντησε ότι οι γονείς θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (7) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.7. Υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας για του εξής λόγους: το 67% απάντησε ότι όσο μεγαλύτερο είναι το παιδί τόσο πιο καλά φαίνεται η σωματική και ψυχική του κατάσταση (2) το 0% απάντησε ότι αποφεύγονται οι δυσκολίες της βρεφικής ηλικίας (0) το 33% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (1).

7. Φόβοι με την υιοθεσία.

7.1. Φόβοι πριν την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι πριν την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι το 38% θα είχε ως φόβο την πιθανή παρουσία της φυσικής μητέρας (5), το 54% θα είχε ως φόβο τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (7) το 0% θα είχε ως φόβο την σωματική υγεία του παιδιού (0) το 0% θα είχε ως φόβο την ψυχική υγεία του παιδιού (0) το 0% θα είχε ως φόβο ότι το παιδί θα μοιάζει τους φυσικούς του γονείς (0) το 8% θα είχε ως φόβο το ότι είναι δύσκολο να είναι κανείς γονιός (1) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.2. Φόβοι μετά την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι μετά την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι το 41% θα είχε ως φόβο τις αρνητικές αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (8) το 37% θα είχε ως φόβο την παρουσία της

φυσικής μητέρας στη ζωή του παιδιού (7) το 11% απάντησε ότι δεν θα είχε κανένα από τους αναφερόμενους φόβους (2) το 11% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (2).

7.3. Η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής το 60% απάντησε ότι η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στην όλη ζωή του ζευγαριού (12) το 40% απάντησε ότι θα νοιώθουν ότι έχουν ολοκληρωθεί σαν οικογένεια (8) το 0% απάντησε ότι το παιδί θα αποτελεί αιτία σοβαρών διαφωνιών λόγω του ότι θα δυσκολεύονται να το διαπαιδαγωγήσουν (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

8. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

8.1. Η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής το 81% απάντησε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (13) το 13% απάντησε ότι το παιδί δεν έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (2) το 6% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: εξαρτάται (1).

8.2. Η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής

περιοχής το 13% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η παιδική ηλικία (5-8 ετών) (2) το 0% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η εφηβική ηλικία (12-15 ετών) (0) το 0% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 18 ετών (0) το 6% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 20 ετών (1) το 55% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σ' όλες τις ηλικίες (9) το 13% απάντησε ότι το θετό παιδί δεν θα πρέπει να ενημερωθεί καθόλου (2) το 13% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε την απάντηση: όταν οι γονείς θεωρήσουν ότι η στιγμή είναι πλέον η κατάλληλη (2).

9. Προτάσεις - Σχόλια.

9.1. Ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής το 81% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (13) το 13% απάντησε ότι δεν θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (2) το 6% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όχι προς το παρόν (1).

9.2. Πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής το 50% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό (11) το 9% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από τον ιερέα της ενορίας του (2) το 18% απάντησε ότι θέλει να

ενημερωθεί από έναν ψυχολόγο (4) το 18% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν δικηγόρο (4) το 5% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (1).

9.3. Σχόλια

Στην ανοιχτή ερώτηση στο τέλος του ερωτηματολογίου "έχετε τίποτα να προσθέσετε" μεγάλο μέρος του πληθυσμού φάνηκε να είχε ευαισθητοποιηθεί από την έρευνα αναφέροντας για το σεβασμό που πρέπει να έχουμε στο παιδί ανεξάρτητα από την εθνική και φυλετική καταγωγή, αναφέρθηκαν στα προβλήματα που υπάρχουν κατά την πραγματοποίηση της υιοθεσίας (εμπόριο βρεφών, καταλληλότητα των θετών γονέων). Επίσης φάνηκε ότι τους άρεσε η διαδικασία της συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων γιατί μας επιβράβευσαν ή άλλοι αναφέρθηκαν στην χρησιμότητα του θεσμού.

(Γυναίκες αστική - περιοχή)

1. Δημογραφικά στοιχεία

1.1. Ηλικία

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία" η κατανομή του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής είναι η ακόλουθη: το 0% είναι 20 ετών (0), το 12% είναι 21 ετών (2), το 23% είναι 22 ετών (4), το 17% είναι 23 ετών (3), το 18% είναι 24 ετών (3), το 0% είναι 25 ετών (0), το 6% είναι 26 ετών (0), το 0% είναι 27 ετών (1), το 6% είναι 28 ετών (1), το 12% είναι 29 ετών (2), το 6% είναι 30 ετών (1).

1.2. Επίπεδο εκπαίδευσης

Όπως φαίνεται στον πίνακα "επίπεδο εκπαίδευσης", το 0% το δείγματος γυναικών αστικής περιοχής είχε τελειώσει το δημοτικό (0), το 0% είχε τελειώσει το γυμνάσιο (0), το 24% είναι απόφοιτοι λυκείου (4), το 47% είναι απόφοιτοι ανωτέρας σχολής (Τ.Ε.Ι.) (8), το 29% είναι απόφοιτοι της ανωτάτης σχολής (Α.Ε.Ι.) (5), το 0% απάντησε ότι έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές (0) και το 0% απάντησε καμιά (0).

2. Ενημέρωση για την υιοθεσία

2.1. Μορφές παιδικής προστασίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "μορφές παιδικής προστασίας" το 54% του δείγματος γυναίκες αστικής περιοχής απάντησε ότι γνώριζε την υιοθεσία (16), το 33% απάντησε ότι γνώριζε την αναδοχή (10), το 13% απάντησε ότι γνώριζε την ιδρυματική

φροντίδα (4), το 0% απάντησε ότι δεν γνώριζε καμία (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.2. Σκοπός της υιοθεσίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "σκοπός της υιοθεσίας" το 32% του δείγματος γυναίκες αστικής περιοχής απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η αποφυγή της ιδρυματικής περίθαλψης για τα παιδιά (7), το 59% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για παιδιά (13), το 9% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι η κάλυψη προβλημάτων του ζευγαριού που προέρχονται από το γεγονός της μη απόκτησης τέκνου (2), 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.3. Πηγές πληροφόρησης.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "πηγές πληροφόρησης" το 46% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (14), το 35% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τον τύπο (11), το 16% από συζητήσεις, ομιλίες, κ.τ.λ. από ειδικούς πάνω στο θέμα (5) και το 3% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από πρόσωπική επαφή που είχε με το θέμα (1), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.4. Ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο" το 20% από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (2), το 40% απάντησε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (4), και το 40% απάντησε ότι δεν γνωρίζει αν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (4).

3. Γάμος και απόκτηση παιδιού.

3.1. Γάμος και παιδιά.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "γάμος και παιδιά" το 82% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι τα παιδιά φέρνουν ατυχία σ' ένα γάμο (14) το 6% απάντησε ότι τα παιδιά δεν φέρνουν ευτυχία σ' ένα γάμο (1), το 12% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο. (2)

3.2. Εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού" το 48% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε σαν λύση απόκτησης παιδιού την υιοθεσία (10) το 0% θα επέλεγε την αναδοχή (0), το 52% θα επέλεγε την εξωσωματική γονιμοποίηση (11), το 0% δεν θα αναζητούσε λύση (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

4. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

4.1. Συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων" το 50% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς τη συμπεριφορά φυσιολογικά (8), το 6% απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι προβληματικά (1), το 0% απάντησε ότι είναι εκδικητικά (0), το 0% απάντησε ότι είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας (0), το 44%. Τέσσερεις (7) από τις απαντήσεις που έδωσαν στο "κάτι άλλο" αναφέρονται στο ότι η συμπεριφορά εξαρτάται από τους γονείς. Οι υπόλοιποι μίλησαν για προβληματική συμπεριφορά την οποία χαρακτήρισαν "απρόβλεπτη", "δύσκολη", "προβληματική".

5. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

5.1. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψήφιων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 100% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων (17) το 0% απάντησε ότι δεν πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψήφιων γονέων (0).

5.2. Προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς" του δείγματος γυναικών αστικής

περιοχής οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι το 27% απάντησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί (17), το 9% του δείγματος απάντησε η αποδοχή τους στο γεγονός της ατεκνίας τους (6), το 6% του δείγματος απάντησε να αποδέχονται το παιδί όπως είναι (4), το 8% απάντησε να είναι απαλλαγμένοι από προκαταλήψεις (5), το 18% απάντησε να αποδέχονται ότι το παιδί προέρχεται από άλλους γονείς και να πιστεύουν στην ενημέρωση του για την υιοθεσία του (12), το 0% του δείγματος απάντησε να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς (0), το 14% απάντησε να εξασφαλίσουν στο παιδί μια καλή οικονομική κατάσταση (9) το 12% απάντησε να έχουν προετοιμασίες ψυχολογικά να είναι βέβαιοι ότι θέλουν να υιοθετήσουν χωρίς να ενδιαφέρονται για το "τι θα πει ο κόσμος" (8) το 6% απάντησε να είναι αγαπημένοι και σύμφωνοι για κάθε τι που αφορά την υιοθεσία (4), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

5.3. Ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια" το 56% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών (10), το 33% απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετηθούν όσο είναι 35-45 χρονών (6), το 0% απάντησε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 45 και πάνω (0), το 11% του πληθυσμού του δείγματος στο κάτι άλλο ανέφερε ότι οι ηλικίες μεταξύ των 25-45 είναι οι

καλύτερες αλλά συμπλήρωσαν ότι σημασία έχει η κατάσταση της οικογένειας και όχι η ηλικία του ζευγαριού.

5.4. Καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων" το 44% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή σωματική υγεία (11), το 56% απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή ψυχική υγεία (14), το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

5.5. Οι ειδικοί που πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 52% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων (17) το 33% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχολόγοι (11) το 3% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχίατροι (1), το 12% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι δικηγόροι (4), το 0% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι γιατροί (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

6.1. Κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού" το 22% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής σωματικής

του υγείας (12), το 30% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής πνευματικής του υγείας, (16) το 15% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση του φύλου (8) το 20% απάντησε βάση της ηλικίας του (11) το 7% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της εμφάνισης του (4) το 0% απάντησε βάση του αν είναι βαπτισμένο (0) το 6% βάση του να μην υπάρχουν στη ζωή οι φυσικοί γονείς (3) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.2. Υιοθεσία και καταγωγή.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία και καταγωγή" το 50% του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι η εθνική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (8), το 25% απάντησε ότι η φυλετική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (4), το 25% απάντησε ότι δεν θα έπαιζε κανένα ρόλο (4), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.3. Υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες" το 12% από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (2), το 70% απάντησε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (12) το 10% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: μπορεί (2).

6.4. Φύλο και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φύλο και υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι το 6% θα υιοθετούσε αγόρι (1) το 28% απάντησε ότι θα υιοθετούσε κορίτσι (5), το 66% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο (12).

6.5. Ηλικία και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία και υιοθεσία" το 100% από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας (17) το 0% απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας (0) το 0% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει η ηλικία (0).

6.6. Υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας για τους εξής λόγους: το 8% απάντησε ότι τα παιδιά δεν θυμούνται το παρελθόν (2) το 54% απάντησε ότι το παιδί θα περάσει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (14) το 38% απάντησε ότι οι γονείς θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (10) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.7. Υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας για

του εξής λόγους: το 0% απάντησε ότι όσο μεγαλύτερο είναι το παιδί τόσο πιο καλά φαίνεται η σωματική και ψυχική του κατάσταση (0) το 0% απάντησε ότι αποφεύγονται οι 'δυσκολίες της βρεφικής ηλικίας (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7. Φόβοι με την υιοθεσία.

7.1. Φόβοι πριν την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι πριν την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι το 20% θα είχε ως φόβο την πιθανή παρουσία της φυσικής μητέρας (4), το 40% θα είχε ως φόβο τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (8) το 35% θα είχε ως φόβο την σωματική υγεία του παιδιού (7) το 5% θα είχε ως φόβο την ψυχική υγεία του παιδιού (1) το 0% θα είχε ως φόβο ότι το παιδί θα μοιάζει τους φυσικούς του γονείς (0) το 0% θα είχε ως φόβο το ότι είναι δύσκολο να είναι κανείς γονιός (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.2. Φόβοι μετά την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι μετά την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής απάντησε ότι το 48% θα είχε ως φόβο τις αρνητικές αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (13) το 48% θα είχε ως φόβο την παρουσία της φυσικής μητέρας στη ζωή του παιδιού (13) το 4% απάντησε ότι δεν θα είχε κανένα από τους αναφερόμενους φόβους (1) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.3. Η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής το 37% απάντησε ότι η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στην όλη ζωή του ζευγαριού (10) το 63% απάντησε ότι θα νοιώθουν ότι έχουν ολοκληρωθεί σαν οικογένεια (17) το 0% απάντησε ότι το παιδί θα αποτελεί αιτία σοβαρών διαφωνιών λόγω του ότι θα δυσκολεύονται να το διαπαιδαγωγήσουν (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

8. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

8.1. Η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής το 87% απάντησε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (14) το 13% απάντησε ότι το παιδί δεν έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (2) το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: εξαρτάται (0).

8.2. Η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής το 38% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η παιδική ηλικία (5-8 ετών) (5) το 0% απάντησε

ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η εφηβική ηλικία (12-15 ετών) (0) το 8% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 18 ετών (1) το 8% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 20 ετών (1) το 23% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σ' όλες τις ηλικίες (3) το 8% απάντησε ότι το θετό παιδί δεν θα πρέπει να ενημερωθεί καθόλου (1) το 15% έδωσε απαντήσεις στο κάτι άλλο και οι απόψεις ήταν δύο α) ότι η ενημέρωση θα γίνει όταν οι γονείς θεωρήσουν ότι η στιγμή είναι πλέον η κατάλληλη (2).

9. Προτάσεις - Σχόλια.

9.1. Ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής το 58% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (10) το 18% απάντησε ότι δεν θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (3) το 24% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: όχι προς το παρόν.

9.2. Πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής το 72% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό (13) το 0% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από τον ιερέα της ενορίας του (0) το 28% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν ψυχολόγο (5) το 0% απάντησε ότι θέλει να

ενημερωθεί από έναν δικηγόρο (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

9.3. Σχόλια

Σ' αυτή την ερώτηση δεν απάντησε ολόκληρο το δείγμα του πληθυσμού (6). Μίλησαν για την προσφορά της υιοθεσίας στο ζευγάρι και για την δυσκολία που υπάρχει για να επιτευχθεί μια υιοθεσία. Άλλοι πάλι πρόσθεσαν ότι είναι πολύ ενδιαφέρον το θέμα αλλά εκφράσανε αμφιβολία για το αν θα έχει ανταπόκριση το θέμα της έρευνάς μας.

(Γυναίκες ημιαστική - περιοχή)

1. Δημογραφικά στοιχεία

1.1. Ηλικία

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία" η κατανομή του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής είναι η ακόλουθη: το 40% είναι 20 ετών (7), το 6% είναι 21 ετών (1), το 18% είναι 22 ετών (3), το 6% είναι 23 ετών (1), το 24% είναι 24 ετών (5), το 0% είναι 25 ετών (0), το 0% είναι 26 ετών (0), το 0% είναι 27 ετών (0), το 6% είναι 28 ετών (0), το 0% είναι 29 ετών (0), το 6% είναι 30 ετών (1).

1.2. Επίπεδο εκπαίδευσης

Όπως φαίνεται στον πίνακα "επίπεδο εκπαίδευσης", το 12% το δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής είχε τελειώσει το δημοτικό (2), το 12% είχε τελειώσει το γυμνάσιο (2), το 41% είναι απόφοιτοι λυκείου (7), το 6% είναι απόφοιτοι ανωτέρας σχολής (Τ.Ε.Ι.) (1), το 29% είναι απόφοιτοι της ανωτάτης σχολής (Α.Ε.Ι.) (5), το 0% απάντησε ότι έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές (0) και το 0% απάντησε καμιά (0).

2. Ενημέρωση για την υιοθεσία

2.1. Μορφές παιδικής προστασίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "μορφές παιδικής προστασίας" το 44% του δείγματος γυναίκες ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι γνώριζε την υιοθεσία (16), το 25% απάντησε ότι γνώριζε την αναδοχή (9), το 51% απάντησε ότι γνώριζε την ιδρυματική φροντίδα (11), το 0% απάντησε ότι δεν γνώριζε καμία (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.2.Σκοπός της υιοθεσίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "σκοπός της υιοθεσίας" το 24% του δείγματος γυναίκες ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η αποφυγή της ιδρυματικής περίθαλψης για τα παιδιά (6), το 52% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για παιδιά (13), το 20% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι η κάλυψη προβλημάτων του ζευγαριού που προέρχονται από το γεγονός της μη απόκτησης τέκνου (5), 4% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (1).

2.3. Πηγές πληροφόρησης.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "πηγές πληροφόρησης" το 39% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (14), το 42% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τον τύπο (15), το 11% από συζητήσεις, ομιλίες, κ.τ.λ. από ειδικούς πάνω στο θέμα (4) και το 8% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας

από προσωπική επαφή που είχε με το θέμα (3), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.4. Ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο" το 6% από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (1), το 29% απάντησε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (5), και το 65% απάντησε ότι δεν γνωρίζει αν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (11).

3. Γάμος και απόκτηση παιδιού.

3.1. Γάμος και παιδιά.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "γάμος και παιδιά" το 94% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι τα παιδιά φέρνουν ατυχία σ' ένα γάμο (16) το 0% απάντησε ότι τα παιδιά δεν φέρνουν ευτυχία σ' ένα γάμο (0), το 6% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο. (1)

3.2. Εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού" το 48% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε σαν λύση απόκτησης παιδιού την υιοθεσία (12) το 1% θα επέλεγε την αναδοχή (1), το 48% θα

επέλεγε την εξωσωματική γονιμοποίηση (12), το 0% δεν θα αναζητούσε λύση (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

4. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

4.1. Συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων" το 82% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς τη συμπεριφορά φυσιολογικά (14), το 6% απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι προβληματικά (1), το 0% απάντησε ότι είναι εκδικητικά (0), το 0% απάντησε ότι είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας (0), το 12% απάντησε στο "κάτι άλλο": ανέφεραν ότι υπάρχουν προβλήματα με το παιδί που ξεπερνιούνται, όταν το παιδί και ότι εξαρτάται από τους γονιούς με τους οποίους μεγαλώνει το παιδί(2).

5. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

5.1. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψήφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 100% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι πρέπει να ερευνάντε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων (17) το 0% απάντησε ότι δεν πρέπει να ερευνάντε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψήφίων γονέων (0).

5.2. Προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς" του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι το 27% απάντησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί (16), το 9% του δείγματος απάντησε η αποδοχή τους στο γεγονός της ατεκνίας τους (5), το 18% του δείγματος απάντησε να αποδέχονται το παιδί όπως είναι (10), το 5% απάντησε να είναι απαλλαγμένοι από προκαταλήψεις (3), το 4% απάντησε να αποδέχονται ότι το παιδί προέρχεται από άλλους γονείς και να πιστεύουν στην ενημέρωση του για την υιοθεσία του (2), το 0% του δείγματος απάντησε να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς (0), το 16% απάντησε να εξασφαλίσουν στο παιδί μια καλή οικονομική κατάσταση (9) το 14% απάντησε να έχουν προετοιμασίες ψυχολογικά να είναι βέβαιοι ότι θέλουν να υιοθετήσουν χωρίς να ενδιαφέρονται για το "τι θα πει ο κόσμος" (8) το 7% απάντησε να είναι αγαπημένοι και σύμφωνοι για κάθε τι που αφορά την υιοθεσία (4), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

5.3. Ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια" το 47% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών (8), το 53% απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετηθούν όσο είναι 35-45 χρονών (9), το 0%

απάντησε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 45 και πάνω (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο(0).

5.4. Καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων" το 32% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή σωματική υγεία (7), το 68% απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή ψυχική υγεία (15), το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

5.5. Οι ειδικοί που πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 47% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων (16) το 38% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχολόγοι (13) το 6% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχίατροι (2), το 0% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι δικηγόροι (0), το 9% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι γιατροί (3) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

6.1. Κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού" το 31% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής σωματικής του υγείας (11), το 28% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής πνευματικής του υγείας, (10) το 11% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση του φύλου (4) το 19% απάντησε βάση της ηλικίας του (7) το 3% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της εμφάνισης του (1) το 0% απάντησε βάση του αν είναι βαπτισμένο (0) το 8% βάση του να μην υπάρχουν στη ζωή οι φυσικοί γονείς (3) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.2. Υιοθεσία και καταγωγή.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία και καταγωγή" το 11% του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι η εθνική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (2), το 22% απάντησε ότι η φυλετική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (4), το 56% απάντησε ότι δεν θα έπαιζε κανένα ρόλο (10), το 11% έδωσε τις απαντήσεις: ότι δεν θα έπαιζε ρόλο, φτάνει να μην δημιουργούσε πρόβλημα στο παιδί επειδή θα ήταν από άλλη φυλή και ότι δεν θα την πείραζε φτάνει να μην διακρινόταν η φυλετική διαφορά (2).

6.3. Υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες" το 19% από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές

ανάγκες (3), το 68% απάντησε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (11) το 13% απάντησε ότι δεν ξέρει και ότι δεν μπορεί να απαντήσει (2).

6.4. Φύλο και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φύλο και υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι το 21% θα υιοθετούσε αγόρι (4) το 5% απάντησε ότι θα υιοθετούσε κορίτσι (1), το 74% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο (14).

6.5. Ηλικία και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία και υιοθεσία" το 82% από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας (14) το 0% απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας (0) το 18% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει η ηλικία (3).

6.6. Υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας για τους εξής λόγους: το 13% απάντησε ότι τα παιδιά δεν θυμούνται το παρελθόν (3) το 52% απάντησε ότι το παιδί θα περάσει όλες τις

φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (12) το 35% απάντησε ότι οι γονείς θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (8) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.7. Υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας για του εξής λόγους: το 0% απάντησε ότι όσο μεγαλύτερο είναι το παιδί τόσο πιο καλά φαίνεται η σωματική και ψυχική του κατάσταση (0) το 0% απάντησε ότι αποφεύγονται οι δυσκολίες της βρεφικής ηλικίας (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7. Φόβοι με την υιοθεσία.

7.1. Φόβοι πριν την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι πριν την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι το 19% θα είχε ως φόβο την πιθανή παρουσία της φυσικής μητέρας (3), το 24% θα είχε ως φόβο τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (4) το 6% θα είχε ως φόβο την σωματική υγεία του παιδιού (1) το 25% θα είχε ως φόβο την ψυχική υγεία του παιδιού (4) το 13% θα είχε ως φόβο ότι το παιδί θα μοιάζει τους φυσικούς του γονείς (2) το 13% θα είχε ως φόβο το ότι είναι δύσκολο να είναι κανείς γονιός (2) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.2. Φόβοι μετά την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι μετά την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής απάντησε ότι το 66% θα είχε ως φόβο τις αρνητικές αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (12) το 28% θα είχε ως φόβο την παρουσία της φυσικής μητέρας στη ζωή του παιδιού (5) το 6% απάντησε ότι δεν θα είχε κανένα από τους αναφερόμενους φόβους (1) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.3. Η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής το 55% απάντησε ότι η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στην όλη ζωή του ζευγαριού (12) το 45% απάντησε ότι θα νοιώθουν ότι έχουν ολοκληρωθεί σαν οικογένεια (10) το 0% απάντησε ότι το παιδί θα αποτελεί αιτία σοβαρών διαφωνιών λόγω του ότι θα δυσκολεύονται να το διαπαιδαγωγήσουν (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

8. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

8.1. Η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής το 94% απάντησε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (15) το 0% απάντησε ότι το παιδί δεν έχει δικαίωμα να

μάθει ότι είναι θετό (0). Τέλος το 6% προτίμησε να δώσει μια δική του απάντηση η οποία ήταν (1) θα πρέπει να ψυχολογήσουν το παιδί και ανάλογα να αποφασίσουν.

8.2. Η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής το 6% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η παιδική ηλικία (5-8 ετών) (1) το 0% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η εφηβική ηλικία (12-15 ετών) (0) το 6% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 18 ετών (1) το 12% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 20 ετών (2) το 18% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σ' όλες τις ηλικίες (3) το 58% απάντησε ότι το θετό παιδί δεν θα πρέπει να ενημερωθεί καθόλου (10) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

9. Προτάσεις - Σχόλια.

9.1. Ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής το 94% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (16) το 6% απάντησε ότι δεν θέλει να ενημερωθεί

περισσότερο για την υιοθεσία (1) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

9.2. Πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής το 73% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό (14) το 0% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από τον ιερέα της ενορίας του (0) το 16% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν ψυχολόγο (3) το 11% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν δικηγόρο (2) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

9.3. Σχόλια

Απάντησε ένα μέρος του πληθυσμού (4). Μίλησαν για την ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία του (τρόπος) επίσης, εκφράσανε ότι είναι ένα θέμα ενδιαφέρον για το οποίο όμως γνωρίζουν λίγα. Κάποιο μας επιβράβευσαν για την προσπάθεια μας και ανέφεραν ότι κάτι τέτοιο θα έπρεπε να γίνεται από φορείς με την μορφή της ενημέρωσης.

(Γυναίκες αγροτική - περιοχή)

1. Δημογραφικά στοιχεία

1.1. Ηλικία

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία" η κατανομή του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής είναι η ακόλουθη: το 28% είναι 20 ετών (5), το 18% είναι 21 ετών (3), το 12% είναι 22 ετών (2), το 18% είναι 23 ετών (3), το 0% είναι 24 ετών (0), το 6% είναι 25 ετών (1), το 0% είναι 26 ετών (0), το 6% είναι 27 ετών (1), το 6% είναι 28 ετών (1), το 6% είναι 29 ετών (1), το 0% είναι 30 ετών (0).

1.2. Επίπεδο εκπαίδευσης

Όπως φαίνεται στον πίνακα "επίπεδο εκπαίδευσης", το 0% το δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής είχε τελειώσει το δημοτικό (0), το 6% είχε τελειώσει το γυμνάσιο (1), το 63% είναι απόφοιτοι λυκείου (10), το 0% είναι απόφοιτοι ανωτέρας σχολής (Τ.Ε.Ι.) (0), το 31% είναι απόφοιτοι της ανωτάτης σχολής (Α.Ε.Ι.) (5), το 0% απάντησε ότι έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές (0) και το 0% απάντησε καμιά (0).

2. Ενημέρωση για την υιοθεσία

2.1. Μορφές παιδικής προστασίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "μορφές παιδικής προστασίας" το 43% του δείγματος γυναίκες αγροτικής περιοχής απάντησε ότι γνώριζε την υιοθεσία (14), το 24% απάντησε ότι γνώριζε την αναδοχή (8), το 30% απάντησε ότι γνώριζε την ιδρυματική φροντίδα (10), το 3% απάντησε ότι δεν γνώριζε καμία (1), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.2. Σκοπός της υιοθεσίας

Όπως φαίνεται στον πίνακα "σκοπός της υιοθεσίας" το 5% του δείγματος γυναίκες αγροτικής περιοχής απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η αποφυγή της ιδρυματικής περίθαλψης για τα παιδιά (1), το 58% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για παιδιά (11), το 37% απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι η κάλυψη προβλημάτων του ζευγαριού που προέρχονται από το γεγονός της μη απόκτησης τέκνου (7), 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.3. Πηγές πληροφόρησης.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "πηγές πληροφόρησης" το 31% του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (11), το 34% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τον τύπο (12), το 26% από

συζητήσεις, ομιλίες, κ.τ.λ. από ειδικούς πάνω στο θέμα (9) και το 9% απάντησε ότι πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από προσωπική επαφή που είχε με το θέμα (3), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

2.4. Ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ενημέρωση για την υιοθεσία από το αρμόδιο Υπουργείο" το 19% από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (3), το 43% απάντησε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (7), και το 38% απάντησε ότι δεν γνωρίζει αν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις (6).

3. Γάμος και απόκτηση παιδιού.

3.1. Γάμος και παιδιά.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "γάμος και παιδιά" το 100% του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι τα παιδιά φέρνουν ατυχία σ' ένα γάμο το 0% απάντησε ότι τα παιδιά δεν φέρνουν ευτυχία σ' ένα γάμο (0), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

3.2. Εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού" το 42% του δείγματος γυναικών αγροτικής

περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε σαν λύση απόκτησης παιδιού την υιοθεσία (12) το 3% θα επέλεγε την αναδοχή (1), το 31% θα επέλεγε την εξωσωματική γονιμοποίηση (9), το 3% δεν θα αναζητούσε λύση (1), το 21% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις (6): α) ότι δεν το έχουν ακόμη σκεφτεί και β) ότι θα διάλεγαν την υιοθεσία αν δεν μπορούσαν να επιτεύξουν την εξωσωματική γονιμοποίηση.

4. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

4.1. Συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η συμπεριφορά των υιοθετημένων ατόμων" το 88% του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς τη συμπεριφορά φυσιολογικά το 0% απάντησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι προβληματικά (0), το 6% απάντησε ότι είναι εκδικητικά (1), το 0% απάντησε ότι είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας (0), το 6% έδωσε απαντήσεις στο "κάτι άλλο" (1): συγκεκριμένα αναφέρθηκε ότι είναι άτομα που πολλές φορές έχουν προβληματική συμπεριφορά και έχουν δύσκολο χαρακτήρα.

5. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

5.1. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψήφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 100% του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων (16) το 0%

απάντησε ότι δεν πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψήφιων γονέων (0).

5.2. Προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "προϋποθέσεις για τους υποψήφιους θετούς γονείς" του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι το 16% απάντησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί (13), το 7% του δείγματος απάντησε η αποδοχή τους στο γεγονός της ατεκνίας τους (6), το 12% του δείγματος απάντησε να αποδέχονται το παιδί όπως είναι (10), το 9% απάντησε να είναι απαλλαγμένοι από προκαταλήψεις (7), το 12% απάντησε να αποδέχονται ότι το παιδί προέρχεται από άλλους γονείς και να πιστεύουν στην ενημέρωση του για την υιοθεσία του (10), το 10% του δείγματος απάντησε να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς (8), το 2% απάντησε να εξασφαλίσουν στο παιδί μια καλή οικονομική κατάσταση (2) το 17% απάντησε να έχουν προετοιμασίες ψυχολογικά να είναι βέβαιοι ότι θέλουν να υιοθετήσουν χωρίς να ενδιαφέρονται για το "τι θα πει ο κόσμος" (14) το 15% απάντησε να είναι αγαπημένοι και σύμφωνοι για κάθε τι που αφορά την υιοθεσία (12), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

5.3. Ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία να υιοθετούν τα άτεκνα ζευγάρια" το 53% του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο

είναι 25-35 χρονών (10), το 42% απάντησε ότι άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετηθούν όσο είναι 35-45 χρονών (8), το 0% απάντησε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 45 και πάνω (0), το ποσοστό 5% απάντησε στο κάτι άλλο: ότι σημασία δεν έχει η ηλικία αλλά το πόσο αγαπούν το παιδί (1).

5.4. Καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "καταλληλότητα των υποψήφίων θετών γονέων" το 33% του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή σωματική υγεία (8), το 67% απάντησε ότι οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να πληρούν καλή ψυχική υγεία (16), το 0% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

5.5. Οι ειδικοί που πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων.

Όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα το 40% του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων (15) το 34% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχολόγοι (13) το 8% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι ψυχίατροι (3), το 13% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι δικηγόροι (5), το 5% απάντησε ότι πρέπει να διερευνούν οι γιατροί (2) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

6.1. Κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "κριτήρια για επιλογή ενός θετού παιδιού" το 21% του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής σωματικής του υγείας (12), το 21% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της καλής πνευματικής του υγείας, (12) το 13% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση του φύλου (7) το 13% απάντησε βάση της ηλικίας του (7) το 23% απάντησε ότι θα επέλεγε ένα θετό παιδί βάση της εμφάνισης του (13) το 2% απάντησε βάση του αν είναι βαπτισμένο (1) το 7% βάση του να μην υπάρχουν στη ζωή οι φυσικοί γονείς (4) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.2. Υιοθεσία και καταγωγή.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία και καταγωγή" το 28% του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι η εθνική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (5), το 22% απάντησε ότι η φυλετική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί (4), το 50% απάντησε ότι δεν θα έπαιζε κανένα ρόλο (9), το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.3. Υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού με ειδικές ανάγκες" το 31% από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες (5), το 63% απάντησε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με

ειδικές ανάγκες (10) το 6% αναφέρθηκε στο κάτι άλλο και έδωσε τις απαντήσεις: μπορεί (1).

6.4. Φύλο και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φύλο και υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι το 13% θα υιοθετούσε αγόρι (2) το 25% απάντησε ότι θα υιοθετούσε κορίτσι (4), το 62% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο (10).

6.5. Ηλικία και υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "ηλικία και υιοθεσία" το 94% από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας (15) το 0% απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας (0) το 6% απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει η ηλικία (1).

6.6. Υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού βρεφικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας για τους εξής λόγους: το 7% απάντησε ότι τα παιδιά δεν θυμούνται το παρελθόν (2) το 41% απάντησε ότι το παιδί θα περάσει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (11) το 52% απάντησε ότι οι γονείς θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (14) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

6.7. Υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "υιοθεσία παιδιού παιδικής ηλικίας" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας για του εξής λόγους: το 0% απάντησε ότι όσο μεγαλύτερο είναι το παιδί τόσο πιο καλά φαίνεται η σωματική και ψυχική του κατάσταση (0) το 0% απάντησε ότι αποφεύγονται οι δυσκολίες της βρεφικής ηλικίας (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7. Φόβοι με την υιοθεσία.

7.1. Φόβοι πριν την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι πριν την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι το 18% θα είχε ως φόβο την πιθανή παρουσία της φυσικής μητέρας (2), το 18% θα είχε ως φόβο τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (2) το 9% θα είχε ως φόβο την σωματική υγεία του παιδιού (1) το 9% θα είχε ως φόβο την ψυχική υγεία του παιδιού (1) το 9% θα είχε ως φόβο ότι το παιδί θα μοιάζει τους φυσικούς του γονείς (1) το 28% θα είχε ως φόβο το ότι είναι δύσκολο να είναι κανείς γονιός (3) το 9% απάντησε στο κάτι άλλο (1) ότι θα φοβόταν προβλήματα που θα είχε το παιδί καθώς μεγάλωνε.

7.2. Φόβοι μετά την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "φόβοι μετά την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής απάντησε ότι το 47% θα είχε ως φόβο τις αρνητικές αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (10) το 43% θα είχε ως φόβο την παρουσία της φυσικής μητέρας στη ζωή του παιδιού (9) το 10% απάντησε ότι δεν θα είχε κανένα από τους αναφερόμενους φόβους (2) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο (0).

7.3. Η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η επίδραση της υιοθεσίας στο ζευγάρι" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής το 26% απάντησε ότι η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στην όλη ζωή του ζευγαριού (5) το 74% απάντησε ότι θα νοιώθουν ότι έχουν ολοκληρωθεί σαν οικογένεια (14) το 0% απάντησε ότι το παιδί θα αποτελεί αιτία σοβαρών διαφωνιών λόγω του ότι θα δυσκολεύονται να το διαπαιδαγωγήσουν (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

8. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

8.1. Η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ενημέρωση του παιδιού για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής το 100% απάντησε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (16) το 0% απάντησε ότι το παιδί δεν έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (0) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

8.2. Η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού.

Όπως φαίνεται στον πίνακα "η ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής το 6% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η παιδική ηλικία (5-8 ετών) (1) το 0% απάντησε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η εφηβική ηλικία (12-15 ετών) (0) το 6% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 18 ετών (1) το 18% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί όταν είναι 20 ετών (3) το 41% απάντησε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σ' όλες τις ηλικίες (7) το 29% απάντησε ότι το θετό παιδί δεν θα πρέπει να ενημερωθεί καθόλου (5) και το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

9. Προτάσεις - Σχόλια.

9.1. Ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " ενδιαφέρον ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής το 81% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (13) το 19% απάντησε ότι δεν θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία (3) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

9.2. Πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία.

Όπως φαίνεται στον πίνακα " πηγές ενημέρωσης για την υιοθεσία" από τον πληθυσμό του δείγματος γυναικών αγροτικής

περιοχής το 54% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό (13) το 0% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από τον ιερέα της ενορίας του (0) το 38% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν ψυχολόγο (9) το 8% απάντησε ότι θέλει να ενημερωθεί από έναν δικηγόρο (2) το 0% δεν αναφέρθηκε στο κάτι άλλο.

9.3. Σχόλια

Στην ανοιχτή ερώτηση στο τέλος του ερωτηματολογίου "έχετε τίποτα να προσθέσετε" μεγάλο μέρος του πληθυσμού αναφέρθηκε στην έλλειψη ενημέρωσης καθώς και στα προβλήματα που υπάρχουν κατά την πραγματοποίηση της υιοθεσίας (καταλληλότητα των θετών γονέων, εμπόριο βρεφών).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

(Ανδρών αστικής περιοχής)

1. Ενημέρωση για την υιοθεσία.

Από τα συμπεράσματα της έρευνας το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος ανδρών αστικής περιοχής γνώριζε την υιοθεσία (46%). Ακολούθησαν τα ποσοστά που γνώριζαν την αναδοχή (27%) και την ιδρυματική φροντίδα (27%).

Επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος απάντησε ότι σκοπός της υιοθεσίας είναι η εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για τα παιδιά (46%).

Η υιοθεσία - ένας θεσμός γνωστός από τους αρχαίους χρόνους - σήμερα θεωρείται σαν η μοναδική λύση στο πρόβλημα του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται το φυσικό οικογενειακό περιβάλλον.

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος πληροφορήθηκαν σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

(50%), και από τον τύπο (29%). Ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος δεν γνωρίζει αν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις από το αρμόδιο υπουργείο (65%).

2. Γάμος και απόκτηση παιδιού.

Όλο το ποσοστό του δείγματος (100%) θεώρησε ότι τα παιδιά φέρνουν ευτυχία σ' ένα γάμο. Ως εναλλακτικές λύσεις για απόκτηση παιδιού τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος διάλεξαν σαν λύση την υιοθεσία (50%) και την εξωσωματική γονιμοποίηση (50%).

3. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (64%) θεώρησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς την συμπεριφορά φυσιολογικά. Ωστόσο το υπόλοιπο ποσοστό (24%) πιστεύει ότι είναι προβληματικά.

Οι προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά ήταν ιδιαίτερα έντονες σε παλιότερους ιστορικούς χρόνους και η μορφή της υιοθεσίας ήταν διαφορετική. Στην εποχή μας πολλές από τις προκαταλήψεις έχουν ξεπεραστεί και η μορφή της υιοθεσίας έχει αλλάξει (ως προς το συμφέρον του παιδιού).

4. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

Όλο το ποσοστό του δείγματος (100%) ανέφερε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων.

Για να εξακριβωθεί κατά πόσο οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι κατάλληλοι να υιοθετήσουν, ο νόμος περί υιοθεσίας επιβάλλει να γίνει επισταμένη κοινωνική έρευνα από άγνωστη κοινωνική υπηρεσία. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 23).

Όλες οι προϋποθέσεις για τους υποψηφίους γονείς θεωρήθηκαν το ίδιο σημαντικές από τον πληθυσμό του δείγματος. Το μεγαλύτερο ποσοστό (17%) θεώρησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί και το μικρότερο ποσοστό (6%) αναφέρθηκε στο να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς.

Σημασία μεγάλη έχει η εκτίμηση της συναισθηματικής ωριμότητας των γονέων και πόσο η υιοθεσία γίνεται μόνο για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των γονιών και πόσο λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη του παιδιού. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου 1983, σελ. 62).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (45%) ανέφερε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών.

Τα επιχειρήματα υπέρ των νέων σε ηλικία θετών γονέων για υιοθεσίες βρεφών και νηπίων είναι πάρα πολλά. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη μεγαλύτερη διάθεση και αντοχή που έχουν οι νέοι γονείς για να μεγαλώσουν ένα παιδί, την ευελιξία, ευρύτητα αντιλήψεων και σύγχρονο τρόπο σκέψης στη διαπαιδαγώγηση που χαρακτηρίζουν κατά κανόνα τους νεώτερους, το μεγαλύτερο προσδόκιμο επιβίωσης. (Κουσίδου Τ. "Σκέψεις και προτάσεις για συμπλήρωση και τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά στην

υιοθεσία ανηλίκων", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1982, Αρ. 57, σελ. 45).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος έδωσαν έμφαση στην καλή ψυχική υγεία που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς (57%) και στην καλή σωματική υγεία (35%).

Η προϋπόθεση για καλή σωματική υγεία που πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι γιατί η υιοθεσία, με πρωταρχικό στόχο το συμφέρον του παιδιού, αλλά παράλληλα και στο συμφέρον των γονέων μακροπρόθεσμα είναι μια διαδικασία συνεχής, είναι μια εξελικτική επεξεργασία ζωής. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου 1983, σελ. 68).

Όσον αφορά το ερώτημα ποιοι πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων, το μεγαλύτερο ποσοστό αναφέρθηκε στους κοινωνικούς λειτουργούς (43%).

Οι κοινωνικοί λειτουργοί συνεργάζονται με τους θετούς γονείς και συγκεντρώνουν κάθε στοιχείο που τους βοηθά στην διερεύνηση της καταλληλότητάς τους. Επειδή η υιοθεσία είναι ένα πολύ λεπτό και πολύπλευρο θέμα είναι συχνά απαραίτητη η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες (παιδιάτρους, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, νομικούς). (Κουσίδου Τ. "Πρόνοια για την άγαμη μητέρα και το παιδί της στην Ελλάδα", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1977, Αρ. 42, σελ. 68).

5. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

Σύμφωνα με τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος διαπιστώνεται ότι "ιδανικό" παιδί για υιοθεσία θεωρείται το

σωματικά υγιές παιδί (29%), το διανοητικά υγιές παιδί (25%) και το παιδί βάση της ηλικίας του (21%).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (41%) αναφέρει ότι δεν θα έπαιζε κανένα ρόλο η εθνική και φυλετική καταγωγή.

Οι στάσεις της κοινωνίας - δηλαδή του περιβάλλοντος του παιδιού - έχουν μεγάλη σημασία για την επιτυχία της υιοθεσίας και διευκολύνουν όλους τους φορείς που ασχολούνται με το θέμα, να στραφούν προς την υιοθεσία με περισσότερη εμπιστοσύνη στην πραγματοποίηση διακρατικών υιοθεσιών ανεξάρτητα από το χρώμα του παιδιού. (Τσιάντης Ι. "Εκτίμηση της ικανότητας των γονιών για παροχή ικανοποιητικής φροντίδας με αναφορά την υιοθεσία", Εγκέφαλος 26, 1989, σελ. 63).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (70%) δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες, παρά μόνο ελάχιστο ποσοστό (18%) απάντησε ότι θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες.

Σύμφωνα με τη Μ. Μαγκανιώτου (1974) υπάρχουν δύο στοιχεία που εμποδίζουν τον έλληνα να υιοθετήσει ένα ανάπηρο παιδί. Το πρώτο είναι ότι γεννιόμαστε με τη μανία του κάλλους και της τελειότητας. Το δεύτερο είναι η οικονομική ανασφάλεια. Ένα παιδί με πρόβλημα πιθανώς να έχει έξοδα.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (72%) απάντησε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο.

Οι ερωτώμενοι δείχνουν να έχουν παιδοκεντρικά κίνητρα με κέντρο αναφοράς το παιδί χωρίς να υποκινούνται από προσωπικές ανάγκες τους (π.χ το κορίτσι "ομορφαίνει το σπίτι" και το αγόρι "να πάρει την δουλειά του πατέρα του").

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (82%) ανέφερε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας και αυτό γιατί τα παιδιά μικρής

ηλικίας προσαρμόζονται πιο καλά και δεν δημιουργούν προβλήματα στην οικογένεια. (Παρασκευόπουλος I.N. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 44).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος θα υιοθετούσαν παιδιά βρεφικής ηλικίας για τους εξής λόγους: το παιδί θα περάσει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (55%) και οι γονείς θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (36%).

6. Φόβοι με την υιοθεσία.

Ο ερευνώμενος πληθυσμός δείχνει να έχει κάποιους ενδοιασμούς, προκαταλήψεις και φόβους πριν την υιοθεσία. Διακατέχονται από ποικίλους φόβους όπως είναι η πιθανή παρουσία της φυσικής μητέρας (18%), τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (24%), την σωματική υγεία του παιδιού (61%), την ψυχική υγεία του παιδιού (28%), το παιδί μπορεί να μοιάσει τους φυσικούς γονείς (6%) και ότι είναι δύσκολο να είναι κανείς γονιός (18%).

Οι φόβοι που δείχνει να έχει ο ερευνώμενος πληθυσμός μετά την υιοθεσία είναι: οι αρνητικές αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (57%), και η παρουσία της φυσικής μητέρας (38%).

Απόρροια της στάσης αυτής είναι η υπερπροστασία του παιδιού και η ανασφάλειά τους για την διεκδίκηση του παιδιού από την φυσική μητέρα. (Παρασκευόπουλος I.N. "Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας" 1985, σελ. 128).

Όλο το ποσοστό του δείγματος ανέφεραν ότι η υιοθεσία θα έχει καλή επίδοση στην όλη ζωή του ζευγαριού (39%) και θα νιώθουν ότι έχουν ολοκληρωθεί σαν οικογένεια (61%).

Πιστεύουν ότι μετά την υιοθεσία οι ενδοοικογενειακές σχέσεις καλυτερεύουν, το παιδί συμπληρώνει την ευτυχία της οικογένειας. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 114).

7. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του ερευνώμενου πληθυσμού ανέφερε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (73%).

Τα παιδιά πρέπει να μαθαίνουν την πραγματική τους προέλευση όσο το δυνατό νωρίτερα. Η μη ενημέρωση για την υιοθεσία, δεν στερεί μόνο τον υιοθετημένο από το δικαίωμά του να γνωρίζει, αλλά συμβάλλει στην εντατικοποίηση της αναζήτησής του. Η μυστικότητα, η συσκότιση, η ασάφεια που δυστυχώς πολλές φορές συνοδεύουν την υιοθεσία φαίνεται να δυναμώνουν την περιέργεια και την επιθυμία της αναζήτησης. (Triseliotis J., Κουσίδου Τ. "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή", 1989, σελ. 166).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (32%) ανέφερε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σε όλες τις ηλικίες, ενώ το (24%) ανέφερε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η παιδική ηλικία (5-8 ετών). Άσχετα πάντως με τον τρόπο που γίνεται η ενημέρωση τα ευρέα όρια που έχουν τεθεί για την ενημέρωση του παιδιού είναι μεταξύ πέντε και οκτώ χρονών. Εκείνο που είναι βέβαιο και αποδεδειγμένο είναι πως αν το παιδί

ενημερωθεί μετά τα δέκα χρόνια μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα (όπως απλή παροδική διατάραξη των σχέσεων με τους θετούς γονείς, μέχρι σοβαρές ψυχολογικές διαταραχές). Αυτό συμβαίνει γιατί μετά τα δέκα χρόνια, το παιδί περνάει στην προεφηβεία και φυσικά αργότερα στην εφηβεία. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου, 1983, σελ. 76).

8. Προτάσεις - Σχόλια.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (72%) ανέφερε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία.

Αυτό δείχνει ότι οι νέοι έδειξαν ευαισθητοποιημένοι, προβληματισμένοι και ενδιαφέρον για το θέμα απέναντι στον θεσμό και την προστασία του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται την προστασία της φυσικής οικογένειας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (38%) απάντησε ότι θα ήθελε να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό.

(Ανδρών ημιαστικής περιοχής)

1. Ενημέρωση για υιοθεσία.

Από τα συμπεράσματα της έρευνας το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής (53%) γνώριζε την υιοθεσία.

Επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (55%) απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για τα παιδιά.

Η υιοθεσία - ένας θεσμός γνωστός από τους αρχαίους χρόνους- σήμερα θεωρείται σαν η μοναδική σωστή λύση στο πρόβλημα του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται το φυσικό οικογενειακό περιβάλλον. Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (54%) πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και το (29%) από τον τύπο. Ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό (65%) ανέφερε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις από το αρμόδιο υπουργείο.

2. Γάμος και απόκτηση παιδιών.

Όλο το ποσοστό του δείγματος (100%) θεωρήθηκε ότι τα παιδιά φέρνουν ευτυχία σ' έναν γάμο. Ως εναλλακτική λύση για απόκτηση παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος θα διαλέξει σαν λύση την υιοθεσία (55%).

3. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (64%) θεώρησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς την συμπεριφορά φυσιολογικά. Ωστόσο το (24%) πιστεύει ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι προβληματικά.

Οι προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά ήταν ιδιαίτερα έντονες σε παλιότερους ιστορικούς χρόνους και η μορφή της υιοθεσίας ήταν διαφορετική. Στην εποχή μας πολλές από τις προκαταλήψεις

έχουν ξεπεραστεί και η μορφή της υιοθεσίας έχει αλλάξει (ως προς το συμφέρον του παιδιού).

4. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (94%) ανέφερε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων.

Για να εξακριβωθεί κατά πόσο οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι κατάλληλοι να υιοθετήσουν, ο νόμος περί υιοθεσίας επιβάλλει να γίνει επισταμένη κοινωνική έρευνα από αναγνωρισμένη κοινωνική υπηρεσία. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 23).

Όλες οι προϋποθέσεις για τους υποψηφίους γονείς θεωρήθηκαν το ίδιο σημαντικές από τον πληθυσμό του δείγματος. Το μεγαλύτερο ποσοστό (30%) θεώρησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί και το μικρότερο ποσοστό (2%) αναφέρθηκε στο να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς.

Σημασία μεγάλη έχει η εκτίμηση της συναισθηματικής ωριμότητας των γονέων και πόσο η υιοθεσία γίνεται μόνο για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των γονιών και πόσο λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη του παιδιού. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου 1983, σελ. 62).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (53%) ανέφερε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 35-45

χρονών και το (47%) ανέφερε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών.

Τα επιχειρήματα υπέρ των νέων σε ηλικία θετών γονέων για υιοθεσίες βρεφών και νηπίων είναι πάρα πολλά. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη μεγαλύτερη διάθεση και αντοχή που έχουν οι νέοι γονείς για να μεγαλώσουν ένα παιδί, την ευελιξία, ευρύτητα αντιλήψεων και σύγχρονο τρόπο σκέψης στη διαπαιδαγώγηση που χαρακτηρίζουν κατά κανόνα τους νεώτερους, το μεγαλύτερο προσδόκιμο επιβίωσης. (Κουσίδου Τ. "Σκέψεις και προτάσεις για συμπλήρωση και τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά στην υιοθεσία ανηλίκων", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1982, Αρ. 57, σελ. 45).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος έδωσαν έμφαση στην καλή ψυχική υγεία που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς (65%) και στην καλή σωματική υγεία (35%).

Η προϋπόθεση για καλή σωματική υγεία που πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι γιατί η υιοθεσία, με πρωταρχικό στόχο το συμφέρον του παιδιού, αλλά παράλληλα και στο συμφέρον των γονέων μακροπρόθεσμα είναι μια διαδικασία συνεχής, είναι μια εξελικτική επεξεργασία ζωής. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου 1983, σελ. 68).

Όσον αφορά το ερώτημα ποιοι πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων, το μεγαλύτερο ποσοστό αναφέρθηκε στους κοινωνικούς λειτουργούς (51%).

Οι κοινωνικοί λειτουργοί συνεργάζονται με τους θετούς γονείς και συγκεντρώνουν κάθε στοιχείο που τους βοηθά στην διερεύνηση της καταλληλότητάς τους. Επειδή η υιοθεσία είναι ένα πολύ λεπτό

και πολύπλευρο θέμα είναι συχνά απαραίτητη η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες (παιδίατρους, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, νομικούς). (Κουσίδου Τ. "Πρόνοια για την άγαμη μητέρα και το παιδί της στην Ελλάδα", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1977, Αρ. 42, σελ. 68).

5. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

Σύμφωνα με τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος ανδρών ημιαστικής περιοχής, διαπιστώνεται ότι "ιδανικό" παιδί για υιοθεσία θεωρείται το σωματικά υγιές παιδί (22%), το διανοητικά υγιές παιδί (26%), το παιδί βάσει της ηλικίας του (19%) και το παιδί βάσει του φύλου (14%).

Όσο αφορά στην ερώτηση "υιοθεσία και καταγωγή" το (34%) ανέφερε ότι η εθνική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί, το (33%) ανέφερε ότι η φυλετική καταγωγή θα έπαιζε ρόλο για να υιοθετήσουν ένα παιδί και το (33%) ανέφερε ότι δεν θα έπαιζε κανέναν ρόλο.

Οι στάσεις της κοινωνίας - δηλαδή του περιβάλλοντος του παιδιού - έχουν μεγάλη σημασία για την επιτυχία της υιοθεσίας και διευκολύνουν όλους τους φορείς που ασχολούνται με το θέμα, να στραφούν προς την υιοθεσία με περισσότερη εμπιστοσύνη στην πραγματοποίηση διακρατικών υιοθεσιών ανεξάρτητα από το χρώμα του παιδιού. (Τσιάντης Ι. "Εκτίμηση της ικανότητας των γονιών για παροχή ικανοποιητικής φροντίδας με αναφορά την υιοθεσία", Εγκέφαλος 26, 1989, σελ. 63).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (82%) ανέφερε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες.

Σύμφωνα με τη Μ. Μαγκανιώτου (1974) υπάρχουν δύο στοιχεία που εμποδίζουν τον Έλληνα να υιοθετήσει ένα ανάπηρο παιδί. Το πρώτο είναι ότι γεννιόμαστε με τη μανία του κάλλους και της τελειότητας. Το δεύτερο είναι η οικονομική ανασφάλεια. Ένα παιδί με πρόβλημα πιθανώς να έχει έξοδα.

Σύμφωνα με το φύλο του παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό (53%) έδειξε ιδιαίτερη προτίμηση στο αγόρι.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (82%) ανέφερε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας κι αυτό γιατί τα παιδιά μικρής ηλικίας προσαρμόζονται πιο καλά και δεν δημιουργούν προβλήματα στην οικογένεια. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 44).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος θα υιοθετούσαν παιδί βρεφικής ηλικίας για τους εξής λόγους: το παιδί θα περάσει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (57%) και οι γονείς θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (24%).

Το (100%) του δείγματος θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας για τον εξής λόγο ότι αποφεύγονται οι δυσκολίες της βρεφικής ηλικίας.

Μεγαλύτερα παιδιά υιοθετούνται στις περιπτώσεις που υπάρχει μεγάλο άγχος σχετικά με την υγεία του παιδιού. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 44).

6. Φόβοι με την υιοθεσία.

Ο ερευνώμενος πληθυσμός δείχνει να έχει κάποιους ενδιασμούς, προκαταλήψεις και φόβους πριν την υιοθεσία.

Διακατέχονται από ποικίλους φόβους όπως είναι η πιθανή παρουσία της φυσικής μητέρας (21%), τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (31%), την σωματική υγεία του παιδιού (11%), την ψυχική υγεία του παιδιού (16%), το παιδί μπορεί να μοιάσει τους φυσικούς γονείς (21%).

Οι φόβοι που δείχνει να έχει ο ερευνώμενος πληθυσμός μετά την υιοθεσία είναι: οι αρνητικές αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (52%), και η παρουσία της φυσικής μητέρας (39%).

Απόρροια της στάσης αυτής είναι η υπερπροστασία του παιδιού και η ανασφάλειά τους για την διεκδίκηση του παιδιού από την φυσική μητέρα. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας" 1985, σελ. 128).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (48%) ανέφερε ότι με την υιοθεσία θα νιώθουν τα ζευγάρια ότι έχουν ολοκληρωθεί σαν οικογένεια και το (43%) η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στην όλη ζωή του ζευγαριού.

Πιστεύουν ότι μετά την υιοθεσία οι ενδοοικογενειακές σχέσεις καλυτερεύουν, το παιδί συμπληρώνει την ευτυχία της οικογένειας. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 114).

7. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του ερευνώμενου πληθυσμού (82%) ανέφερε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό, ενώ το (18%) ανέφερε ότι το παιδί δεν έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό.

Τα παιδιά πρέπει να μαθαίνουν την πραγματική τους προέλευση όσο το δυνατό νωρίτερα. Η μη ενημέρωση για την υιοθεσία, δεν στερεί μόνο τον υιοθετημένο από το δικαίωμά του να γνωρίζει, αλλά συμβάλλει στην εντατικοποίηση της αναζήτησής του. Η μυστικότητα, η συσκότιση, η ασάφεια που δυστυχώς πολλές φορές συνοδεύουν την υιοθεσία φαίνεται να δυναμώνουν την περιέργεια και την επιθυμία της αναζήτησης. (Triseliotis J., Κουσίδου Τ. "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή", 1989, σελ. 166).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (28%) ανέφερε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σε όλες τις ηλικίες, ενώ το (24%) ανέφερε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού παιδιού είναι η παιδική ηλικία (5-8 ετών) και η ηλικία των 20 ετών. Άσχετα πάντως με τον τρόπο που γίνεται η ενημέρωση τα ευρέα όρια που έχουν τεθεί για την ενημέρωση του παιδιού είναι μεταξύ πέντε και οκτώ χρονών. Εκείνο που είναι βέβαιο και αποδεδειγμένο είναι πως αν το παιδί ενημερωθεί μετά τα δέκα χρόνια μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα (όπως απλή παροδική διατάραξη των σχέσεων με τους θετούς γονείς, μέχρι σοβαρές ψυχολογικές διαταραχές). Αυτό συμβαίνει γιατί μετά τα δέκα χρόνια, το παιδί περνάει στην προ-εφηβεία και φυσικά αργότερα στην εφηβεία. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου, 1983, σελ. 76).

8. Προτάσεις - Σχόλια.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (76%) ανέφερε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία.

Αυτό δείχνει ότι οι νέοι έδειξαν ευαισθητοποιημένοι, προβληματισμένοι και ενδιαφέρον για το θέμα απέναντι στον θεσμό και την προστασία του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται την προστασία της φυσικής οικογένειας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (69%) απάντησε ότι θα ήθελε να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό.

(Ανδρών αγροτικής περιοχής)

1. Ενημέρωση για υιοθεσία.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής (50%) γνώριζε την υιοθεσία.

Επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (56%) απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για τα παιδιά.

Η υιοθεσία - ένας θεσμός γνωστός από τους αρχαίους χρόνους- σήμερα θεωρείται σαν η μοναδική σωστή λύση στο πρόβλημα του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται το φυσικό οικογενειακό περιβάλλον.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (56%) πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και το (22%) από τον τύπο. Ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό (69%)

ανέφερε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις από το αρμόδιο υπουργείο.

2. Γάμος και απόκτηση παιδιών.

Όλο το ποσοστό του δείγματος (100%) θεωρήθηκε ότι τα παιδιά φέρνουν ευτυχία σ' έναν γάμο. Ως εναλλακτική λύση για απόκτηση παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος θα διαλέξει σαν λύση την υιοθεσία (58%) και την εξωσωματική γονιμοποίηση (42%).

3. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (75%) θεώρησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς την συμπεριφορά φυσιολογικά. Ωστόσο το (13%) πιστεύει ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι προβληματικά.

Οι προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά ήταν ιδιαίτερα έντονες σε παλιότερους ιστορικούς χρόνους και η μορφή της υιοθεσίας ήταν διαφορετική. Στην εποχή μας πολλές από τις προκαταλήψεις έχουν ξεπεραστεί και η μορφή της υιοθεσίας έχει αλλάξει (ως προς το συμφέρον του παιδιού).

4. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

Όλο το ποσοστό του δείγματος (100%) ανέφερε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων.

Για να εξακριβωθεί κατά πόσο οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι κατάλληλοι να υιοθετήσουν, ο νόμος περί υιοθεσίας επιβάλλει να γίνει επισταμένη κοινωνική έρευνα από αναγνωρισμένη κοινωνική υπηρεσία. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 23).

Όλες οι προϋποθέσεις για τους υποψηφίους γονείς θεωρήθηκαν το ίδιο σημαντικές από τον πληθυσμό του δείγματος. Το μεγαλύτερο ποσοστό (19%) θεώρησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί και το (15%) να είναι αγαπημένοι και σύμφωνοι για κάθε τι που αφορά την υιοθεσία.

Σημασία μεγάλη έχει η εκτίμηση της συναισθηματικής ωριμότητας των γονέων και πόσο η υιοθεσία γίνεται μόνο για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των γονιών και πόσο λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη του παιδιού. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου 1983, σελ. 62).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (53%) ανέφερε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 35-45 χρονών και το (35%) ανέφερε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών.

Τα επιχειρήματα υπέρ των νέων σε ηλικία θετών γονέων για υιοθεσίες βρεφών και νηπίων είναι πάρα πολλά. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη μεγαλύτερη διάθεση και αντοχή που έχουν οι νέοι γονείς για να μεγαλώσουν ένα παιδί, την ευελιξία, ευρύτητα αντιλήψεων και σύγχρονο τρόπο σκέψης στη διαπαιδαγώγηση που χαρακτηρίζουν κατά κανόνα τους νεώτερους, το μεγαλύτερο

προσδόκιμο επιβίωσης. (Κουσίδου Τ. "Σκέψεις και προτάσεις για συμπλήρωση και τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά στην υιοθεσία ανηλίκων", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1982, Αρ. 57, σελ. 45).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος (63%) έδωσαν έμφαση στην καλή ψυχική υγεία που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς και το (32%) στην καλή σωματική υγεία.

Η προϋπόθεση για καλή σωματική υγεία που πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι γιατί η υιοθεσία, με πρωταρχικό στόχο το συμφέρον του παιδιού, αλλά παράλληλα και στο συμφέρον των γονέων μακροπρόθεσμα είναι μια διαδικασία συνεχής, είναι μια εξελικτική επεξεργασία ζωής. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου 1983, σελ. 68).

Όσον αφορά το ερώτημα ποιοι πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων, το μεγαλύτερο ποσοστό αναφέρθηκε στους κοινωνικούς λειτουργούς (37%).

Οι κοινωνικοί λειτουργοί συνεργάζονται με τους θετούς γονείς και συγκεντρώνουν κάθε στοιχείο που τους βοηθά στην διερεύνηση της καταλληλότητάς τους. Επειδή η υιοθεσία είναι ένα πολύ λεπτό και πολύπλευρο θέμα είναι συχνά απαραίτητη η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες (παιδίατρους, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, νομικούς). (Κουσίδου Τ. "Πρόνοια για την άγαμη μητέρα και το παιδί της στην Ελλάδα", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1977, Αρ. 42, σελ. 68).

5. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

Σύμφωνα με τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος ανδρών αγροτικής περιοχής, διαπιστώνεται ότι "ιδανικό" παιδί για υιοθεσία θεωρείται το σωματικά υγιές παιδί (28%), το διανοητικά υγιές παιδί (24%), και βάση του να μην υπάρχουν στη ζωή οι φυσικοί του γονείς (21%).

Όσο αφορά στην ερώτηση "υιοθεσία και καταγωγή" το (50%) ανέφερε ότι δεν θα έπαιζε κανένα ρόλο η εθνική και φυλετική καταγωγή του παιδιού, το (25%) θα έπαιζε ρόλο εθνική καταγωγή και το (19%) ανέφερε ότι θα έπαιζε ρόλο η φυλετική καταγωγή.

Οι στάσεις της κοινωνίας - δηλαδή του περιβάλλοντος του παιδιού - έχουν μεγάλη σημασία για την επιτυχία της υιοθεσίας και διευκολύνουν όλους τους φορείς που ασχολούνται με το θέμα, να στραφούν προς την υιοθεσία με περισσότερη εμπιστοσύνη στην πραγματοποίηση διακρατικών υιοθεσιών ανεξάρτητα από το χρώμα του παιδιού. (Τσιάντης Ι. "Εκτίμηση της ικανότητας των γονιών για παροχή ικανοποιητικής φροντίδας με αναφορά την υιοθεσία", Εγκέφαλος 26, 1989, σελ. 63).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (44%) ανέφερε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες.

Σύμφωνα με τη Μ. Μαγκανιώτου (1974) υπάρχουν δύο στοιχεία που εμποδίζουν τον Έλληνα να υιοθετήσει ένα ανάπηρο παιδί. Το πρώτο είναι ότι γεννιόμαστε με τη μανία του κάλλους και της τελειότητας. Το δεύτερο είναι η οικονομική ανασφάλεια. Ένα παιδί με πρόβλημα πιθανώς να έχει έξοδα.

Σύμφωνα με το φύλο του παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό (53%) έδειξε ιδιαίτερη προτίμηση στο αγόρι.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (87%) ανέφερε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο.

Οι ερωτώμενοι δείχνουν να έχουν παιδοκεντρικά κίνητρα με κέντρο αναφοράς το παιδί χωρίς να υποκινούνται από προσωπικές ανάγκες τους (πχ. το κορίτσι "ομορφαίνει" το σπίτι και το αγόρι "να πάρει την δουλεία του πατέρα του").

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (62%) ανέφερε ότι θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας κι αυτό γιατί τα παιδιά μικρής ηλικίας προσαρμόζονται πιο καλά και δεν δημιουργούν προβλήματα στην οικογένεια. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 44).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος θα υιοθετούσαν παιδί βρεφικής ηλικίας για τους εξής λόγους: το παιδί θα περάσει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετική οικογένεια (43%) και οι γονείς θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (44%).

Το (67%) του δείγματος θα υιοθετούσε παιδί παιδικής ηλικίας για τον εξής λόγο ότι όσο μεγαλύτερο είναι το παιδί τόσο πιο καλά φαίνεται η σωματική και ψυχική του κατάσταση.

6. Φόβοι με την υιοθεσία.

Ο ερευνώμενος πληθυσμός δείχνει να έχει κάποιους φόβους πριν την υιοθεσία. Οι φόβοι είναι: οι αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (54%), την πιθανή παρουσία της φυσικής μητέρας (38%), και το ότι είναι δύσκολο να είναι κανείς γονιός (8%).

Οι φόβοι που δείχνει να έχει ο ερευνώμενος πληθυσμός μετά την υιοθεσία είναι: οι αρνητικές αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (41%), και η παρουσία της φυσικής μητέρας (37%).

Απόρροια της στάσης αυτής είναι η υπερπροστασία του παιδιού και η ανασφάλειά τους για την διεκδίκηση του παιδιού από

την φυσική μητέρα. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας" 1985, σελ. 128).

Το (60%) του δείγματος ανέφερε ότι η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στην όλη ζωή του ζευγαριού και το (40%) θα νιώθουν ότι έχουν ολοκληρωθεί σαν οικογένεια.

Πιστεύουν ότι μετά την υιοθεσία οι ενδοοικογενειακές σχέσεις καλυτερεύουν, το παιδί συμπληρώνει την ευτυχία της οικογένειας. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ. 114).

7. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του ερευνώμενου πληθυσμού (81%) ανέφερε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό, ενώ το (13%) ανέφερε ότι το παιδί δεν έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό.

Τα παιδιά πρέπει να μαθαίνουν την πραγματική τους προέλευση όσο το δυνατό νωρίτερα. Η μη ενημέρωση για την υιοθεσία, δεν στερεί μόνο τον υιοθετημένο από το δικαίωμά του να γνωρίζει, αλλά συμβάλλει στην εντατικοποίηση της αναζήτησής του. Η μυστικότητα, η συσκότιση, η ασάφεια που δυστυχώς πολλές φορές συνοδεύουν την υιοθεσία φαίνεται να δυναμώνουν την περιέργεια και την επιθυμία της αναζήτησης. (Triseliotis J., Κουσίδου Τ. "Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή", 1989, σελ. 166).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (55%) ανέφερε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σε όλες τις ηλικίες, ενώ το (13%) ανέφερε ότι κατάλληλη ηλικία ενημέρωσης του θετού

παιδιού είναι η παιδική ηλικία (5-8 ετών). Άσχετα πάντως με τον τρόπο που γίνεται η ενημέρωση τα ευρέα όρια που έχουν τεθεί για την ενημέρωση του παιδιού είναι μεταξύ πέντε και οκτώ χρονών. Εκείνο που είναι βέβαιο και αποδεδειγμένο είναι πως αν το παιδί ενημερωθεί μετά τα δέκα χρόνια μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα (όπως απλή παροδική διατάραξη των σχέσεων με τους θετούς γονείς, μέχρι σοβαρές ψυχολογικές διαταραχές). Αυτό συμβαίνει γιατί μετά τα δέκα χρόνια, το παιδί περνάει στην προεφηβεία και φυσικά αργότερα στην εφηβεία. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου, 1983, σελ. 76).

8. Προτάσεις - Σχόλια.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (81%) ανέφερε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία.

Αυτό δείχνει ότι οι νέοι έδειξαν ευαισθητοποιημένοι, προβληματισμένοι και ενδιαφέρον για το θέμα απέναντι στον θεσμό και την προστασία του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται την προστασία της φυσικής οικογένειας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (50%) απάντησε ότι θα ήθελε να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό.

(Γυναίκες αστικής περιοχής)

1. Ενημέρωση για υιοθεσία.

Από τα συμπεράσματα της έρευνας το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής (54%) γνώριζε την υιοθεσία από τις μορφές της παιδικής προστασίας.

Επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (54%) απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για τα παιδιά.

Η υιοθεσία - ένας θεσμός γνωστός από τους αρχαίους χρόνους- σήμερα θεωρείται σαν η μοναδική σωστή λύση στο πρόβλημα του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται το φυσικό οικογενειακό περιβάλλον. Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (35%) πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα

μέσα μαζικής ενημέρωσης, και το (46%) από τον τύπο. Ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (40%) ανέφερε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις από το αρμόδιο υπουργείο.

2. Γάμος και απόκτηση παιδιών.

Η πλειονότητα του δείγματος γυναικών αστικής περιοχής (82%) θεώρησε ότι τα παιδιά φέρνουν ευτυχία σ' έναν γάμο και ότι ολοκληρώνουν έναν γάμο (12%). Επίσης δεν προτίμησαν την απάντηση "δεν θα αναζητούσα λύση αν δεν θα μπορούσα να αποκτήσω παιδί". Ως εναλλακτικές λύσεις για την απόκτηση παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος θα διαλέξει σαν λύση την υιοθεσία (48%) και την εξωσωματική γονιμοποίηση (52%).

3. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (50%) θεώρησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς την συμπεριφορά φυσιολογικά.

Οι προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά ήταν ιδιαίτερα έντονες σε παλιότερους ιστορικούς χρόνους και η μορφή της υιοθεσίας ήταν διαφορετική. Στην εποχή μας πολλές από τις προκαταλήψεις έχουν ξεπεραστεί και η μορφή της υιοθεσίας έχει αλλάξει (ως προς το συμφέρον του παιδιού).

4. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

Όλο το ποσοστό του δείγματος (100%) ανέφερε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων.

Για να εξακριβωθεί κατά πόσο οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι κατάλληλοι να υιοθετήσουν, ο νόμος περί υιοθεσίας επιβάλλει να γίνει επισταμένη κοινωνική έρευνα από αναγνωρισμένη κοινωνική υπηρεσία. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ.23).

Όλες οι προϋποθέσεις για τους υποψηφίους γονείς θεωρήθηκαν το ίδιο σημαντικές από τον πληθυσμό του δείγματος. Το μεγαλύτερο ποσοστό (27%) θεώρησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί και κανένας (0%) δεν αναφέρθηκε στο να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς. Χαρακτηριστικά είναι τα παιδοκεντρικά κίνητρα, δηλαδή η υιοθεσία υπαγορεύεται από την βαθύτερη ανάγκη να βοηθηθεί ένα απροστάτευτο παιδί, για να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί φυσιολογικά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (56%) ανέφερε ότι είναι καλύτερα να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών και το (33%) ανέφερε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 35-45 χρονών.

Τα επιχειρήματα υπέρ των νέων σε ηλικία θετών γονέων για υιοθεσίες βρεφών και νηπίων είναι πάρα πολλά. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη μεγαλύτερη διάθεση και αντοχή που έχουν οι νέοι γονείς για να μεγαλώσουν ένα παιδί, την ευελιξία, ευρύτητα αντιλήψεων και σύγχρονο τρόπο σκέψης στη διαπαιδαγώγηση που χαρακτηρίζουν κατά κανόνα τους νεώτερους, το μεγαλύτερο προσδόκιμο επιβίωσης. (Κουσίδου Τ. "Σκέψεις και προτάσεις για συμπλήρωση και τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά στην υιοθεσία ανηλίκων", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1982, Αρ. 57, σελ. 45).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος όσο αφορά την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων έδωσαν έμφαση στην ψυχική υγεία (56%) και στην καλή σωματική υγεία (44%). Σύμφωνα με τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι η σωματική και ψυχική υγεία ώστε να υπάρχει σχετική ασφάλεια ότι το παιδί δεν θα τους στερηθεί εξαιτίας θανάτου ή μακροχρόνιων ασθενειών.(Σημειώσεις "Βασικά Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας", 1982, σελ. 37).

Όσον αφορά το ερώτημα ποιοι πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων, το μεγαλύτερο ποσοστό αναφέρθηκε στους κοινωνικούς λειτουργούς (52%). Τη μελέτη των υποψηφίων θετών γονέων και την προετοιμασία τους για την υιοθεσία έχει αναλάβει το Τμήμα Υιοθεσιών.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί συνεργάζονται με τους θετούς γονείς και συγκεντρώνουν κάθε στοιχείο που τους βοηθά στην διερεύνηση της καταλληλότητάς τους. Επειδή η υιοθεσία είναι ένα πολύ λεπτό και πολύπλευρο θέμα είναι συχνά απαραίτητη η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες (παιδίατρους, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, νομικούς). (Κουσίδου Τ. "Πρόνοια για την άγαμη μητέρα και το παιδί της στην Ελλάδα", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1977, Αρ. 42, σελ. 68).

5. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

Σχετικά με τα κριτήρια τα οποία ανέφερε ο ερευνώμενος πληθυσμός διαπιστώνεται ότι "το ιδανικό παιδί" για υιοθεσία θεωρείται το σωματικώς (22%) και πνευματικώς (30%) υγιές παιδί και το παιδί μικρής ηλικίας (20%).

Η εθνική καταγωγή είναι ένα κριτήριο στο οποίο αναφέρθηκε το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος (50%). Η στάση της κοινωνίας - δηλ. του περιβάλλοντος του παιδιού - έχει μεγάλη σημασία για την επιτυχία της υιοθεσίας και διευκολύνει όλους τους φορείς που ασχολούνται με το θέμα να στραφούν προς την υιοθεσία με περισσότερη εμπιστοσύνη στην πραγματοποίηση διακρατικών υιοθεσιών.(Τσιάντης Ι. "Εκτίμηση της ικανότητας των γονιών για παροχή ικανοποιητικής φροντίδας με αναφορά την υιοθεσία", Εγκέφαλος 26, 1989, σελ. 23).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (70%) ανέφερε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες παρά μόνο ένα μικρό ποσοστό απάντησε ότι θα υιοθετούσε.

Σύμφωνα με τη Μ. Μαγκανιώτου (1974) υπάρχουν δύο στοιχεία που εμποδίζουν τον Έλληνα να υιοθετήσει ένα ανάπηρο παιδί. Το πρώτο είναι ότι γεννιόμαστε με τη μανία του κάλλους και της τελειότητας. Το δεύτερο είναι η οικονομική ανασφάλεια. Ένα παιδί με πρόβλημα πιθανώς να έχει έξοδα.

Σύμφωνα με το φύλο του παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό (66%) έδειξε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο του παιδιού. Οι ερωτώμενοι δείχνουν να έχουν παιδοκεντρικά κίνητρα, με κέντρο αναφοράς το παιδί χωρίς να υποκινούνται από προσωπικές ανάγκες(έτσι π.χ. η προτίμηση σε κορίτσι επειδή "ομορφαίνει το σπίτι" και αγόρι επειδή "να πάρει την δουλειά του πατέρα").

Όσο αφορά την ηλικία που θα προτιμούσαν να έχει το θετό παιδί όλο το ποσοστό του δείγματος (100%) θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας. Και αυτό γιατί το παιδί περνάει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (54%) και οι γονείς θα μπορούσαν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (38%). Η

προετοιμασία του μεγαλύτερου παιδιού για την υιοθεσία είναι δυσκολότερη. Το παιδί έχει περάσει από πολλές τραυματικές εμπειρίες και χρειάζεται βοήθεια για να δεχθεί μια καινούργια σχέση με εμπιστοσύνη. Μεγαλύτερα παιδιά υιοθετούνται σε περιπτώσεις που υπάρχει μεγάλο άγχος σχετικά με την υγεία του παιδιού. (Σημειώσεις "Βασικά Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας", 1982, σελ.69).

6. Φόβοι με την υιοθεσία.

Ο ερευνώμενος πληθυσμός δείχνει να έχει κάποιους ενδοιασμούς, προκαταλήψεις και φόβους πριν την υιοθεσία. Διακατέχονται από ποικίλους φόβους όπως είναι ο φόβος για τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (40%), την σωματική υγεία του παιδιού (35%).

Οι φόβοι που δείχνει να έχει ο ερευνώμενος πληθυσμός μετά την υιοθεσία είναι κατά τα μεγαλύτερα ποσοστά ο φόβος της αρνητικής αντίδρασης του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (48%), και ο φόβος της παρουσίας της φυσικής μητέρας στη ζωή του παιδιού (48%).

Απόρροια της στάσης αυτής είναι η υπερπροστασία του παιδιού και η ανασφάλειά τους για την διεκδίκηση του παιδιού από τους φυσικούς του γονείς. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας" 1985, σελ. 128).

Ο ερευνώμενος πληθυσμός έδειξε ότι πιστεύει πώς η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στην όλη ζωή του ζευγαριού (37%) και ότι θα ολοκληρωθούν σαν οικογένεια (63%).

7. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του ερευνώμενου πληθυσμού (87%) ανέφερε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (38%) ανέφερε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σε ηλικία (5-8 ετών). Τα παιδιά πρέπει να μαθαίνουν την πραγματική τους προέλευση όσο το δυνατόν νωρίτερα. Τα ευρέα όρια που έχουν τεθεί για την ενημέρωση του παιδιού είναι μεταξύ πέντε και οκτώ χρονών. Εκείνο που είναι βέβαιο και αποδεδειγμένο είναι πως αν το παιδί ενημερωθεί μετά τα δέκα χρόνια μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα (όπως απλή παροδική διατάραξη των σχέσεων με τους θετούς γονείς, μέχρι σοβαρές ψυχολογικές διαταραχές). Αυτό συμβαίνει γιατί μετά τα δέκα χρόνια, το παιδί περνάει στην προεφηβεία και φυσικά αργότερα στην εφηβεία. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου, 1983, σελ. 76).

8. Προτάσεις - Σχόλια.

Από την ενότητα των ερωτήσεων που αναφέρονται στις προτάσεις - σχόλια το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (58%) ανέφερε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία.

Αυτό δείχνει ότι οι νέοι έδειξαν ευαισθητοποιημένοι, προβληματισμένοι και ενδιαφέρον για το θέμα απέναντι στον θεσμό και την προστασία του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται την προστασία της φυσικής οικογένειας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (72%) απάντησε ότι θα ήθελε να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό.

και την προστασία του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται την προστασία της φυσικής οικογένειας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (72%) απάντησε ότι θα ήθελε να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό.

(Γυναίκες ημιαστικής περιοχής)

1. Ενημέρωση για υιοθεσία.

Από τα συμπεράσματα της έρευνας το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής (44%) γνώριζε την υιοθεσία από τις μορφές της παιδικής προστασίας.

Επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (52%) απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για τα παιδιά.

Η υιοθεσία - ένας θεσμός γνωστός από τους αρχαίους χρόνους- σήμερα θεωρείται σαν η μοναδική σωστή λύση στο πρόβλημα του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται το φυσικό

οικογενειακό περιβάλλον. Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (39%) πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και το (42%) από τον τύπο. Ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (65%) ανέφερε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις από το αρμόδιο υπουργείο.

2. Γάμος και απόκτηση παιδιών.

Όλο το ποσοστό του δείγματος γυναικών ημιαστικής περιοχής θεώρησε ότι τα παιδιά φέρνουν ευτυχία σ' έναν γάμο και ότι το παιδί φέρνει κοντά το ζευγάρι (94% και 6% αντίστοιχα). Επίσης δεν προτίμησαν την απάντηση "δεν θα αναζητούσα λύση αν δεν θα μπορούσα να αποκτήσω παιδί". Ως εναλλακτικές λύσεις για την απόκτηση παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος θα διαλέξει σαν λύση την υιοθεσία (48%) και την εξωσωματική γονιμοποίηση (48%).

3. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (82%) θεώρησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς την συμπεριφορά φυσιολογικά.

Οι προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά ήταν ιδιαίτερα έντονες σε παλιότερους ιστορικούς χρόνους και η μορφή της υιοθεσίας ήταν διαφορετική. Στην εποχή μας πολλές από τις προκαταλήψεις έχουν ξεπεραστεί και η μορφή της υιοθεσίας έχει αλλάξει (ως προς το συμφέρον του παιδιού).

4. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

Όλο το ποσοστό του δείγματος (100%) ανέφερε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων.

Για να εξακριβωθεί κατά πόσο οι υπόψήφιοι θετοί γονείς είναι κατάλληλοι να υιοθετήσουν, ο νόμος περί υιοθεσίας επιβάλλει να γίνει επισταμένη κοινωνική έρευνα από αναγνωρισμένη κοινωνική υπηρεσία. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ.23).

Όλες οι προϋποθέσεις για τους υποψηφίους γονείς θεωρήθηκαν το ίδιο σημαντικές από τον πληθυσμό του δείγματος. Το μεγαλύτερο ποσοστό (27%) θεώρησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί και κανένας (0%) δεν αναφέρθηκε στο να μην έχουν άγχος για το αν θα μοιάσει τους φυσικούς γονείς. Χαρακτηριστικά είναι τα παιδοκεντρικά κίνητρα, δηλαδή η υιοθεσία υπαγορεύεται από την βαθύτερη ανάγκη να βοηθηθεί ένα απροστάτευτο παιδί, για να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί φυσιολογικά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (47%) ανέφερε ότι είναι καλύτερα να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών και το (53%) ανέφερε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 35-45 χρονών.

Τα επιχειρήματα υπέρ των νέων σε ηλικία θετών γονέων για υιοθεσίες βρεφών και νηπίων είναι πάρα πολλά. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη μεγαλύτερη διάθεση και αντοχή που έχουν οι νέοι γονείς για να μεγαλώσουν ένα παιδί, την ευελιξία, ευρύτητα αντιλήψεων και σύγχρονο τρόπο σκέψης στη διαπαιδαγώγηση που χαρακτηρίζουν κατά κανόνα τους νεώτερους, το μεγαλύτερο προσδόκιμο επιβίωσης. (Κουσίδου Τ. "Σκέψεις και προτάσεις για συμπλήρωση και τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά στην

υιοθεσία ανηλίκων", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1982, Αρ. 57, σελ. 45).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος όσο αφορά την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων έδωσαν έμφαση στην ψυχική υγεία (68%) και στην καλή σωματική υγεία (32%). Σύμφωνα με τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι η σωματική και ψυχική υγεία ώστε να υπάρχει σχετική ασφάλεια ότι το παιδί δεν θα τους στερηθεί εξαιτίας θανάτου ή μακροχρόνιων ασθενειών. (Σημειώσεις "Βασικά Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας", 1982, σελ. 37).

Όσον αφορά το ερώτημα ποιοι πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων, το μεγαλύτερο ποσοστό αναφέρθηκε στους κοινωνικούς λειτουργούς (38%). Τη μελέτη των υποψηφίων θετών γονέων και την προετοιμασία τους για την υιοθεσία έχει αναλάβει το Τμήμα Υιοθεσιών.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί συνεργάζονται με τους θετούς γονείς και συγκεντρώνουν κάθε στοιχείο που τους βοηθά στην διερεύνηση της καταλληλότητάς τους. Επειδή η υιοθεσία είναι ένα πολύ λεπτό και πολύπλευρο θέμα είναι συχνά απαραίτητη η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες (παιδιάτρους, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, νομικούς). (Κουσίδου Τ. "Πρόνοια για την άγαμη μητέρα και το παιδί της στην Ελλάδα", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1977, Αρ. 42, σελ. 68).

5. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

Σχετικά με τα κριτήρια τα οποία ανέφερε ο ερευνώμενος πληθυσμός διαπιστώνεται ότι "το ιδανικό παιδί" για υιοθεσία

θεωρείται το σωματικώς (31%) και πνευματικώς (28%) υγιές παιδί και το παιδί μικρής ηλικίας (19%).

Η εθνική και φυλετική καταγωγή είναι ένα κριτήριο στο οποίο αναφέρθηκε το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος (56%). Η στάση της κοινωνίας - δηλ. του περιβάλλοντος του παιδιού - έχει μεγάλη σημασία για την επιτυχία της υιοθεσίας και διευκολύνει όλους τους φορείς που ασχολούνται με το θέμα να στραφούν προς την υιοθεσία με περισσότερη εμπιστοσύνη στην πραγματοποίηση διακρατικών υιοθεσιών. (Τσιάντης Ι. "Εκτίμηση της ικανότητας των γονιών για παροχή ικανοποιητικής φροντίδας με αναφορά την υιοθεσία", Εγκέφαλος 26, 1989, σελ. 23).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (68%) ανέφερε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες.

Σύμφωνα με τη Μ. Μαγκανιώτου (1974) υπάρχουν δύο στοιχεία που εμποδίζουν τον Έλληνα να υιοθετήσει ένα ανάπηρο παιδί. Το πρώτο είναι ότι γεννιόμαστε με τη μανία του κάλλους και της τελειότητας. Το δεύτερο είναι η οικονομική ανασφάλεια. Ένα παιδί με πρόβλημα πιθανώς να έχει έξοδα.

Σύμφωνα με το φύλο του παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό (74%) έδειξε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο του παιδιού. Οι ερωτώμενοι δείχνουν να έχουν παιδοκεντρικά κίνητρα, με κέντρο αναφοράς το παιδί χωρίς να υποκινούνται από προσωπικές ανάγκες (έτσι π.χ. η προτίμηση σε κορίτσι επειδή "ομορφαίνει το σπίτι" και αγόρι επειδή "να πάρει την δουλειά του πατέρα").

Όσο αφορά την ηλικία που θα προτιμούσαν να έχει το θετό παιδί όλο το ποσοστό του δείγματος (82%) θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας. Και αυτό γιατί το παιδί περνάει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (52%) και οι γονείς θα

μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (35%). Η προετοιμασία του μεγαλύτερου παιδιού για την υιοθεσία είναι δυσκολότερη. Το παιδί έχει περάσει από πολλές τραυματικές εμπειρίες και χρειάζεται βοήθεια για να δεχθεί μια καινούργια σχέση με εμπιστοσύνη. Μεγαλύτερα παιδιά υιοθετούνται σε περιπτώσεις που υπάρχει μεγάλο άγχος σχετικά με την υγεία του παιδιού. (Σημειώσεις "Βασικά Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας", 1982, σελ.69).

6. Φόβοι με την υιοθεσία.

Ο ερευνώμενος πληθυσμός δείχνει να έχει κάποιους ενδιασμούς, προκαταλήψεις και φόβους πριν την υιοθεσία. Διακατέχονται από ποικίλους φόβους όπως είναι ο φόβος για τις αντιδράσεις του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (24%), την ψυχική υγεία του παιδιού (25%).

Οι φόβοι που δείχνει να έχει ο ερευνώμενος πληθυσμός μετά την υιοθεσία είναι κατά τα μεγαλύτερα ποσοστά ο φόβος της αρνητικής αντίδρασης του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (66%).

Απόρροια της στάσης αυτής είναι η υπερπροστασία του παιδιού και η ανασφάλειά τους για την διεκδίκηση του παιδιού από τους φυσικούς του γονείς. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας" 1985, σελ. 128).

Ο ερευνώμενος πληθυσμός έδειξε ότι πιστεύει πως η υιοθεσία θα έχει καλή επίδραση στο ζευγάρι έτσι ώστε να νοιώθουν ότι θα ολοκληρωθούν σαν οικογένεια (45%).

7. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του ερευνώμενου πληθυσμού (94%) ανέφερε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό.

Ωστόσο όσο αφορά την ηλικία που πρέπει να ενημερωθεί ένα θετό παιδί το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε ότι δεν πρέπει να ενημερωθεί καθόλου (58%). Όμως τα παιδιά πρέπει να μαθαίνουν την πραγματική τους προέλευση και μάλιστα όσο το δυνατόν νωρίτερα. Τα ευρέα όρια που έχουν τεθεί για την ενημέρωση του παιδιού είναι μεταξύ πέντε και οκτώ χρονών. Εκείνο που είναι βέβαιο και αποδεδειγμένο είναι πως αν το παιδί ενημερωθεί μετά τα δέκα χρόνια μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα (όπως απλή παροδική διατάραξη των σχέσεων με τους θετούς γονείς, μέχρι σοβαρές ψυχολογικές διαταραχές). Αυτό συμβαίνει γιατί μετά τα δέκα χρόνια, το παιδί περνάει στην προ-εφηβεία και φυσικά αργότερα στην εφηβεία. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου, 1983, σελ. 76).

8. Προτάσεις - Σχόλια.

Από την ενότητα των ερωτήσεων που αναφέρονται στις προτάσεις - σχόλια το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (94%) ανέφερε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία.

Αυτό δείχνει ότι οι νέοι έδειξαν ευαισθητοποιημένοι, προβληματισμένοι και ενδιαφέρον για το θέμα απέναντι στον θεσμό και την προστασία του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται την προστασία της φυσικής οικογένειας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (73%) απάντησε ότι θα ήθελε να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό.

(Γυναίκες αγροτικής περιοχής)

1. Ενημέρωση για υιοθεσία.

Από τα συμπεράσματα της έρευνας το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής (43%) γνώριζε την υιοθεσία από τις μορφές της παιδικής προστασίας.

Επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (58%) απάντησε ότι ο σκοπός της υιοθεσίας είναι η εξασφάλιση ενός κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος για τα παιδιά.

Η υιοθεσία - ένας θεσμός γνωστός από τους αρχαίους χρόνους- σήμερα θεωρείται σαν η μοναδική σωστή λύση στο πρόβλημα του παιδιού που για διάφορους λόγους στερείται το φυσικό οικογενειακό περιβάλλον.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (34%) πληροφορήθηκε σχετικά με το θέμα της υιοθεσίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και το (31%) από τον τύπο. Ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του

δείγματος (43%) ανέφερε ότι δεν έχουν γίνει διαφωτιστικές ενημερώσεις από το αρμόδιο υπουργείο.

2. Γάμος και απόκτηση παιδιών.

Η πλειονότητα του δείγματος γυναικών αγροτικής περιοχής (100%) θεώρησε ότι τα παιδιά φέρνουν ευτυχία σ' έναν γάμο. Επίσης δεν προτίμησαν την απάντηση "δεν θα αναζητούσα λύση αν δεν θα μπορούσα να αποκτήσω παιδί". Ως εναλλακτικές λύσεις για την απόκτηση παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος θα διαλέξει σαν λύση την υιοθεσία (42%) και την εξωσωματική γονιμοποίηση (31%).

3. Προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (88%) θεώρησε ότι τα υιοθετημένα άτομα είναι ως προς την συμπεριφορά φυσιολογικά.

Οι προκαταλήψεις για τα θετά παιδιά ήταν ιδιαίτερα έντονες σε παλιότερους ιστορικούς χρόνους και η μορφή της υιοθεσίας ήταν διαφορετική. Στην εποχή μας πολλές από τις προκαταλήψεις έχουν ξεπεραστεί και η μορφή της υιοθεσίας έχει αλλάξει (ως προς το συμφέρον του παιδιού).

4. Η διερεύνηση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων.

Όλο το ποσοστό του δείγματος (100%) ανέφερε ότι πρέπει να ερευνάτε από ειδικούς η καταλληλότητα των υποψηφίων γονέων.

Για να εξακριβωθεί κατά πόσο οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι κατάλληλοι να υιοθετήσουν, ο νόμος περί υιοθεσίας επιβάλλει να γίνει επισταμένη κοινωνική έρευνα από άγνωστη κοινωνική υπηρεσία. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας", σελ.23).

Όλες οι προϋποθέσεις για τους υποψηφίους γονείς θεωρήθηκαν το ίδιο σημαντικές από τον πληθυσμό του δείγματος. Το μεγαλύτερο ποσοστό (16%) θεώρησε ότι κριτήριο είναι η αγάπη προς το παιδί. Το 15% του δείγματος θεώρησε σημαντικό να είναι αγαπημένοι και σύμφωνοι για κάθε τι που αφορά την υιοθεσία. Χαρακτηριστικά είναι τα παιδοκεντρικά κίνητρα, δηλαδή η υιοθεσία υπαγορεύεται από την βαθύτερη ανάγκη να βοηθηθεί ένα απροστάτευτο παιδί, για να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί φυσιολογικά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (53%) ανέφερε ότι είναι καλύτερα να υιοθετούν όσο είναι 25-35 χρονών και το (42%) ανέφερε ότι τα άτεκνα ζευγάρια είναι καλύτερο να υιοθετούν όσο είναι 35-45 χρονών.

Τα επιχειρήματα υπέρ των νέων σε ηλικία θετών γονέων για υιοθεσίες βρεφών και νηπίων είναι πάρα πολλά. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη μεγαλύτερη διάθεση και αντοχή που έχουν οι νέοι γονείς για να μεγαλώσουν ένα παιδί, την ευελιξία, ευρύτητα αντιλήψεων και σύγχρονο τρόπο σκέψης στη διαπαιδαγώγηση που χαρακτηρίζουν κατά κανόνα τους νεώτερους, το μεγαλύτερο προσδόκιμο επιβίωσης. (Κουσίδου Τ. "Σκέψεις και προτάσεις για συμπλήρωση και τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά στην υιοθεσία ανηλίκων", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1982, Αρ. 57, σελ. 45).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος όσο αφορά την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων έδωσαν έμφαση στην ψυχική υγεία (67%) και στην καλή σωματική υγεία (33%). Σύμφωνα με τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι θετοί γονείς είναι η σωματική και ψυχική υγεία ώστε να υπάρχει σχετική ασφάλεια ότι το παιδί δεν θα τους στερηθεί εξαιτίας θανάτου ή μακροχρόνιων ασθενειών. (Σημειώσεις "Βασικά Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας", 1982, σελ. 37).

Όσον αφορά το ερώτημα ποιοι πρέπει να διερευνούν την καταλληλότητα των υποψηφίων θετών γονέων, το μεγαλύτερο ποσοστό αναφέρθηκε στους κοινωνικούς λειτουργούς (40%). Τη μελέτη των υποψηφίων θετών γονέων και την προετοιμασία τους για την υιοθεσία έχει αναλάβει το Τμήμα Υιοθεσιών.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί συνεργάζονται με τους θετούς γονείς και συγκεντρώνουν κάθε στοιχείο που τους βοηθά στην διερεύνηση της καταλληλότητάς τους. Επειδή η υιοθεσία είναι ένα πολύ λεπτό και πολύπλευρο θέμα είναι συχνά απαραίτητη η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες (παιδιάτρους, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, νομικούς). (Κουσίδου Τ. "Πρόνοια για την άγαμη μητέρα και το παιδί της στην Ελλάδα", Εκλογή Θεμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας, 1977, Αρ. 42, σελ. 68).

5. Επιλογή ενός θετού παιδιού.

Σχετικά με τα κριτήρια τα οποία ανέφερε ο ερευνώμενος πληθυσμός διαπιστώνεται ότι "το ιδανικό παιδί" για υιοθεσία θεωρείται το σωματικώς (21%) και πνευματικώς (21%) υγιές παιδί καθώς και το όμορφο παιδί (23%).

Η εθνική καταγωγή είναι ένα κριτήριο στο οποίο αναφέρθηκε το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος που πιστεύει ότι δεν παίζει κανέναν ρόλο (50%). Οι στάσεις της κοινωνίας - δηλ. του περιβάλλοντος του παιδιού - έχει μεγάλη σημασία για την επιτυχία της υιοθεσίας και διευκολύνει όλους τους φορείς που ασχολούνται με το θέμα να στραφούν προς την υιοθεσία με περισσότερη εμπιστοσύνη στην πραγματοποίηση διακρατικών υιοθεσιών. (Τσιάντης Ι. "Εκτίμηση της ικανότητας των γονιών για παροχή ικανοποιητικής φροντίδας με αναφορά την υιοθεσία", Εγκέφαλος 26, 1989, σελ. 23).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (63%) ανέφερε ότι δεν θα υιοθετούσε παιδί με ειδικές ανάγκες, παρά μόνο ένα μικρό ποσοστό απάντησε ότι θα υιοθετούσε.

Σύμφωνα με τη Μ. Μαγκανιώτου (1974) υπάρχουν δύο στοιχεία που εμποδίζουν τον Έλληνα να υιοθετήσει ένα ανάπηρο παιδί. Το πρώτο είναι ότι γεννιόμαστε με τη μανία του κάλλους και της τελειότητας. Το δεύτερο είναι η οικονομική ανασφάλεια. Ένα παιδί με πρόβλημα πιθανώς να έχει έξοδα.

Σύμφωνα με το φύλο του παιδιού το μεγαλύτερο ποσοστό (62%) έδειξε ότι δεν τους ενδιαφέρει το φύλο του παιδιού. Οι ερωτώμενοι δείχνουν να έχουν παιδοκεντρικά κίνητρα, με κέντρο αναφοράς το παιδί χωρίς να υποκινούνται από προσωπικές ανάγκες (έτσι π.χ. η προτίμηση σε κορίτσι επειδή "ομορφαίνει το σπίτι" και αγόρι επειδή πρέπει "να πάρει την δουλειά του πατέρα").

Όσο αφορά την ηλικία που θα προτιμούσαν να έχει το θετό παιδί το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (94%) θα υιοθετούσε παιδί βρεφικής ηλικίας. Και αυτό γιατί το παιδί περνάει όλες τις φάσεις ανάπτυξης μέσα στην θετή οικογένεια (41%) και οι γονείς

θα μπορέσουν να συνδεθούν ευκολότερα με το παιδί (52%). Η προετοιμασία του μεγαλύτερου παιδιού για την υιοθεσία είναι δυσκολότερη. Το παιδί έχει περάσει από πολλές τραυματικές εμπειρίες και χρειάζεται βοήθεια για να δεχθεί μια καινούργια σχέση με εμπιστοσύνη. Μεγαλύτερα παιδιά υιοθετούνται σε περιπτώσεις που υπάρχει μεγάλο άγχος σχετικά με την υγεία του παιδιού. (Σημειώσεις "Βασικά Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας", 1982; σελ.69).

6. Φόβοι με την υιοθεσία.

Ο ερευνώμενος πληθυσμός δείχνει να έχει κάποιους ενδοιασμούς, προκαταλήψεις και φόβους πριν την υιοθεσία. Στο μεγαλύτερο ποσοστό διακατέχονται από το φόβο ότι είναι δύσκολο να είναι κανείς γονιός (28%).

Οι φόβοι που δείχνει να έχει ο ερευνώμενος πληθυσμός μετά την υιοθεσία είναι κατά τα μεγαλύτερα ποσοστά ο φόβος της αρνητικής αντίδρασης του παιδιού στη θετή του ιδιότητα (47%), και ο φόβος της παρουσίας της φυσικής μητέρας στη ζωή του παιδιού (43%).

Απόρροια της στάσης αυτής είναι η υπερπροστασία του παιδιού και η ανασφάλειά τους για την διεκδίκηση του παιδιού από τους φυσικούς του γονείς. (Παρασκευόπουλος Ι.Ν. "Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας" 1985, σελ. 128).

Ο ερευνώμενος πληθυσμός έδειξε ότι πιστεύει κατά το μεγαλύτερο ποσοστό, θα τους ολοκλήρωνε σαν οικογένεια (74%).

7. Ενημέρωση παιδιού για την υιοθεσία του.

Όλο το δείγμα του ερευνώμενου πληθυσμού συμφώνησε ότι το παιδί έχει δικαίωμα να μάθει ότι είναι θετό (100%).

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (41%) ανέφερε ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερώνεται σταδιακά σε όλες τις ηλικίες. Τα παιδιά πρέπει να μαθαίνουν την πραγματική τους προέλευση όσο το δυνατόν νωρίτερα. Τα ευρέα όρια που έχουν τεθεί για την ενημέρωση του παιδιού είναι μεταξύ πέντε και οκτώ χρονών. Εκείνο που είναι βέβαιο και αποδεδειγμένο είναι πως αν το παιδί ενημερωθεί μετά τα δέκα χρόνια μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα (όπως απλή παροδική διατάραξη των σχέσεων με τους θετούς γονείς, μέχρι σοβαρές ψυχολογικές διαταραχές). Αυτό συμβαίνει γιατί μετά τα δέκα χρόνια, το παιδί περνάει στην προεφηβεία και φυσικά αργότερα στην εφηβεία. (Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" "Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες", Πρακτικά Σεμιναρίου, 1983, σελ. 76).

8. Προτάσεις - Σχόλια.

Από την ενότητα των ερωτήσεων που αναφέρονται στις προτάσεις - σχόλια το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (81%) ανέφερε ότι θέλει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία.

Αυτό δείχνει ότι οι νέοι έδειξαν ευαισθητοποιημένοι, προβληματισμένοι και ενδιαφέρον για το θέμα απέναντι στον θεσμό.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (54%) απάντησε ότι θα ήθελε να ενημερωθεί από έναν κοινωνικό λειτουργό.

ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπερασματικά από συνολική ανάλυση των δεδομένων της έρευνας, κάναμε τις εξής διαπιστώσεις:

- Δεν υπάρχουν εμφανείς διαφορές μεταξύ των προτιμήσεων ανδρών-γυναικών, αστικής, ημιαστικής και αγροτικής περιοχής. Συγκλίνουν σχεδόν σε όλες τις απόψεις τους όσον αφορά τα ερωτηθέντα θέματα.

- Συνολικά θα μπορούσαμε να δούμε ότι:

α) Στο μεγαλύτερο μέρος τους είναι ενημερωμένοι σχετικά με το θεσμό, είναι ευαισθητοποιημένοι και επιθυμούν να ενημερωθούν περισσότερο για το θεσμό.

β) Θα μπορούσαμε να δούμε ότι σε πολλές από τις απαντήσεις τους έδειξαν να πιστεύουν ότι η υιοθεσία αποβλέπει περισσότερο προς το συμφέρον του παιδιού παρά της οικογένειας που υιοθετεί.

γ) Παρόλο που οι περισσότεροι έδειξαν ότι δεν έχουν προκαταλήψεις απέναντι στο θεσμό, ένα μικρό ποσοστό εξέφρασε προκαταλήψεις τόσο απέναντι στο θεσμό όσο και απέναντι στα υιοθετημένα άτομα.

δ) Επίσης έδειξαν ότι βλέπουν ότι σε μια υιοθεσία μπορούν να προκύψουν προβλήματα.

ε) Προτείνουν να γίνουν περισσότερες ενημερώσεις σε σχέση με το θεσμό, και δείχνουν προβληματισμένοι με το ' εμπόριο βρεφών ' .

στ) Τα κριτήρια που θα επέλεγαν ένα παιδί είναι παρόμοια με αυτά που φαίνονται και από άλλες έρευνες.

- Χαρακτηριστικό είναι επίσης ότι σε ερωτήσεις γνώμης δίνουν συχνά διαφορετικές απαντήσεις από αυτές που δίνονται σε έμεσες προβληματικές καταστάσεις (π.χ. πιστεύουν ότι το θετό παιδί πρέπει να ενημερωθεί περισσότερο για την υιοθεσία του αλλά δεν θα ενημέρωναν καθόλου όταν τους ερωτάτε το πότε πιστεύουν ότι είναι καλύτερο να ενημερωθούν). Αυτό δίνει προβληματισμούς ως προς την ειλικρίνεια των απαντήσεων τους αλλά και όπως και προς ασυνειδητοποιήτους φόβους που μπορούν να έχουν. Αυτά όμως τα ερωτήματα δεν μπορούν να τα αποσαφηνίσει η δική μας έρευνα, και ανήκουν ίσως πλέον σε άλλους μελετητές.

Εισηγήσεις

Μετά την ανάλυση των αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων της έρευνας θεωρήθηκε αναγκαίο να γίνουν οι παρακάτω εισηγήσεις:

- Είναι απαραίτητη η συνεχής διαφώτιση της κοινής γνώμης από τους αρμόδιους κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς ώστε να ξεπεραστούν οι προκαταλήψεις για την άγαμη μητέρα και το εξώγαμο παιδί. Επιπλέον η ευαισθητοποίηση του κόσμου απέναντι στην υιοθεσία συμβάλλει στην πραγματοποίηση υιοθεσιών μεγαλύτερης ηλικίας, με ειδικές ανάγκες ή και διαφορετικής εθνικής και φυλετικής καταγωγής.

- Είναι απαραίτητο να προωθηθεί ή στενή και συστηματική συνεργασία μεταξύ των κοινωνικών οργανώσεων που κάνουν υιοθεσίες, ώστε να ακολουθούνται κοινές μέθοδοι εργασίας και κοινά κριτήρια επιλογής θετών οικογενειών. Επίσης η συνεργασία αυτή θα βοηθήσει στην επίτευξη των παραπάνω στόχων, τόσο στην ενημέρωση όσο και στην ευαισθητοποίηση του κόσμου.

- Η προώθηση της έρευνας με σκοπό την συμπλήρωση και εμπλουτισμού των στοιχείων που έχουμε επιπλέον. Τα στοιχεία αυτά θα συμβάλλουν στον ορθότερο και πιο ολοκληρωμένο σχεδιασμό μιας κοινής πολιτικής για την προστασία παιδιών έξω από την φυσική οικογένεια.

- Την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για την αναγκαιότητα και την προσφορά της ανάδοχης φροντίδας.

Βιβλιογραφία

1. Κουμάντος Γεώργιος *Παραδόσεις οικογενειακού δικαίου*, τόμος 2ος, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 1984.
2. Παρασκευόπουλος Ιωάννης, *Εμπειρίες και απόψεις των θετών γονέων για τον θεσμό της υιοθεσίας*, εκδόσεις Πουρνάρα.
3. Παρασκευόπουλος Ιωάννης, *Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας*, Αθήνα 1985.
4. Σπυριδάκη Ι. Σ., *Οικογενειακό δίκαιο*, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 1983.
5. Triseliotis J., Τ. Κουσίδου, *Η κοινωνική εργασία στην υιοθεσία και στην αναδοχή*, Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", Αθήνα 1989.
6. Τσικούλας Ι., *Υιοθετημένο παιδί και θετόι γονείς*, χρονικά Παιδ. Κλινικής Παν. Θεσσαλονίκης, τόμος 9, τεύχος 4, 1980, σελ. 441 - 450.
7. Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο Κ.Α. Πρακτικά 1,2,3, Μάρτη 1973, Αθήνα 1987.

8. *Θέματα προγραμματισμού ΕΙ, Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983 - 1987.* Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών. Ερευνών, Αθήνα 1985.
9. *Το παιδί και οι γονείς του σε ειδικές ψυχοκοινωνικές συνθήκες.* Πρακτικά σεμιναρίου, Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", Αθήνα 1983.
10. Καλούτση - Ταυλαρίδου, *Συμβολή στην κατανόηση προβλημάτων υιοθεσίας. Η διαταραχή της ταυτότητας στην υιοθεσία, εκλογή θεμάτων κοινωνικής πρόνοιας,* Ιούνιος 1973, άρ. 28.
11. Καλούτση - Ταυλαρίδου, *Παγκόσμιο συνέδριο του Μιλάνου για υιοθεσίες και ανάδοχης οικογένειας, εκλογή θεμάτων κοινωνικής πρόνοιας,* Ιούνιος 1973, άρ. 28.
12. Κουσίδου, *Πρόνοια για την άγαμη μητέρα και το παιδί της στην Ελλάδα, εκλογή θεμάτων κοινωνικής πρόνοιας,* Απρίλιος 1987, άρ. 42.
13. Κουσίδου, *Σκέψεις και προτάσεις για συμπλήρωση και τροποποίηση της υιοθεσίας που αφορά στην υιοθεσία ανηλίκων, εκλογή θεμάτων κοινωνικής πρόνοιας,* Απρίλιος 1982, άρ. 57.
14. Κουσίδου *Η υιοθεσία: Υπηρεσία παιδικής προστασίας, εκλογής θεμάτων κοινωνικής πρόνοιας,* Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 1988, άρ. 77.
15. Triseliotis, *Θέματα ταυτότητας στα παιδιά που μεγαλώνουν χωριστά από τους φυσικούς τους γονείς, εκλογής θεμάτων κοινωνικής πρόνοιας,* Δεκέμβρης 1989, άρ. 65.
16. Ζηλίδης Χρήστος, *Κοινωνική εργασία, έτος 5ο, τεύχος 20ο,* Αθήνα 1990.
17. Τσιάντης Ι., *Εκτίμηση της ικανότητας των γονιών για παροχή ικανοποιητικής φροντίδας με αναφορά την υιοθεσία, Εγκέφαλος 26, σελ. 63-70, 1989.*

18. *Ιατροκοινωνικά προβλήματα στην υιοθεσία*, περιοδικό Ιατρικής, τόμος 25ος, τεύχος 3ον, 1974.

19. *Φυλλάδιο, Ο ρόλος του κοινωνικού λειτουργού εις προγράμματα βοήθειας παρ' οικογένεια δημοσίων ή ιδιωτικών κοινωνικών οργανώσεων.*

20. Σημειώσεις: Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα", 1955 - 1975.

21. Βασικά προγράμματα κοινωνικής προστασίας, Σημειώσεις για το Α' και Β' εξάμηνο, Τ.Ε.Ι. Πάτρας, 1982.